

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 13 (1052) 1970 KOVO-MARCH 26

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA • Tel. 368-6813

XI-21
REV. P.P.CINIKAS, MJC
4545 W. 63 ST.
CHICAGO, ILL. 60629
U.S.A.

Žmogaus drama

PROF. DR. ANTANAS RAMONAS

Pro mano langą Prisiškėlimas
Pasaulio viltį didingai skelbia,
Apsiaubę širdį varpų gaudimas
Visus nykybės aidus nustelbęs.

PUTINAS

Velykų varpų gausmas, skelbiant pasauliui Prisiškėlimą, nevienam poetų-kūrėjų buvo temų bei įkvėpimo šaltiniu. Nenuostabu tad, kad Goethe, savo "Fauste" emesis uždavinio pavaizduoti žmonių klajones ir kelią į atsinajinimą, veikalo pradžioje širdį pagaujančiais posmais byloja mums apie Prisiškėlimo varpus. Faustas, senukas, gyvenimu nusivylęs, nukamuotas, fiziškai ir dvasiškai išsisėmęs, ryžtasi mirti ir jau kelia nuodų taurę prie lūpų, kai, štai, jo ausis pasiekia velykinių varpų aidai, skelbiant pasauliui Prisiškėlimo viltį. Tai Prisiškėlimo varpai, kurie išgelbsti Faustą nuo savizudybės, grąžina jį į gyvenimą.

Bet kas yra Faustas, kurio tragediją Goethe rašė beveik visą savo gyvenimą? Ir ką norėjo genialus rašytojas bei mastytojas šiuo veikalu pasauliui pasakyti? Faustas — tai žmonijos, įjieskančios kelių į Dievą, į absoliutinę, pilnutinę gyvatos versmę, įsameninimas, įsimbolinimas. Goethe siekė pavaizduoti naujųjų laikų žmonijos tragedijos kelią, būtent, perėjimą iš viduramžių į renesansą, iš renesanso į švietimo laikus, iš švietimo laikotarpio į romantinį. Atsinajinimas, atgimimas Faustas iš pradžios metėsi į kosminio, gamtinio, juslinio gyvenimo sūkurius. Bet aistrų tenkinime, jusliniame šėlsme Faustas nesurado siekiamos absoliutinės laimės, todėl metėsi į antrą kraštutinumą — proto ir formos kultą. Faustas dabar — racionalistas, nehumanistas, formos garbintojas, įjiesk laimės jau ne naktiniame Auerbacho rūsyje, bet atbaigtų klasišinių formų bei pavidalų antikinėje Heladoje. Tai šviečiamoji bei nehumanistinio amžiaus įsimbolinimas. Bet ir šiuo keliu eidamas, Faustas nesurado pilnutinės laimės ir todėl metėsi vėl į naują kraštutinumą — pertemptą aktyvizmą, užsimodamas sausinti pelkes ir įvykdyti milžiniškus planus. Pagaliau, radęs kraštutiniame aktyvizme akimirka tikros laimės, miršta ir paaimamas į dangų.

Tai romantinių laikų bei praeito amžiaus įsimbolinimas, tačiau Faustas, būdamas žmonijos, įjieskančios kelių į gyvenimo pilnatį įsameninimas, nėra miręs! Jo asmeninė tragedija ir šiandien nėra pasibaigus, tik savo tragedijoje jis yra pažengęs vienu ar keliais žingsniais priekin. Mes patys esame šiandien Faustas tragedijos betarpiški liudininkai. Dar daugiau — tos tragedijos dalininkai. Taip pat nūn prasidedančio atominio amžiaus karta yra liudininkė, kad dabarties Faustas savo aktyvizmą, pramonės bei technikos grandioziniais laimėjimais iki šiol neatnešė laimės nei sau, nei kitiems. Faustas nėra miręs ir nebuvo paimitas į dangų: jis įjiesko kelio į absoliutinę, pirmąpradės gyvatos versmę, į Prisiškėlimą. Mes juk gerai žinome Fausto dvasios raidą nuo to laiko, kai jis, praeitame amžiuje tapęs aktyvistu, emėsi vykdyti pramonės bei technikos planus, pralobė, tapo kapitalistu, savo pralobimu, turtu ir žemių grobstymu suardė ūkinę, socialinę, kultūrinę, politinę santvarkos pusiausvyrą, pamazų paruošė dirvą pasauliniam proletariatui, 1848 m. ir 1917 m. revoliucijoms, sukėlė du pasaulinius karus, daug kur iš tariamo antžmogio augstybių nusišleisdamas į pažmogio laipsnį. ... Į atominę bombą rodydamas, jis gąsdina ne tik visas žemes tautas, bet ir save patį! Tad suprantama, kodėl Faustas nūdien pamazų meta ir kraštutinio aktyvizmo kelią: iš empiristo, racionalisto ir aktyvisto jis šiandien tampa anarchistu, nihilistu, egzistencialistu.

Ir taip šiandien Faustas vėl stovi savizudybės, mirties pavojaus akivaizdoje: toks pat pasenęs, nusikamavęs, kaip ir anuo momentu, kai kėlė nuodų taurę prie savo lūpų. Tapažadina ir ši kartą Faustą Prisiškėlimo varpų ir alelių aidai!

Krikščionybė — tai visatos, žmogaus ir žmonijos veido atnaujinimas, tai mūsų gyvatos ir kūrybos jėgų išlaisvinimas, išskleidimas. Kristaus gi Prisiškėlimas yra pirmąkartinė pergalė gyvenimo prieš mirtį, pergalė išlyginanti atsiverusią prarają tarp žmogybės ir dievybės, tarp kūrinijos ir Kūrėjo, tarp žemės ir dangaus. Tai centrinis įvykis žmonijos ir viso pasaulio istorijoje: Kristaus Prisiškėlimo padėtas pagrindas ne tik mūsų tikėjimui, bet ir naujai visatai, naujam žmogui, naujai žmonijai, tai universalinei Bendrijai, kuri gimė Sekminių rytu.

Prisiškėlimo rytmis yra visuotinė kūrinijos šventė. Prisiškėlimo įvykis įprasmina dieviškojo įsikūnijimo paslaptį, Golgotos Auką, istorinės evoliucijos pakopas. Pasaulio istorijos laikotarpis nuo Kristaus pirmojo atėjimo iki Kristaus antrojo atėjimo, visuotinio Prisiškėlimo, visuotinio galutinio kūrinijos veido atnaujinimo bei istorijos atomazgos atrodė kaip Prisiškėlimo įvykis bei jo veiksmės nenutrūkstama tąsa, palaipsniškas išsiskleidimas į visatos periferijas.

Kristaus Prisiškėlimas neįvyko be kryžiaus. Šiandien kaipurie kraštai Vakaruose turi Kristų, bet neneša kryžiaus. Šiandien kaipurie kraštai Rytuose neša kryžių, bet neturi Kristaus. Faustas, siekias gyvenimo pilnaties per atsinajinimą, prisiškėlimą, teneišizada nei Kristaus, nei kryžiaus!

Audringame Vilniuje

Lietuvių jėzuitų koplyčioje Čikagoje yra Vilniaus Aušros Vartų Marijos paveikslas, atkurtas Sibiro tremtyje vieno vilniečio. Šio paveikslą autorius turėjo gyventi Vilniuje tuo metu, kai Lietuva ir jos sostinė užplūdo raundonasis maras. Tai buvo 1940-41 metais. Tada ir man teko kartu būti su Lietuvos kariais, stovėjusiais savo tėvynės sargyboje. 1941 metų Velykų rytas mūsų kariams buvo skausmingas. Sovietinės valdžios įsakytai, jie, užuot eję į maldas, turėjo žvanguoti Vilniaus gatvėmis kaip veržai. Grįžę iš tos žygiuotės, turėjo pasilikti kareiviniu raione, nes taip buvo įsakyta. Rytos sutemo, mūsų vėrai tyliai išslinko Aušros Vartų link. Ten jie, susikaukę drauge su kitais tikinčiaisiais, išliejo savo tėvynės skausmą ir meldė išstvermės bei palaimos. Aušros Vartai Vilniuje ir šiandien tebėra vieta, kur tikintieji randa pasuodis ir meldžia laisvės bei prisiškėlimo Lietuvai. Jie nežaiso nei paimokos, nei persekiojimo — nesiečia išreikšti savo tikėjimo, viešai melsti išstvermės.

Brangi anuomet buvo lietuviams ir Sv. Jono šventovė Vilniuje, kur drąsiai aidėjo švento kunigo Alfonso Lipniūno pamokslai. Kažin ar buvo šventadienių bei giesmės "Marija, Marija" ir Tautos himno? Tai buvo okupuotai uždrausta, bet žmonės, pagauti ryžtingos nuotakos, to nepaisė. Už tai tekdavo atsakyti kun. A. Lipniūni. Jis kviesdavo tikinčiuosius savo maldomis padėti jam atlaikyti visokius persekiojimus. Sis kilnus kunigas, nebijojęs kentėti dėl savo žanonių, mirė Vokietijoj kankinio mirtimi, iškamuoatas Stutthofo koncentracijos stovykloje. Daugelis jį pažinusių naujo vėlonijos pramintais fakais. O ir dabar, jį prisimindami, turėtume eventi ta padžia Tėvynės prisiškėlimo ir jos kankinių dvasia.

Turėtume nuolat prisiminti kenciančius brolius ir nepailstamą dirbtį, kad jiems greičiau prašvistu laisvės rytuus ir kad pergalė vainikuotų visas kovas. St. Juras

DAILININKĖ VANDA PAZUKAITĖ

PRO SUTEMAS Į PRISIŠKĖLIMĄ

Astronautas - naujo žmogaus simbolis

JEAN GUITTON
Prancūzų Akademijos narys

Lyg kažkoks dvelktelejimas paliesdavo mano motiną: jai Velykos būdavo tikras visu metų centras. Ji tuo metu prisimindavo savo drauges. Vienai jų rašė: "Man rodos, kad prisiškėlusiojo Kristaus dvelkimas sujungė mus".

Daug kartų masčiau vis su didesniu įsigiliniu apie plačiuosius horizontus, apie šiuos per daug greitai išstariamus žodžius: "Tikiu į kūno prisiškėlimą". Amžinasis gyvenimas man atrodė aiškus, netgi akivaizdus. Mažiau — prisiškėlimas. Bet palengva suvokiau, kad reikia atsikratyti vaizdo apie grįžimą į mirtingąjį gyvenimą, kad prisiškėlimas yra visos mano buities perkėlimas į naują dieviškosios egzistencijos būdą, kuris nėra įsivaizduojamas. "Vita mutatur, non tollitur" (gyvenimas pakeičiamas, bet nesunaikinamas).

Kai stebiu astronautus įeinant plieno erdvėlaivį kaip būtybes, tapusias daigais bei sėklomis, paskui iššaukiant erdvę, kur jie gyvena kaip asketai, tie didieji tyrai atsiskyrėliai, kartais plūduriodami tuštumoje, kai imu įsivaizduoti, koks bus šiu erdvės žmonių gyvenimas pasiekus sudvasinimo tarpinį — kvla mintis, kad mūsų mirtingieji kūnai gali būti transformuoti. Esu tikras, kad žmonių domėjimasis tokiais žyvais nėra grynai mokslinis. Astronautas yra naujo žmogaus simbolis. Žmogaus, netekusio svorio, pakelto lve ir savotišką dangų. Būsimas garbės. Tokia viltis bei laukimas glūdi kiekvieno žmogaus smonei.

Jei šis planetos atslau, saulė nustotų šildžiusi, žmonija būtų priversta persikelti kitur, kad išliktų. Bet ir naujoji gyvenvietė nebūs saugi... Tain kad tie kurie tiki žmogiškąjį bei mark-sistini nemarumą, negali io laukti nei iš ateinančių kartu.

bet nusileidimas ir netvirtas žingsniavimas jos paviršiumi.

Dabar kyla klausimas, ką ateitis slepia žmonijai? Galbūt žmogus dar nepasiekė savo brandos, ir šis dviejų tūkstančių metų momentas nuo Kristaus gimimo tėra tikta žmogaus kūdikystės laikotarpis. O gal patirtis buvo jau pakankamai ilga ir artėja į savo pilnybę? Bet, kaip aš ne kartą esu sakęs, laikas neturi reikšmės. Mes esame liudininkai savotiško tautų persigrupavimo, bandymo pasukti vienijimosi linkme. Tikta klausimas pagal kokį principą, pagal kokį centrą ir kuriuo šaltiniu remiantis? Ar mūsų laikais iš tikrųjų yra BŪTIS, IDEJA, EGZISTENCIJA, kuri pajęgtų žmones sujungti, įgalintų juos daryti pažangą visose srityse, galėtų vienu mostu atstatyti ju nuostolius? Man rodos, kad Jėzaus istorija, apšviesta prieš tai buvusios šimtmečių istorijos ir po jos sekusios dviejų tūkstančių patirties, įgalina mane atsakyti į tą klausimą. Mes atlikome jau beveik visus bandymus, išsėmė visus neigimus, bet neradome kito vardo, išskyrus Kristaus, kuris galėtų būti tariamam dvidešimtojo šimtmečio žmogaus su viltimi ir džiaugsmu.

KRISTAUS PRISIŠKĖLIMO švenčių proga sveikiname visus skaitytojus bei tautiečius, pasklidusius visame pasaulyje ir laukiančius savo tautos prisiškėlimo naujai iškovojoje ir iškentėtoje laisvėje —

"TEVIŠKĖS ŽIBURIAI"

Tesidžiaugia žemė

Sekančios eilutės yra parašytos garsiosios amerikietės HELEN KELLER. Tapusi akla ir kurčia savo vaikystėje, ji nepalūžo, baigė auklų mokyklą ir prasižėrė į viešąjį gyvenimą kaip velkėja, rašytoja ir nusiminusių guodėja. Jos raštai pilni nuoširdaus religinio tikėjimo, dvasinės giedros ir nepalaužiamo ryžto. Čia pateikiame jos raštų ištrauką, kurioje ryškiai atsispindi velykinė gyvenimo viltis ir gilus optimizmas.

Gyvasis Dieve, pamokyk mus ir vėl. Pamokyk mus atsinajinti, o Viešpatie, kuris verkei gaudžiom ašarom Getsemanėje.

Padėk mums pamiršti ilgą kancios bei kovos kelią, kuriuo visi ejome, vilkdami kiekvienas savo kryžių giliai širdyje. Padėk mums pamiršti grasiuos tamsos valandas, kai buvome paklydę. Padėk mums užmiršti savo nekanatą, baimę ir karčias mintis, kurios skaldo mus.

Padėk mums atsiminti kylančių ryžtą — mūsų kojų atramą. Skatink mūmų kiekvieną, kad ir mažiausią, pastangą pagelbėti vienas kitam. Teiki mums daugiau meilės, daugiau atjautos, daugiau nuoširdumo vienas kitam.

Padėk mums įvertinti dabarties momentą, įžvelgti jo gerias puses, kad galėtume džiaugtis šiandiena, palikdami rytojų Tavo rankoje.

Stiprink mus, kad būtume pajėgūs atlikti pilną krūvį darbo. Įgalink mus atsikelti kiekvieną rytą su atnaujintais jausmais.

atgaivintomis mintimis, kupinomis džiaugsmo ir vienybės.

Jaučiame, kad ypach šiais metais, reikia mums aplankyti tą daržą, kur Tu, prisiškėles Viešpatie, paliestumei mūsų širdis savo gydančia ranka.

Paskatink tuos, kurie yra nusiminę ir apieisti, žvelgti augstyn į saulę, jausti jos šilumą ir džiaugtis skaidriais spinduliais. Leisk jiems matyti vaivorykštės sudrumstuose klanuose, padėk jiems jaustis, kad nėra vieniši, kad Tu esi kartu su jais.

Būkime dėkingi už Prisiškėlimo šventes, atgaivinančias mūsų tikėjimą, ir už tai, kad šis ribotas pasaulis, kuriame gyvename, su jo dalinėmis vizijomis ir nuoširdžiausiomis svajonėmis, su jo varginančiom kovom bei nusivylimais, — nėra pilnutinis gyvenimas. Yra tiek daug dalykų, kuriem verta gyventi. Yra ir pilnas drąsos, naudingas, nesavanaudis gyvenimas.

Yra daug ko siekti — kad mūsų miestai būtų svarūs, kad vakai būtų sveiki, kad mokėtų įžvelgti garbę darbo, kuris yra vertas geriausių vyrų ir moterų, kad išnyktų iš visų mūsų gyvenimo šaltinių visa, kas yra sugedę. Kai šie gyvenimo isakymai bus vykdomi, pabus prisiškėlimas mūsų širdyse, mūsų tautoje, ir skausmo dienos nebū veltui praėjusios.

Tesidžiaugia žemė, tepakelia savo galvą ir tesuka savo veidą į saulę! Į saulę! Į tą saulę, kuri apšviečia dangų ir viską atnaujina!

Nuo Kristaus iki Judo

PRANYS ALSĖNAS

Tarp Leonardo da Vinci dingių kūrinijų žymią vietą užima paveikslas "Paskutinė vakarienė". Apie tai, kaip buvo nutapytas šis paveikslas (freska), iki šių dienų yra užsilikusi legenda.

Kartą Milano miesto dominikonės vienuolės kreipėsi į Leonardą da Vinci, prašydamos nutapyti paveikslą jų vienuolyno valgomajame kambaryje. Temos pasirinkimas buvo paliktas pačiam autoriui. Leonardas da Vinci ryžosi nutapyti didelį paveikslą, vaizduojantį Kristaus paskutinę vakarienę su savo mokiniiais apaštalais.

Dailininkas ilgai įjieskojo modelio. Pagaliau pamatė spindinio veido jaunuolį ir užkalbino: — Esu tapytojas Leonardas da Vinci. Pradėjau savo gyvenime didžiausią tapybinį darbą — paskutinę Kristaus vakarienę. Mano paveikslas turės atvaizduoti tą momentą, kai Kristus, bevakarieni audamas su savo mokiniiais, pareiškė, jog artėja išdavimo metas. Aš ilgai įjieskojau Kristui modelio. Man manymu, tamta pilnai tinki tam tikslui. Ar sutiktumėte pozuoti?

— Tai būtų man garbė. Aš esu daug girdėjęs apie tamstą, — atsakė jaunuolis. — Tarp kita ko, mano pavardė — Pietro Vandenelli.

Leonardas da Vinci parsivedė jaunąjį žmogų į savo studiją ir pradėjo darbą. Kai Kristaus figūra buvo užbaigta, su dideliu pasitenkinimu menininkas žiūrėjo į ją, džiaugdamsis, kad pa-

vyko atvaizduoti nuostabiai gražų dvasinį spindėjimą ir kitus Kristaus bruožus.

Slinko dienos, savaitės, mėnesiai ir metai. Leonardas labai atsidėjusiai piešė paveikslą. Visų apaštalų veidai buvo pagaliau nutapyti, išskyrus Judo Iskarijoto.

Kaip ir kur rasti išdavikų modelį? — suko sau galvą Leonardas da Vinci. Nuoėjo dailininkas įjieskti modelio į blogiausius Milano rajonus. Išvaikščiojo visas priemiesčio landynes, bet tokio žmogaus, kuris tikėtų Judo modeliui, nerado. Tuomet menininkas pradėjo įjieskti kalėjimuose, tačiau ir tenai nerado.

Vieną dieną Leonardas da Vinci sutiko nuošalioj gatvėj baisiai apdriskusį, sunykusį elgetą, kurį pamatęs vos nesuriko: — Tai mano Judas! — Prieš išaiškino reikala, pažadėjo nedidelį honorarą ir pasiūlė pozuoti Judo atvaizdui.

— Bet... ar Jūs nepažistate manęs? — paklausė elgeta.

Leonardas da Vinci atidžiai stebėjo apipylusį valkata: jo veido bruožai priminė kažką matyto.

— Jūs neprisimenate? — tęsė elgeta? — Juk aš esu Pietro Vandinelli, tas pats, kuris jums pozavau piešiant Kristų!

— Ak šitaip? — jis atsiduso. — Štai, ką padarė palaidas gyvenimas iš miesto ir puikaus Pietro Vandinelli — iš Kristaus modelio Judo Iskarijoto veidą...

BERNARDAS BRAZDŽIONIS

PAVASARIO VARPAI

Į ryto varpinę įskrido juodas varnas,
Ir emė bust ir keltis kryžiai ir kapai,
Giesmių giedot pakilo priemiesčių tavernos
Ir gaus pavasario varpai — Pavasario varpai.

Aušros ranka nutrauks mėnulio baltą drobę,
Per žemę pereis saulės gandas įkypai,
Salton peklon nuneš naktų prakeiktą lobį
Sventi pavasario varpai — Pavasario varpai.

Maža žolelė pro velėną kietą kalas,
Ir tu, žmogau, kaip mirusį žolę tapai,
Ir jus kada, pražuce moters iš Magdalos,
Pakvies pavasario varpai — Pavasario varpai.

Parmuolė vakaras, parmuš naktis, parmuš diena ant kelių,
Ir Kristaus rutulį melsis mirtus ir kapai,
Ir gyvasi stebuklas tain keliaus pro mus pro šalį,
Ir gaus pavasario varpai — Pavasario varpai.

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaktorius — k. dr. Pr. Gaidamavičius; redakcijos narys — V. Kastytis
Metinė prenumerata \$6, pusmetinė — \$3.50. Rėmėjo prenumerata \$10
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų
turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisymsi redakcijos nuožiūra.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Publ. by Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc.
Subscription rates: \$6 per year, \$3.50 per 6 months. Deadline for
advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.
941 Dundas Street West, Toronto 140, Ont., Canada
Tel. 368-6813

PRANEŠIMAS IŠ ŠVEDIJOS

A. LEMBERGAS

Jaunuolis, grįžęs iš sovietinio kalėjimo

Sovietai nuolat giriasi, kad jų sistema esanti pati humaniškesnė, pasauliškiausia, nes išnaudojimo, žmogus žmogui — draugas, bičiulis, brolis... "Žmogus — tai skamba išdidžiai!" — mėgstama paprastai tokiais atvejais pacituoti Gorkio žodžius. Deja, savo kalinių sovietai aiškiai nelaisko žmonėmis, nes su jais vis dar elgiasi žiauriai ir nežmoniška.

Beveik dveji metai

Jau ankstesniame pranešime teko nurodyti, kokia liudnia politinių kalinių būklė Sov. Sąjungoje. Nauji faktai rodo, kad ir kitų kalinių gyvenimas nesuderinamas su elementariais žmoniškumo taisyklėmis.

Kas iš tikrųjų slepiasi už skambų sovietinio "humanizmo" frazių, gali pasakyti tik tie, kurie patys išgyveno sovietinio kalėjimo tikrovę. Prie tokių priklauso 23 metų švedų jaunuolis Stig Wickstroem, kuris ką tik sugrįžo iš Sov. Sąjungos, iškalbėjęs ten vienerius metus ir devynis mėnesius.

Minėtas jaunuolis nebuvo išvėles į jokia politika. Jis buvo sumintas grįžiant iš Pakistano už neva mėginimą nelegaliai gabenoti narkotikus. Jis savęs nelaiko antikomunistu, todėl jo negalima itarti, kad jam rūpi "apsmėititi" sovietus. Juo labiau tad nusipelnė dėmesio jo liudijimas apie sovietinių kalinių gyvenimo sąlygas.

Jis buvo sumintas drauge su kitu švedu jaunuoliu 1968 m. navesari ir nuteistas trejiems metams. Už pavyzdinę elgesį kalėjime jam bausmė buvo sumažinta ir leista grįžti Švedijon, nors jo draugas ir dar vienas švedas liko toliau kalėti. Iš tikrųjų naileidimo užkulisiai buvo sudėtingesni — pareiškė Wickstroem, bet jis nevalis ir nenoris atskleisti smulkmenų.

Penkios uztvaros

Kalinių stovykla, kurioje jam teko būti, yra keliadesimt mylių už Maskvos, atskirta nuo pasaulio penkiomis spygliuotų uztvaromis su keturiomis ginkluotų sargybinių bokštais. Joje laikoma 250 kalinių įvairiausių tautų, nuo 15 iki 90 metų amžiaus, po 30 asmenų vienoje kameroje. Kaikurie jų iškėlė 20–25 metų. Daugelis jų atrodo reikalingi psichinio gydymo. Kiti Švedijoje tikriausiai jau būtų patalpinti senelių namuose, o jauniausieji pavestų jaunimo pataisos įstaigai globai.

Oficialiai kaliniai turi dirbti

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS

Nauji nariai ir įnašai:

367. KLB Rodney apyl. valdyba	\$100
368. Paršėlinas, Jonas	100
369. Petraitis, Viktoras	100
370. Montreilio SLA 123 kp.	100
371. Stepaicius, H. ir A.	100

Papildė įnašus:

48. Kredito kooperatyvas "Parama" iki	\$600
98. Prisikėlimo par. kr. koop.	300
Agronomas J. Paršėlinas gyvena Brampton, Ont., p. p. Petraitis ir Stepaicius — Toronto.	

Lietuvių bankeliai kasmet prašomi papildyti savo įnašus. Siemet kol kas papildė tik "Paramos" ir Prisikėlimo par. bankeliai. Rodney apyl. linkė maža, bet surado šimtine Fondui. Welland, Oakville, Kalgario ir Edmontono apylinkių valdybos dar nieko Fondui nėra davusios. Siame krašte mūsų tautinės veiklos atramos yra: parapojis, Bendruomenė, organizacijos, kred. kooperaty-

vai, Tautos Fondas, Lietuvių Fondas. Jie apima visas lietuviško gyvenimo sritis. Lietuvių Fondas atsirado vėliau ir dar nepasiekė pilno pajėgumo. Dėlto kviečiame lietuivius stoti į Fondo narius, kad kuo greičiau susiprintume jo pajėgumą. Šiuo metu Fondas yra \$60.000 įnašų ir \$3450 palūkanų. Palūkanų suma numatoma paskirstyti gegužės mėnesi. Balandžio mėn. numatytas Fondo tarybos posėdis, kuris papildys pėlyno skirstymo komisija. Fondo tarybos pakeidavimu, norintieji gauti pašalpas (t. y. organizacijos) turi paduoti prašymus Fondui iki š. m. gegužės 1 d., nurodant organizacijos varda, prašytojo pavardę ir adresą. Bendruomenė gali siūlyti skyrimą pašalpos didesniems ir svarbesniems dalykams. Prašymus ir siūlymus siųsti Fondo tarybos pirmininkui inž. V. Balsiui, 11 Morningside Dr., Toronto 3, Ont.

P. LELIS, ižd. ir reik. ved.

Kacetas lenkiškoj globoj

Apie tai rašo "Aušra" • Lietuvių kalinių pėdsakai • Kun. A. Lipniūno kapas • Kažkas padeda gėlių • Gyvieji kaliniai plačiamame pasaulyje

AL. GIMANTAS

Lenkijos lietuvių vieninteliam spaudos organe "Aušra" 1969 m. spalio mėn. nr. atspausdintas Antano Surauciaus straipsnis "Stutthofio pėdsakai". Jame paberta visa eilė idomių minčių apie tą vokiečių koncentracinę stovyklą, kurioje kentėjo ir eilė lietuvių patriotų. Mus daugiau domintų tos vietos, kurios tiesiogiai paliečia ir tuos asmenis, kurie visai tautai yra brangūs, jų vardai neužmirštami ir kurių netekimas dar ir šiandien jaučiamas. 1967 m. buvusioje Stutthofio stovykloje lankėsis minėto straipsnio autorius primena, kad dabar įrengtas muziejus, kurin atvyksta būriai lankytojų. Didelis plotas, išlikusi eilė barakų, dujų kamera, krematoriumas krosnys ir milžiniškas paminklo maketas byloja apie promėtėjišką žmonių kovą su žmonėmis — žverimis legendiniame "dievų miške". Tarp ekspozatų yra ženklai, žymėjusi tie lietuvių tautybės kalinius, lietuvių laiskai — sveikinimai Kalėdų, Vėlykų bei kitomis progomis, lenkiškai rašyti draugikumo, vienybės, vilties žodžiai. Leidinių tarpe apie Stutthofą yra Balio Sruogos "Dievų miškas". Gaila, bet autorius nedrįso minėti, o gal nežino apie kun. prof. St. Ylos panašaus vardo vertingus atsiminimus, seniai išparduotus ir niekur nebegaunamus.

Rodomi sandėliai, kuriuose buvo kraunami atimti iš kalinių drabužiai. Tai čia buvo sumestų ir lietuviškojo namino milo eilutės ir lietuvių darbininko apranga ir lietuviškos karinės milinės. Tai čia buvo numesta ir Balio Sruogos — literatūros didžiūno, augaloto vyro angliškios medžiagos eilutė, elegantiški

pusbačiai ir apsiaustas su lietuvišku pasu kišenėje. Buvo ir dingio... ir žmonės, ir arabužiai, ir kiti asmeniniai reikmenys. Tos laikraščio eilutės yra priekaištas lenkiškajai valdžiai, kuri nepajėgė ar nepanorėjo tinkamai apsaugoti tokių svarbių relikvijų; gal dėlto, kad jų lietuviškų būta... Neaplenkė anas autorius ir tos liūdnos vietovės, kurioje ilsis lietuvių buvusių Stutthofio žemiškieji palaikai. Ten, arčiau jūros kranto, netoli Gdanskio įlankos, toluoje matomas melsvos Helio juostos, primenančios praeitį. 1945 m. sausio 24 d. stovykla buvo skubiai evakuojama, kalinių kolonos varomos Vakarų link. Kolona, kurioje buvo daug lietuvių, pasiekė Pucką. Iš pusantro tūkstančio kalinių ne pusė neliko. Čia pat vyko fronto kovos. Esesininkai, pajutę savo pavojų, paliko kalinius savo likimui ir išbėgiojo. Badas, netvarka ir šiltnė apnioko nelaiminguosius kalinius. Lietuviai, buvę Stutthofio kaliniai, vietos gyventojų kašubų padėdami, daugiausiai prisidėjo prie tvarkos ir pagalbos organizavimo. Buvo suorganizuotos ligoninės, aprūpinimas ir paliegiusių slaugymas. Du lietuviai, buvę kaliniai ir dirbę pavojingiausią bei sunkiausią slaugymo darbą, užsikrėtė patys šiltnė — kunigas ir inžinierius. Pirmasis mirė kovo gale, antrasis — balandžio pradžioje. Palaidoti Pucke. Kuklūs antkapiai, nedidelės (jau suskaldytos) cementinės lentelės su užrašais lietuvių kalbės. Gaila, bet rašinio autorius ir Alf. Lipniūno pavarlės... Kiek toliau bendras visų kacėtininkų

kapas — apie 400 asmenų. Tai kapas daugiausia jaunų Vengrijos žydžių, mirusių šiltnė. Čia paminklas, gėlės, vainikai. Šalia lietuvių kapų yra paminklas lenkų kariams, žuvusiems Pucke dar 1939 m.

Autorius primena, kad pavaršarį, vasarą, Vėlinių dieną kažkieno ranka tvarko lietuvių stutthofiečių kapus, kažkas padeda gėlių, kartais ir vainikų. Kuklūs atminimai, bet tikriausiai labai nuoširdžiai reikišką gilią pagarbą ir dėkingumą. Gal artimiausiu metu lietuvių kapai Pucke susilauks naujų antkapių ir bendro paminklo. Ešą tėvynė Lietuvai toli, gyvenimas ir laikas bėga, bet ano meto kovotojų atminimas neužges lietuvių širdyse.

Dar yra nemažas skaičius išlikusių stutthofiečių. Daug jų mirė pokario metais. Daugiausia buvusių kacėtininkų gyvena Lietuvoje, būrelis — Vakaruose. Yra jų ir Lenkijoje. Jų iniciatyva prisimenami ir Stutthofio kaniniai. Štai, Slupske vietinė lietuvių draugijos iniciatyva vietnas susirinkimas kaip tik ir buvo paskirtas prisiminti ir pagerbti lietuviams kacėtininkams. Susirinkime dalyvavo dabar Lenkijoje gyveną buvę stutthofiečiai — Jonas Katinauskas iš Gdynės ir Vladas Butkus iš Slupsko.

Grazu ir prasminga, kad ir Vakaruose prisiglaudę buvę Stutthofio kacėtininkai bent retkarčiais yra prisimenami platesnių mūsų visuomenės sluoksnių. Savo metu buvo spaudoje žinučių, kviečiančių sąvaja auka prisidėti prie a. k. Kun. A. Lipniūno kapo sutvarkymo. Tai tikrai vertinga ir dėmesio verta iniciatyva!

LIETUVIS SAULĖTEKIO KRAŠTE

ST. MAZLAITIS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

"Skujakio" vakarienė

Pasidžiauge jo augmenija ir žuvis, ežome į vilos labai ramų ir jaukų valgomąjį, su plačiu vaizdu į sodelį. Tuojau pristatė dvi gražios japonukės ir pradėjo organizuoti ant stalo, prieš mūsų akis, "skujakio" kepimą.

Šis valgis ten laikomas pačiu geriausiu ir brangiausiu. Ešą jis buvo "išrastas" vieno misijonieriaus senesniais laikais. Tai ne kas kita, kaip "steikas", pats geriausias skanumas amerikiečiams, tačiau ten jis yra paruošiamas su daugeliu įvairių daržovelių, grybų ir prieskonių, čirškinamų kartu su geriausios mėsos gabalėliais, kurie tai amerikietiška pilią "steiką" padaro tikru gardumynu, o ir dietiniu atžvilgiu daug vertingesniu.

Paruošimas tiesiai ant stalo prieš akis yra mandagi privilegija, nes valgantis mato to patiekalo sudėtį, svarą ir paruošimo būdą.

Tos vilos koridoriuje kabo generolų MacArthuro, Eisenhowero ir kitų įžymybių paveikslai, jų ten viešėjimo proga padaryti. Šiltas mineralinis šaltinių vanduo atvestas į privačių kambarių vonias, kurios yra labai didelės, ir į plaukymo baseiną, kuriame vanduo visą laiką sroveina.

Kai naktį pakilęs ir atskleidęs plačias užuolaidas norėjau pasidžiaugti tais užburiančiais kalnų vaizdais, prieš akis, rodos ranka pasiekiamas, už siauros kalnų prarajos, kitu kalno pakraščiu važiuoju kalnu traukine. Jis buvo visais stipriai apsišviestas ir toje tylioje nakties kalnų aplinkoje atrodė kaip pasaka ar sapnas.

Gausu amerikiečių

Kitą dieną važinėjome po šį kalnų parką, džiaugdamiesi nuostabiai gražiais kalnų vaizdais, lankydami ten esantį kalnų ežerą ir kitus viešbučius.

Tos vietos yra gausiai lankomos amerikiečių. Osakoje ir kitose vietose jų nesimėta, bet čia ir Tokijo mieste jų gausu. Vienas kitas dar nuvyksta iki Kijoto.

Ieinant į mūsų viešbučio labai

puošnią valgyklą, matyti japonų ir anglių kalbomis aiškus užrašai, prašantys svečius čia būti tvarkingai apsirengusiais, su švarkais ir t. t. Kaip paprastai, amerikiečiai elgiasi visiškai laisvai ir nieko nepaiso: už stalo matosi demokratiškai pralobusių žmonių minia, "sportiški" apsirengę, atsisagstę, su margais marškiniais, kurių trumpos rankovės nedengė gausiai gauruotų rankų. Vėliau juos teko matyti Tokijo viešbutyje. Jie labai mėgsta sėdėti laukiamose salėse. Ten visos vietos jų buvo užimtos. Atrodo, lyg jie vieni čia būtų.

Vienos vakarienes metu mano palydovo draugas, taip pat studijavęs Amerikoje ir šiuo metu dirbantis Japonijos laivų bendrovėje, humoristiškai aiškino, ešą amerikiečiai mėgsta sėdėti laukiančiųjų salėse, nes yra "lobbyistai".

Tikrumoje jie yra praprātė sėdėti "porčiuose", stebėti praeivius gatvėje. Dauguma jų buvo senyvi žmonės, kūningi ir apsmuke. Jie labai kontrastiškai atrodė japonų tarpe, kurie buvo daug smulkesni, tvarkingai apsirengę ir grakštūs.

Tie amerikiečiai turistai buvo paprastai žmoneliai, turintieji šiek tiek santaupų ir užtikrintą senatvę bei skubą dar pasinaudoti ir "susivalgyti" prieš ateinantį saulėlydį.

Tokijo didieji viešbučiai turi tikrai puošnius, jaukias ir labai tvarkingas valgyklas. Eilės jaunų padavėjų žaliai šilkui "kimono" drabužiais atrodė gražios kaip lėlės. Jų "kapitonai", dailios išvaizdos vyrai, gražiom uniformom, vadovavo visam aptarnavimui labai tvarkingai ir mandagiai. Grojo nedidelis stygu, gitaru ir pianino orkestras labai malonias havajų melodijas. Šokių muzika japonu ausims yra pergrubi. Ypač moderniųjų šokių muzikos jie nemėgsta.

Darbšti tauta

Gyvendamas ir keliaudamas Japonijoje, turėjau progos iš arti pažinti jos tautą ir kraštą. Japonai yra labai darbšti, tvarkingi ir švari tauta. Jų demokratinė tvarka yra pagrįsta labai tei-

singais pagrindais ir moraliniu teisingumu. Jie savo vertę jaučia, savimi pasitiki ir laukia kitų pagarbos. Jie yra labai jautrūs ir greitai užsiima, jei pastebi jų buities kritika ar nevertinimą. Šiaip, paviršiuje jie yra labai taktiški ir mandagūs, tačiau viduje dažnai turi visokių kitokių jausmų. Jiems yra bendras tas Azijos žmogaus atsigamas ir kartais kiek suktas gudruoliškumas.

Grįžti nesinori

Turistiniu atžvilgiu kraštas mums atrodė labai egzotiškas, tačiau labai svetimas, kuriuo gana greitai galima atsidžiaugti. Palikęs jį, nedaug lieka noro vėl čia sugrįžti, kaip kad Europos kraštų atveju. Čia nerasi nei tokių meno turtų, nei operų, nei kitų ryškių kultūros apraiškų, kurios vėl tave trauktų. O ir tas kelias į šį tolimą pasaulio užkampį yra labai ilgas net ir lėktuvais skrendant. Gal kiek ir pavojingas.

Austant dar miegančiomis Tokijo gatvėmis skubėjome atgal į lėktuvą. Skrendant prieš saulę, ta diena ir naktis pasidarė taip trumpa, kad tik kitą rytą pasiekėme San Francisko miestą.

Neramus vandenynas

Ramusis vandenynas pasidarė šį kartą neramus. Havajuose padarius paskutinį "pilną pripylimą" ir keleviam pasipušušus havajieškais gėlių vainikais, lėktuvus pakilo į audringą naktį. Lietus čia, vėjai daugė visą laiką. Kas blogiausia — labai vėluojamės! Mano lėktuvas San Francisko mieste bus jau išskridęs į Čikagą.

Pasakiau savo rūpesti lėktuvo tarnautojui. Jis japoniškai tvarkingumu šokosi man padėti. Nusileidus mano lagaminas buvo jau jo rankose ir specialiu vežimėliu lėkėme galvotrūkiais prie mano lėktuvo. Dar tebestovė. Ir jis truputį pavėlėdas. Nors visi keleiviai jau susodinti. Guliverui ir šį kartą pasisekė...

Patarimas nelaimės atveju

Besiruošdamas šiai kelionei ir susirašinėdamas su savo palydovu, kurį jau pažinau asmeniškai, kai jis kiek anksčiau su savo viršininku lankėsi nas mane, klausiau jį patarimo lėktuvo nelaimės atveju. Jis juokdamasis rašė, ešą, jei nukrisime arčiau Amerikos krantų, tai geriau rykliu truputį pasisaugoti. Rykliai arčiau Japonijos krantų ešą draugiškesni. Girdi, jei su jais pasiseks kiek susidraugauti, tai ryklis išneš jus įsikabinusi iki kranto.

NORITE SUSPAZINTI SU

"TĖVISKĖS ŽIBURIAI"?

ATSIŪSKITE SAVO ADRESĄ

— GAUSITE KELETĄ

NUMERIŲ NEMOKAMAI

LIETUVIŲ IR LENKŲ SANTYKIAI

Lenkų žurnalo "Kultura" pastabos apie santykius ir būklę okupuotoj Lietuvoj bei rusų užmačias

Greičiausiai iš Vilniaus krašto kilęs E. Zagiell vėl davė "Paryžiuje leidžiamame lenkų žurnale "Kultura" 1970 m. 1–2 nr. gana platų straipsnį apie lietuvių — lenkų santykius. Iš dalies tai yra atsakymas į prof. St. Zymanto straipsnius "Dirvoje". Idomesnes atsakymo vietas pateikiame "TŽ" skaitytojams.

St. Zymantas ilguose savo straipsniuose "Dirvoj" prikišęs E. Zagielliui, kad šis, rašydamas apie šiandieninę Lietuvą, nesuminėjo Lietuvos Mokslų Akademijos. Į tai autorius atsako, kad priekaištas labai teisingas, tačiau jis, naudodamasis išeivijos ir paverptos Lietuvos šaltiniais, negalėjo tos temos plačiau paliesti, nes pvz. vilniškėj enciklopedijoj randama, kad Lietuvoje veikia net šimtas tyrimų institutų su 3.000 tarnautojų. Tokios žinios esančios nelabai įtikinančios.

Dvejopi lenkai

Kalbėdamas apie pačius santykius, E. Zagiell sako, kad yra tam tikros analogijos tarp lietuvių — lenkų ir vokiečių — lenkų santykių. Varšuvėje vokiečiai ešą skirstomi į "gerus" — rytinius ir "blogus" — vakarinius, nepripažįstančius Oderio — Neisės sienos. Vilniuje laikotarpis iki 1939 m. vadinamas lenkiška okupacija. Viskdėlto Lenkijos liaudies respublikos 25-čio gyvavimo proga, nežužrint, kad tai buvo į mėnuli nusileidimo diena, vilniškė "Tiesa" labai gražiai atsiliepusi apie Lenkiją, paskirdama net pusę savo numerio.

Ir emigracijoj lietuvių ešą skirsto lenkus į "blogus" — reiškančius pretenzijas į Vilnių ir "gerus". Pirmieji reiška pretenzijas į Vilnių, tad su jais ne tik negalima kalbėtis, bet ir nėra jokio reikalo įeškoti bendros kalbos. Antrieji — geri ešą jau susitaukę su Vilniaus netekimu. Pats gyvenimas diktuoja su jais rasti bendrą kalbą, nes esama daug bendrų, jungiančių reikalių. Patvirtinti savo teigimams E. Zagiell ima "Dirvos", "Mūsų Pastogės" ištraukas ir, ne nurodydamas lietuviško išeivijos laikraščio, pateikia sekanti jo komentara: "Reikia stebėtis, kad išeivijos lenkai nepažįsta arba užmiršo Lenkijos geografiją, laikydamai ukrainietiška Ltvą ir Liebtuvos sostinę Vilnių rytinės Lenkijos dalimi." Autorius sako, ešą užtenka mažos kibirkštelės senos nesantaikos įsiliepsnojimui.

Sovietų tikslai

Idomiausia yra straipsnio paibaiga, kur autorius kalba apie lietuvių ir lenkų vis dažnesnį kontaktą su savais kraštais. Normali turistinė viza leidžia penkias dienas praleisti Vilniuje. Kartais ešą leidžiama išvykti į Kauną, labai retai — į provinciją. Gyventojai nenoriai kalba politiniais klausimais. Atsišveikindami primena, kad apie bendrą krašto situaciją jie nekalbėjo todėl, nes ešą svečias nesuprastų. Teisingai. Kaip galima suprasti, kai aplink kalbama apie technikos pažangą, o Kauno — Vilniaus vėskelėje sutinkama tik keletas įvairaus tipo autovežimiai.

Lietuviai patriotai ešą stoja į partiją, nes tai vienintelis forumas, iš kurio galima turėti tam tikrą įtaką į reikalų tvarkymą. Jų tezę, berods, yra tokia: neteisekite mus pagal tai, ką sakome, bet pagal tai, ką darome. Kiek perdėtos ešą išeiviu kalbose sovietinės krašto rusifikacijos pastangos. Šis tas paliko iš komunistinės formulės — komunistinis turinys, tautinė forma.

Atsižvelgdama į vidinę įtampą, Sov. Sąjungos vyriausybė stengiasi savo piliečius įtikinti, kad viskas tvarkoj, gyvenimas

normalus, stabilizuotas. Palengvinimas kelionių iš užsienio siekia ne tik svetimos valiutos, bet ir įtikinti savuosius piliečius, kad ir užsienio svečių akyse būklė yra normali. Sov. Sąjungos spaudoj plačiai skelbiamos žinios apie lankymąsi Kremlijų nykštukinių valstybių vyriausybės galvų irodo, kaip svarbu yra Sov. Sąjungai iškiepti savo piliečiams, kad ji yra priimta į "bendrą draugiją", kad status quo visame pasaulyje yra laikomas normaliu bei nusistovėjusiu.

Viename sovietinės gamybos lietuviškame filme yra scena, kurioje komunistas sako 1945 metų Lietuvos partizanui: "Sov. Sąjunga sutriuškino visą hitlerinę galybę, o jūs prieš mus iš-einate."

Sunaikinimas lietuvių laimėjimo vilties ešąs paremtas sena rusiška doktrina, susijusia su Lietuva. Muravjovas Korikas savo atsiminimuose rašė: "Pirmas ir pagrindinis uždavinys sukili mo malšinime yra sunaikinti sukilėlių tikėjimą į pergalę."

Paruošė K. Baronas

Esate

naujas

Kanadoje?

Štai ką turite žinoti

apie pajamų mokesčius

Kanadoje yra dvejoji pajamų mokesčių pareiškimų blankai. Kurį iš jų teks panaudoti, priklausys nuo to, kokios rūšies pajamas gaunate. Informacinė brošiūra-vadovas, kuris ateina kartu su pareiškimų blankais, nurodo kuriuos blankus reikia pasirinkti. Dauguma kanadiečių, kurie gauna atlyginimus bei algas, vartoja T1 Short pajamų mokesčių blankus. Jeigu dar negavote paštų tokio blanko, pasiimkite iš vietinės pašto įstaigos, užpildykite ir išsiųskite prieš balandžio 30 dieną — galutinį terminą. Nevisos gaunamos pajamos yra apmokestinamos. Vėjų ir šeimos priedai, nedarbo draudos pašalpa, darbininko kompensacijos išmokos ir kaikurios invalidumo pensijos yra laisvos nuo mokesčių. Jūsų vadovas tai paaiškins. Beveik visos kitos pajamos, net ir gaunamos iš kitų kraštų, yra apmokestinamos. Taipgi reikia įrašyti pajamas, gautas dovanų būdu, už užproginio pobūdžio darbus. Visa tai yra jūsų apmokestinamų pajamų dalis. Jūsų turima informacinė brošiūra-vadovas atsakys į daugumą jūsų klausimų. Jei visdėlto dar turite abejonių, patikima patarimą galite nemokamai gauti kiekvienoje savo apylinkės mokesčių įstaigoje. Galite atėti įstaigon, kreiptis telefonu arba raštu. Daugelis mūsų tarnautojų moka ir kitas kalbas, tačiau galite, jei norite, atsižvesti savo drauga kaip vertėją.

reikia pagalbos?

naudokitės mūsų

vadovu

(arba mūsų tarnautojais)

Department of National Revenue
The Hon. Jean-Pierre Côté, Minister

KLAUSKITE-
PATARSIM-PADESIM

Patarimų tarnyba "Tėviškės Žiburiai" skaitytojas, bendradarbiaujant su dienraščio "The Telegram" Action Line skyrus tarnyba. Skaitytojai kviečiami kreiptis raštu į "TŽ" redakciją įvairiais klausimais, kuriuos atsakymai bus parūpinti Action Line arba "TŽ".

Turiu bankę keletą tūkstančių dolerių. Dėl tam tikrų priežasčių norėčiau juos išimti ir laikyti namie. Ar nedraudžiama taip daryti? Hamiltonietis

Nėra jokio draudimo atsiimti pinigų iš banko ir laikyti namie. Tikrai septynias dienas prieš atsiėmimą didesnę sumą pinigų reikia pranešti bankui. Vis dėlto perspėjame, kad laikymas tiek pinigų namie yra labai neįsimtingas ir net pavojingas.

1969 metais man suėjo 70 m. amžiaus ir aš gavau senatvės pensijos \$936. Be to, uždirbau \$3.000. Ar man reikia mokėti pajamų mokesčius už pensiją ir uždirbtus pinigus? G. I.

Pasiteiravus mokesčių įstaigoje, gautas atsakymas — taip, reikia mokėti. Tai pažymėta ir mokesčių brošiūroje. Jūsų atveju prie gauto uždarbio reikia pridėti ir gautos pensijos sumą.

MOHAWK

FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI

SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI

ĮVAIRUS KILIMAI • ŠALDYTUVAI

VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

TAISOME IR APTRAUKIAMO KEDES IR SOFAS

Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. OX 9-4444

Krantavės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Japonų pramoninių suvažiavimo pietūs viename Osakos dangoraižio restorane

ŽIBURĖLIAI mūsų mažiesiems

Velykos

Kristus prisikėlė,
Skambina varpai,
Neša aidą vėjas —
Girdite vaikai?

Jis sušvis kaip saulė
Pergalę paguos,
Bus džiugu pasauliui
Ir jauku namuos.

A. Abromaitienė

Kuri gražesnė?

Šiapus lango
— žibuoklėlė,
anoj pusėj
— snieguolėlė.

Viena šypsos
žiedeliu,
kita spindi
sidabru...

Kas įspės
kuri gražesnė —
sidabrinė
ar melsvesnė?

B. Vytienė

Margučiai

Man reikia tik teptuko
Ir truputį dažų,
Visiems aš nudažysiu
Margučių daug gražių.

Gal pilną pintinėle
Nudažysiu aš margai,
Stebėsis mano lėlės,
Stebėsis ir draugai.

Kai prie Velykų stalo
Daužysiu margučius,
Skambės juokai be galo,
Velykos linksmos bus.

Katinėlis

Miau miau miau pienelio
Aš palakt norėčiau,
Dubėnėlis mano tuščias
Kaip aš dirbt galėsiu?

Tinginėli, katinėli,
Ko pelių negaudai?
Gal pavargęs atsikėlei,
Gal galvutę skaudai?

A. Abromaitienė

Džiugi naujiena

Strikt, pastrikt, linksmai šokinėjamas žuikutis per sniegą pastebėjo baltą gėlę. Kraipė galvą, traukė pečiais ir net savo akimis nenorėjo tikėti. Prisiartinęs nedrąsiai paklausė:

— Labas rytas, gėlė! Kas tu per viena? Ar tau čia nešalta? Juk tu neturi kalinėlių.

— Cha-cha-cha, — nusijuokė gėlė; net aidas tą juoką nusiņė per visą mišką. — Aš vadinuosi Snieguolė. Tik pažiūrėk: turiu tris baltus kaip sniegas žiedlapius ir sniego visai nebijau. Aš pirmoji išleidu iš sausios žemės ir atnešu pasauliui džiugią naujieną.

— Kokią? Jeigu ne paslaptis, pasakyk ir man, — prašė žuikutis.

— Neužilgo ateis pavasaris. — Pavasaris? — stebėjosi žuikutis.

— Ne, žuikute, — gėlės pavasaris žydi įsų daryjeje? O kokios žydi miške?

A. Abr.

Zuikutis kalbasi su Snieguole

Iliustracija R. Romanaitis

Laiškai seniems ir jauniems

Rašo Toronto Maironio šeštadieninės mokyklos mokiniai

GERBIAMASIS TAUTIEI,

Ačiū labai už tokius įdomius ir gražius pašto ženklus. Taip pat ačiū už įdomų laikraštėlį, bet gavau tik vieną. Ar Jūs gavote mano kalendorių? Aš labai apsidžiaugiau, kad Jūs mane prisiminėte, nes mane matėte tik vieną kartą. Labai gaila, kad dar kartą negalėjome pasimatyti, bet aš manau, Jūs dar kartą mane aplankysite Kanadoje. Kai užaugsiu, tai aplankysiu Jus Lietuvoje.

Pas mus labai dideli šaltai. Šiuo laiką daug žmonių serga gripu. Aš taip pat sirgau, bet jau pasveikau. Mokykloje man sekasi gerai ir angliškų, ir lietuviškų. Esu aštuntame skyriuje. Rudenį eisiu į gimnaziją. Į šį laiką Jums įdeu Kanados pašto ženklų. Jeigu reikia kokių nors kitokių pašto ženklų, tai prašau man parašyti ir aš Jums atsiųsiu. Dabar esu labai užsiėmęs, nes mes, skautai, ruošiamės Kaziuko mugei. Dar kartą labai ačiū už pašto ženklus ir laikraštėlį. Linkėjimai nuo mano tėvelių. Jūsų —

bet aš manau, kad Jums tai neie-

Mes visi sveiki. Gerai jaučiamės, tik aš neseniai buvau susirgęs, turbūt persisaldžiau ir negalėjau eiti į mokyklą vieną savaitę. Šiais metais pas mus nėra egzaminų. Mokytojas sprendžia iš paklausimo ir šiaip elgesio (daugumas vaikų prieina si dėl to pakeitimo, man tai šiaip geriau patinka). Aš šiais metais labai daug darbo gaunu, bet manau, kad sekančiais bus dar daugiau.

Atsprašau, kad tokį trumpą laišką rašau. Kitą sykį gal bus daugiau naujienų, tai parašysiu daugiau. Linkėjimų Tau ir Tavo tėveliams. Sudiev —

Ramutė (Ramutė Kaminskaitė, VIIA sk.)

MIELASIS ALI,

Aš Tau pažadėjau parašyti laišką, tai ir rašau. Pas mane nėra daug naujienų. Kiekvieną dieną einu į mokyklą. Siemet turiu daug pamokų. Kiekvieną penktadienį einu į muzikos pamokas. Šeštadienį einu į lietuvišką mokyklą. Kaip Tau sekasi siemet mokyti? Ar Tu dar žaidi ledo ritulį ir ar Tavo koja sugijo? Aš vėl gavau daug pašto ženklų, daugiausia japoniškų. Siunčiu ir Tau keletą. Dabar laukiau laiško iš Tavo.

Tavo Ramūnas (Ramūnas Abromonis, VIIA sk.)

Seštadieninės mokyklos šokėjos, pasirodiančios įvairiuose rengimuose Delhi, Ontario

Ar priimsite į Kanados apygardą?

Sporto vadovai, žvelgdami ateitin, ieško gaudesnio bendradarbiavimo

SALFAS atstovų metinis suvažiavimas įvyko š.m. kovo 14-15 d. d. Detroito, Mich. Centro valdybos pateikta labai plati darbotvarkė ir ši kartą pareikalavo geros valandos laiko, kol suvažiavimo dalyviai apsprendė kas diskutuotina, kokia eilės tvarka ir kuriuos punktus pakeisti ar nubraukti. Atstovų atvyko apie 30. Atstovų tarpe matėsi jauno, gaivaus elemento: R. Korzonas — Čikaga, J. Senbergas — Detroitas, A. Nausėdas — Torontas ir kt. Tai praigieduliai, kurie teikia vilčių mūsų sportinio judėjimo išlaikymui. Didėsne dalį suvažiavimo dalyvių sudarė Kanados sporto klubų — Aušra, Vytis, Londono Tauras atstovai. Vidurinių vakarų apygardai atstovavo Čikaga, Klevelandas, Detroitas, o rytu sporto apygardos sulaukėme tik vieno atstovo.

Paterson, N.J., gyvenęs veteranas darbuotojas, žurnalas "Sportas" administratorius J. Roslavas Kepenis atvyko į šį suvažiavimą su išsamiu pranešimu apie administracinius reikalus ir visa eile siūlymų mūsų žurnalo išlaikymui ir leidimo klausimais. Diskusijų metu pareiškė savo asmeninę pažiūrą apie bendrąją sportinės veiklos padėtį rytu sporto apygardoje. Ji nesanti gera, tačiau ne beviltiška. Jaunimo, norinčio sportuoti, yra nemažai. Pamatę šią padėtį, kai kurie vyresnieji darbuotojai grįžta, be to, pradeda atsirasti naujų vadovų. J. Kepenis priskaitė "Sporto" redaktoriaus Kestučio Čerkeliūno sveikinimą ir linkėjimus suvažiavimui.

Rytų sporto apygardos sportinės veiklos sustiprinime, ypač jaunųjų suorganizavime, reikia viltis, daug širdies parodys kun. Paulius Baltakis, OFM. Pastarasis buvo iš Toronto iškeltas į Brooklyną atsakingoms pareigoms Tėvų pranciškonų veda-moje spaustuvėje, bet netrukus buvo atšauktas ir paskirtas organizuoti sportu besidomintį jaunimą. Taigi, tenka tik pasidžiaugti Tėvų pranciškonų vadovybės tokiu dėmesiu jaunimui, o kun. Pauliui norisi linkėti sveikatos ir ištvermės. Tikimės, kad rytų sporto apygardos sportinės veikimas nesunkiai atgis ir įsijungs į bendrą sporto sąjungos veiklą.

Vidurinių vakarų sporto apygardoje yra Čikagos, Cicero, Detroito ir Klevelando sportininkai. Apygardos vadovas dr. E. Ringus dėl ligos suvažiavime nedalyvavo. Žygmantas Žiupsnys, buvęs apygardos vadovas ir ilgametis darbuotojas (nė vieno suvažiavimo nėra praleidęs), išsamiai pranešė apie sportinę veiklą Čikagoje. Balandžio 18-19 d. d. Čikagoje įvyks SALFAS 20-tosios metinės krepšinio ir tinklinio žaidynės, į kurias jau yra užsiregistravusios 26 krepšinio ir 15 tinklinio komandos. Suvažiavimas Z. Žiupsniui, šių žaidynių vykdytoju, davė plačias išgaliojimus tvarkos ir sportinės nuotakios išlaikymui šventės metu. Detroito ir Klevelando atstovai pasisakė apie savo stiprėjančią veiklą.

Geriausią organizuotą sportinę veiklą yra Kanadoje. Ne vienas suvažiavimo dalyvis juokaudamas klausė: ar priimsite — įsijungsite į Kanados apygardą. Aušros ir Vytio klubų atstovai suvažiavimui pranešė apie šią vasarą numatomas organizuoti sporto stovyklas Wagoje. Jei susidarytu daugiau dalyvių, vytičiai krepšinio mokykla, vadovaujama F. Čekausko (rinktinės dalvis), galėtų prateisti iki 5 savaičių. Bus kviečiami visi S. Amerikoje gyvenantys lietuviai jaunuoliai.

Suvažiavimas priėmė nutarimus, liečiančius santykius su Lietuvių Bendruomene. metinių žaidynių organizacinius reikalus, žurnalo "Sportas" reikalus, anglų kalba leidžiamą lietuvių enciklopediją (jeigu būtų paliešti sportiniai reikalai) ir kt. Suvažiavimas taip pat vedė vykdyti naujai centro valdybai.

SIGITAS KRASAUSKAS

Centro valdybos pirm. A. Bielskus pranešė suvažiavimui, kad šiais metais plaketė su įrašu už nuopelnus Lietuvos sportui buvo nutarta skirti mūsų neulstantiam šachmatininkui, šachmatų komiteto vadovui ir Bostono lietuvių šachmatų klubo pirmininkui K. Merkiui.

Suvažiavimui baigiantis garbės teismo buvo pristatyta korespondenciniu būdu išrinkta

Montrealio mokiniai už garbės stalo

Vasario 16 minėjimas mokykloje buvo kitoks, negu kitais metais: dalyvavo visa liuanistinė mokykla ir toje pačioje vietoje, antra — sutapo su paskelbimu konkurso rezultatu. (Konkursas buvo paskelbtas K. L. B. švietimo komisijos švietimo ir šeimoms metams atžymėti). Buvo raginami dalyvauti visi liuanistinių mokyklų mokiniai sekančiose srityse: dailiojo lietuviško žodžio — deklamavimo ir dailiojo skaitymo, rašinio, iškarpių iš lietuviškų laikraščių, dalyvavimo lietuviškoje veikloje.

Sventė buvo pradėta mokyklos vedėjos J. Blaūdžiūnienės, kuri pakvietė pagerbti įnešamą vėlavą ir sugiedoti "Marija, Marija". Po to sekė įprastiniai mūsų visuomenės atstovų trumpi žodžiai. Minėjime dalyvavo KLB Montrealio seimelio prezidiumo pirm. Pr. Rudinskis, Aušros Vartų par. klebonas kun. L. Zarembe, KLB švietimo įgaliotinis A. Kličius, tėvų komiteto atstovė švietimo reikalams S. Piečaitienė, vertintojų komisijos narė — dr. I. Gražytė, Br. Lukoševičienė. Dienai pritaikytą žodį tarė mokyklos seselė J. M. Saulaitytė. KLB švietimo įgaliotinis A. Kličius perskaitė vertintojų komisijos aktą. Vertintojų komisija, be jau minėtų dr. I. Gražytės ir Br. Lukoševičienės, dar papildė švietimo įgaliotinis A. Kličius ir tėvų komiteto atstovė švietimo reikalams S. Piečaitienė. Konkurse dalyvavę mokiniai buvo suskirstyti į dvi grupes: pirmoji grupė — iki VI skyriaus imtinai, antroji grupė — nuo VII — IX. Vertintojų komisijos nutarimu, sudaryta laimėjų lentelė.

1. Deklamavimo — I grupė — I vieta — Vida Morkūnaitė, 5 sk.; II vieta — Julija Adamonytė, 6 sk.; III vieta — Irena Adamonytė, 3 sk.; II grupė — I vieta — Rasa Lukoševičiūtė, 8 sk.; 2. Dailiojo skaitymo — I grupė — I vieta — Kristina Kličiūtė, 4 sk.; II vieta — Antanas Gečius, 6 sk.; III vieta — Vida Morkūnaitė, 5 sk.; II grupė — I vieta — Rasa Lukoševičiūtė, 8 sk.; II v. — Dana Blaūdžiūnaitė, IX sk.; ir Rūta Pocauskaitė, VIII sk.; 3. Rašinių konkursas — I grupė — I vieta — Antanas Gečius, VI sk.; už rašinį "Kuo aš norėčiau būti, kai užaugsiu"; II v. — Paulius Gečius, IV sk.; už rašinį "Mano mėgiamiausias gyvulėlis"; II grupė — I vieta — Vilija Malčiūtė, IX sk.; už rašinį "Nusikaltimas ir bausmė"; II v. — Dana Blaūdžiūnaitė, IX sk.; už rašinį "Erdevėje".

4. Iškarpių iš lietuviškų laikraščių — I grupė — I vieta — Paulius Gečius, IV sk.; II v. — Ina Lukoševičiūtė, IV sk.; II grupė — I vieta —

JAUNŲJŲ TALENTŲ POPIETĖ

Kovo 15, sekmadienį, 4 v. p.p., KLB Moterų Drjos Sv. Jono Kr. parapijos skyrius Toronte surengė antrą jaunimo muzikos, dainos ir kūrybos popietę. Pirmas toks jaunųjų talentų pasirodymas įvyko 1969 m. vasario 2 d. Popietę punktučiai atidarė valdybos narė R. Sirutienė ir pakvietė šeštadieninės mokyklos mokytoja R. Vaisvilaitę vadovauti programai. Ji kvietė scenon ir pristatė gausiems dalyviams šiuos talentus: jaunutį smuikuotoją R. Kebį, dainininkę D. Vaškevičiūtę, talentingą akordeonistą A. Kaminską ir gausų būrį pianistų: V. Janulaitę, D. Jukubaitę, A. Varanką, R. Kaminskaitę, L. Žalinskaitę, I. Paškauskaitę, R. Rautinskaitę, S. Freimanaitę, E. Krikščiūną, P. Paškevičiūtę, V. Senkevičiūtę, A. Paškauską, E. Zabielą. Jie išpildė tik tarptautinių įžmybių muzikų-klassikų kūrinius. Keletas jaunųjų pianistų yra gana stiprūs pažangūs šioje srityje. Tik gaila, kad nė vienas nepaskambino

L. Tamošauskas, Kanados Lietuvių Bendruomenės švietimo komisijos pirmininkas, surengęs jau ne vieną mokytojų suvažiavimą

Nuotr. S. Dobkaus

L. Tamošauskas, Kanados Lietuvių Bendruomenės švietimo komisijos pirmininkas, surengęs jau ne vieną mokytojų suvažiavimą

lietuvių kompozitorių kūrinių. Vienintelis A. Šileika savos poezijos skaitymu atstovavo lietuviškai programai. P. Simkevičiūtė kiekvienam jaunuoliui įteikė po gėlę už atliktą dalykėlį.

Pasibaigus meninei daliai, skyriaus pirm. V. Ottienė padėjo jauniesiems menininkams, jų tėveliams ir gausiems dalyviams, nepailstamam akompaniatoriui J. Govedui ir gražią scenos dekoraciją sukūrusiam kun. J. Staškevičiui. Už meninę priežiūrą muz. St. Gailevičiui scenoje buvo įteiktos gėlės ir dovana. Po to V. Ottienė pakvietė visus vaizdinti narių iškeptais pyragais ir kavute. Programos klausęs svečias mons. Vyt. Balčiūnas pasirašė, kad toks jaunųjų talentų sutelkimas ir proga pasirodyti scenoje juos skatina dar daugiau tobulintis. Tai nuopelnas šios popietės organizatorių ir iniciatorių, būtent, K. L. K. Moterų Draugijos Sv. Jono Kr. parapijos skyriaus V. B.

SKAITYTOJAI PASISAKO

TAUTINIAI DRABUŽIAI

Al. Gimantas rašė apie tautinių drabužių vartojimą š. m. "T2" 4 nr. Jį papildė G. Breichmanienė "T2" 9 nr. Abu rašė apie parenkamus neautentiškus tautinius drabužius, pagedavo, kad mūsų šokių ir chorų vieniet nariai turėtų autentiškus tautinius drabužius, bet nenurodė šaltinių, kur ir kaip tokius autentiškus tautinius drabužius norintieji galėtų aptažinti, pasirinkti ir pasigaminti. Netenka aiškinti, kad dailininkai Anastazija ir Antanas Tamošaičiai, gyvenę Kanadoje, yra geriausi lietuvių tautinių drabužių žinovai. Dail. A. Tamošaitis paruošė, o L. Skautų Sąjunga 1968 m. išleido knygą "Tautiniai rūbai ir juostų raštai". Joje galima rasti aiškiai aprašytus lietuvių tautinius drabužius pagal atskiras vietas. Ten yra kelios vaizdžios spalvotos fotografijos. Be to, šioje knygoje duodama nemažai lietuviškų juostų raštų pavyzdžių brėžinių.

Dailininkai Tamošaičiai 1969 m. paruošė tautinių drabužių skaidres lietuviškos mokyklos. Dabar yra 35 skaidrės, o viena dar bus pagaminta šiais metais. Šios skaidrės yra parodomos senovės ir dabartinių lietuvių tautinių drabužių atskirai Lietuvos srityje: mažlietuvių, žemaičių, augštaičių, vilniečių, zanavykų, kapsų ir dzukų. Šios skaidrės yra rodomos mokyklose ir visuomenė. Visos skaidrės yra spalvotos. Jas galima užsisakyti šiuo adresu: KLB švietimo skyriaus mokslo priemonių komisija, 29 Raymond Ave, Toronto 325, Ont. Už skaidres reikia mokėti po 25 centus.

"Vaga" Vilniuje 1969 m. pabaigoje išleido "Lietuvių liaudies menas — juostos" 196 psl. spalvotą knygą (9x12 colių). Knygoje yra atspausdintos juoda-balta ir spalvotos juostos bei pynių fotografijos iš įvairių Lietuvoje esančių liaudies muziejų. V. Mat.

TEGU SOKA VISI

Labai suprantu ir užjauciu "Nusi-vylusios" skausmą dėl išaugto ir nepanaudoto dukros tautinio apdaro. Kiekvienos lietuvis širdis trokšta pasireikšti vienu ar kitu būdu savo tautiniame mene — juk jis lietuvių įgimtas. Galime pasiteisinti, kad dukra negabi ar vienetė nėra vietos, tačiau, jei tu nesugebanti ar netinkamai atsiirasti pakankamas skaičius atskiram vienetui, vertėtų jį sudaryti. Atsiirasti pakankamai norintį juos paruošti. Daugelyje kolonijų pastebėtas monopolis mūsų tautiniam šokiui ar dainai. Tam tikrų grupių ar organizacijų jaunimas nepageidaujamas arba "vyriausia galva" nesutinka juos leisti šokti tam tikruose rengimuose. Juk neišmami mūsų tautos meno lobiai yra turtas kiekvieno lietuviu. Norima juos išsižioti ir netinkama apranga. Kasdieninius ūkio darbus atlikdami klumpėtoms lietuvis ir trumpeis sijauna užsisėdavo, kad jis nesuiterštų. Tai tik vienas namų darbu, o kur kiti? Vien su gėlelėmis nesoko, sutrypdavo ir klumpėdami "Grandinėles" vienetą tai mums įrodė. Geram reprezentaciniam vienetui reikėtų estetiškai skoningo drabužio, bet mažesniu grupė, "neprofesional" atleiskime ir duokimės jų noru dar šokti ir dainuoti.

Motina

SPAUDOS KLAUSIMAI

J. Karpis, "T2" 1970 m. 8 nr. paskelbė str. "Veikla ir srovinės raišys". Kadangi redakcijos tas rašinys buvo pavadintas "diskusinėmis mintimis", norisi dėl jo pasisakyti. Minimo str. autorius nusiskundžia mūsų srovine spauda, kuri pilna ideologinės kovos, asmeninių gincų. Esą ir šandien yra laikraščių redaktorių, kurie balsiai šaukia ir kitaip galvojančius "sudarąja" ar jiems "burna užčiaupia". Aš manau, jog J. Karpis teisingai apibūdino dabartinę mūsų spaudos (su mažomis išimtimis) padėtį. Žinoma, gal daugelis tų spaudos ligų nepastebi, nes šie simptomai daugiau atkreipia spaudos specialisto atidą, arba tokio, kuris į dalyką žiūri iš šono ir sprendžia ne pagal jau nuo seno įsigalėjusias lietuviškos spaudos normas, bet pagal tas, kurios vyrauja demokratiškoje Amerikoje. Amerikoje yra plačiai žinomas posakis: "Nors ir nesutinku su tavo mintimis, bet stengsiuosi, kad jas galėtumei pareikšti". Tai, manyčiau, yra laisvos spaudos pagrindas. Jeigu lietuvių spaudoje kas nors apsmėijamas, pasmerkiamas, negauna vietos atremti kaltinimus. Kaip lietuvių spaudos negalavimo gerą pavyzdį galima nurodyti dėl J. Karpio rašinio "T2" 1969 m. 30 ir 31 nr. "Bendradarbiavimas ar kolaboravimas" pasisakymą "I laisvę" žurnale (1969 m. spalio m.). Kadangi J. Karpio straipsnis, nežiūrint jo kontroversinio pobūdžio minčių, buvo ramus bei kultūringas po-būdžio, buvo galima laukti, kad jo oponentas J. Ziograkalnis įjį ves rimtas diskusijas, bet jis prikiro prie asmens bei jo pavardės: "Karpiai, kaip tvėnkiniu žuviai, nepažįstantčiai gilesnį politiko vandenų, ant komunistinio klabuko užkibti buvo nesunku". Vadinasi, J. Ziograkalnis rankos mostelėjimu kita tuoj paskelbė nieko neįmanančią, iš jo pasijuokė ir toliau jau drąsiai dėsto savo mintis augtu tonu. Reikia sutikti su J. Karpium, jog ašėjo laikas spręsti klausimus rimtu, kultūringu, nuosirdžiu minčių pasidalinimu.

Ed. Sulaitis

O. MILASIAUS KELIONĖ

"T2" 8 ir 9 nr. Br. Milasius parašė apie savo giminytę su žinomu poetu, filosofu ir diplomatu Oskaru Lubicz Milasium ir jo kelionę į Lietuvą 1913 m. O. Milasius buvo tuo metu studentu Paryžiuje, žinojęs, kad kils pasaulinis karas ir t. t.

Iš tokio aprašymo matyti autoriaus fantazavimas. Argi jis nežinojo, kad tuo metu (1913 m.) Cekoslovakija, Vengrija ir Kroatija buvo Austrijos sudėtinės dalys ir visa valstybė vadinosi Austro-Vengrija? Oskaras Milasius gimė 1877 m., baigė licejų Paryžiuje 1896 m. Kai jis buvo studentu, tai tuo metu atsiminimų autorius buvo dar negimęs. Aprašomu momentu O. Milasius buvo 37 m. amžiaus. Karo metu O. Milasius gyveno Paryžiuje ir 1917 m. jau reikėsi Lietuvos nepriklausomybės atstatyme. Jis buvo pirmasis Lietuvos atstovas Prancūzijoje. Man teko su O. Milasium susipažinti ir kalbėtis per Naujų Metų sutikimą Lietuvos atstovybėje Paryžiuje 1923 m. Jis sakė, kad po karo Lietuvoje lankėsi vieną kartą, bet kad būtų buvęs ten prieš karą, jis neminėjo.

P. Lelis

ATITAISSAMA KLAIDA

S. m. "T2" 7 nr. V. Liulevičiaus straipsnyje "Užsienio lietuvių jaunimas ir Vasario 16", kalbant apie parapines mokyklas JAV, buvo pasakyta, kad "pirmoji buvo įkurta 1891 m. Pittstone šiame krašte mokslo išėjusios klebono J. Zlotožinskio". Iš tikrųjų ši mokykla buvo antroji. Pirmąją įkūrė Mahanoy City Sv. Juozapo parapijos klebonas kun. P. Abromaitis.

V. Liulevičius

ONTARIO
PROVINCE OF OPPORTUNITY

Government
Information

ONTARIO SOSTO KALBA

Ontario parlamento sesijos atidaro-moj kalboj 1970 m. vasario 24 d. provincijos vyriausybė pažadėjo naujus planus, kurie skatintų individus tapti veiklesniais, naudingesniais visuomenės nariais.

Pagrindinės tos kalbos mintys buvo šios:

— Vyriausybė pateiks naują įstatymo projektą, kuris padarys įstatymų rekomendacijas, pasiūlytas Ontario civilinių teisių komisijos.

— Ontario vyriausybė numato konsoliduoti bei koordinuoti pertvarkytame pilietybės departamente atliekamą veiklą, skirtą įvairioms gyventojų grupėms. Ši plačios apimties programa labai ryškiai parodys vyriausybės išiparengimą užtikrinti pilną ir lygią pilietybę visiems Ontario gyventojams. Mes pabrėžtas kiekvieno asmens vaidmuo, nežiūrint, ar jis yra seniau įsikūręs gyventojas, ar naujas ateivis. Numatoma imtis specifinių priemonių padėti žmogui tapti veikliu bei naudingu visuomenės nariu. Šis departamentas skatins domėtis bendruomenės rūpesčiais, geriau suprasti dabarties reikalavimus, išskylančius mūsų gyvenime, ir bendruomenės tikslus, kuriuos turime pasiekti.

— Organizuoti naują, veiksmingą kovą prieš aplinkos teršimą. Vyriausybė planuoja pagalbos būdus, jų tarpe parama imonėms, įrengiančioms teršimo kontrolės įtaisus, ir didesnes baumas teršėjams.

— Derinti kasyklų ir šiaurės reikalų departamento veiklą, liečiančią ypač šiaurinę Ontario sritį. Šis departamentas įgalins šiaurinio Ontario gyventojus turėti naują forumą ir visai naują mechanizmą, per kurį bus galima veiksmingiau perduoti savo rūpesčius, reikalavimus bei pageidavimus vyriausybei.

— Įvesti naujas priemones, palengvinančias kolektyvines derybas, skatinančias darnius santykius tarp darbininkų ir darbdavių, siekiančias išlaikyti bei apsaugoti visų Ontario gyventojų teises ir interesus darbo konfliktų atvejais.

— Stengtis ir toliau rasti sprendimus miestų gyventojų problemoms.

— Peržiūrėti visas vyriausybės išlaidas ir prisidėti prie dabartinės infliacijos palengvinimo.

John D. Robarts
Prime Minister of Ontario

Galingiausia jėga pasaulyje

Kas ji? Kapitalizmas, komunizmas, vandenilio bomba? Į tą klausimą atsako ukrainiečių kilmės senatorius P. Yazyk savo kalboje Kanados parlamente, kurio narius supažindino su komunizmo slaptais užmojais bei užkulisiniais siekais

(TESINYS IŠ PRAEJUSIO NR.)

Filosofo žodis

Kad rusiškasis komunizmas yra veidmainiškas, tai pripažįsta ir taurieji rusų tautiečiai. Antai N. Berdiaevas, pasauliui gerai žinomas rusų filosofas, savo veikle apie komunizmą sako:

Sunku yra suvokti rusiškąjį komunizmą dėl jo dvivadiškumo. Iš vienos pusės jis yra internacionalinis ir universalinis, iš kitos — rusiškas ir nacionalinis. Taigi, labai svarbu Vakarų pasauliui išvengti jo kilmės tautinės šaknų, t.y. faktą, jog rusų istorija apsirėdė jo ribas ir charakterį. Marksizmo teorija yra nepakankama surasti jo raktą.

Kitoje vietoje tas pats autorius teigia, esą marksizmo rusifikumas ir rytiškiškumas yra įvykęs faktas. Taigi, Rusijai komunizmas yra nacionalinis reiškinys, kitiems jis privalo būti internacionalinis.

Po 50 metų

Jeigu kitų kraštų komunistų partijos pastebėjome kaip kuruojančių evoliucinių žymių, tai to jokių būdų negalima pasakyti apie rusų komunistų partiją. Tai, kas kartais mums atrodo pasikeitimu principuose, faktinai yra pasikeitimai tik taktikoje, anuos principus vykdanč. Pvz. kad ir 1917 m. melas apie tautų apsisprendimo laisvę skelbiamas ir dabar. Štai ką kalbėjo Kosyginas sovietų revoliucijos penkiasdešimtoje proga ("Pravda", 20. VI. 67):

Penkiasdešimt metų laikotarpyje Sovietų Sąjungai respektavo visas tautas, dideles ir mažas. Kiekviena tauta turi teisę steigti tautinę nepriklausomą valstybę. Tai yra pagrindinis sovietų politikos principas...

Praslinkus metams laiko nuo šio pareiškimo pasakelimo, sovietai savo "pagrindinių politikos principų" pritaikė čekoslovakų valstybei, jos laisvės troškimo palaidodami po savo tankų vikrais. Taigi, ar nepasikartojta pati istorija, kuri įvyko prieš 50 metų? Pasikeitė čekoslovakų komunistų principai, bet tik jokių būdų ne rusų.

Kam Jungtinės Tautos?

Taigi, klaidinga manyti, kad komunizmas, ypač rusiškasis, keičiasi. Dar kaip pavyzdį galima nurodyti 1920 m. Kominternio tezes apie pasaulio pavergimą komunizmu. 1928 ir 1936 m. to paties Kominternio kongresuose šios tezes jau buvo įtrauktos į veiklos programą, o Sovietų Sąjungai įstojus į anuometinę Tautų Sąjungą, jos imtos per ją vykdyti. Dabar gi šios programos vykdymui naudojama Jungtinių Tautų organizacija.

Pasak P. Yazyko, kiekvienas kraštas turi savitą supratimą apie šios pasaulinės institucijos funkcijas ir kiekvienas jų stengiasi ją panaudoti savo tikslams. Pažangieji Vakarų pasaulio kraštai per Jungt. Tautas siekia palaikyti pasaulyje taiką, nubausiti užpuolimą ir paruošti dirvą pasaulinei valdžiai. Jiems mažiau rūpi bendroji gerovė ir kitokios techniško pobūdžio programos. JAV-es bando per Jungtines Tautas užblokuoti komunizmo vertžiai bei jo plitimą ir prilaikyti kairiojo sparno revoliucines tendencijas. Europiečiai ir JT žiūri kaip į naudingą forumą įvairiems nesupratimams diskutuoti, diplomatiniams kontaktams užmegzti ir įvairiems nesupratimams lyginti. Sovietų Sąjungai ir Jungtinės Tautos žiūri kaip į reikalingą blokybę. Kuria reikia panaudoti "imperalistinių" planų groviumi. Buvusios kolonijinėms valstybėms, dabar gavusioms nepriklausomybę, ši organizacija yra ne kas kita, kaip priemonė išreikšti savo rūpesčius ir išpasturinti kraštų išsikrovoti ekonominę, techninę ir kultūrinę pagalbą. JT nariai yra susirūpinę išvengti trečio pasaulinio karo, kurio supermodernūs ginklai gali sunaikinti žmoniją.

Sovietų užmojai

Sovietų Sąjunga per Jungtines Tautas siekia daugiau nei imperialistinių planų suatrukdymą. Jos siekiai yra aiškiai išreikšti brošiūroje apie Jungtines Tautas, išleistoje 1945 m. Bombėje. Ten sakoma: 1. vėto teisė apsaugos Sov. Sąjungą nuo likusio pasaulio; 2. Jungtinės Tautos paralyžuoti daugumos kapitalistinių kraštų politiką; 3. JT taps reikšmingu irankiu atplėsti kolonijinėms valstybėms nuo nekomunistinių kraštų; 4. JT sujungs visas tautas į vieną sovietinę sistemą.

Komunizmas, vadovaujamas Rusijos komunistų partijos, pasiskindė Jungtinių Tautų organizaciją į savo propagandos vežimą, riedantį ir raudonajį glebį. Ši faktą patvirtina ne tik oficialūs komunistų nutarimai bei potvarkiai, bet ir politiniai pabėgėliai; ištrūkę iš komunistinio rojaus. Štai ką liudijo Amerikos

apsaugos komitetui dr. M. Korovitz, komunistinės Lenkijos atstovas Jungtinėse Tautose, 1953 m. paprašęs Jungtinių Valstybių politinės globos:

Mes buvome be paliovos indoktrinuojami, jog pagal rusų pagrindinį planą mums būtina reikia susirūsti su įvairių kraštų Vakarų pasaulyje darbo klasėmis. Šiam tikslui esą reikia panaudoti net jų vyriausybės galvas... Jungtinių Tautų organizacija yra laikoma viena svarbiausių sovietų propagandos priemonių, per kurią jie gali kreiptis į viso pasaulio žmoniją ir vykdyti savo subversyvinę misiją...

Kalbos ir tikrovė

Blogiausia yra tai, kad nevisi Jungtinių Tautų nariai sovietų kėslus ir apskritai komunistinę tikrovę perpranta ir šiame forume prieš juos pasisako. Tiesa, reikia pagerbti buvusią Kanados vyriausybės galvą J. G. Diefenbakerį už drasą, kai jis Jungtinių Tautų posėdyje į Chrūščiovo siūlomą "visišką ir galutinį siluolomą panaikinimą" pasaulyje savo garsia 1960 m. rugsejo 26 d. kalba nedviprasmiškai atžėdė.

Prancūzai nuo paskutinio karo iki šiol suteikė pilną laisvę 17 kraštų su daugiau kaip 40 milijonų gyventojų. Su JT žinia apie pusę milijono gyventojų gavo laisvę iš Britanijos... O kiek žmonių išlaisvino Sovietų Rusija...? Ar mes galime pamiršti sukilusių vengrų tragediją 1956 m...? O kaip su Lietuva, Latvija ir Estija, kaip su laisvę mylinčiais ukrainiečiais ir kitais Rytų Europos gyventojais...?

Prieš rusų kolonizaciją yra stipriai pasisakęs ir buvęs JAV prezidentas J. Kennedy. Įsidėmėtini jo žodžiai:

Galingiausia jėga pasaulyje yra ne komunizmas, ne kapitalizmas, ne vandenilio bomba, ne raketa, — o žmogaus amžinas troškimas būti laisvu ir nepriklausomu. Iš Amerikos vadovaujančių asmenų šio klausimo taipgi nenutylėjo A. Stevensonas ir Yates. Pastarasis 1963 m. 18-toj visuotinėje JT sesijoje sušuko:

Ar gali Sovietų Sąjunga nurodyti bent vieną teritoriją, iš kurios ji būtų pasitraukusi...? Negali...

Siuo klausimu buvo ir daugiau pasisakiusių, bet jų visų pareiškimai pasiliko tik skambūs žodžiai. Tiek Kanados vyriausybė su J. Diefenbakeriu priešakyje, tiek ir kitos laisvųjų pasaulio vyriausybės nutarė Sovietų Sąjungos neerzinti ir tuo būdu jai leisti ir toliau niekinti pagrindinius Jungtinių Tautų principus.

Snipinėjimo centras

Be ankščiau nurodytų faktų, jog ši organizacija yra naudojama subversyviniais tikslams, dar nebuvo paminėta, kad joje komunistai yra susisukę snipinėjimo lizdą. Antai, Amerikos federacinio apklauginėjimų biuro direktorius J. E. Hoover 1960 m. patyrė, jog 70-80% geležinės uždangos diplomatinio personalo yra skirti vienokios ar kitokios rūšies snipinėjimui. O kongreso narys F. Busbey 1953 m. pareiškė, kad komunistinių kraštų tarnautojai JT sekretariate gali nevaržomai dirbti snipinėjimo darbu. Jungtinėse Tautose esama pozicijų, kuriose lengvai galima surinkti labai svarbių žinių. Viena tokių pozicijų yra generalinio paskretorio politiniams ir saugumo reikalams. Jo galoje yra: 1. karinių ir policinių pajėgų funkcijos taikiai palaikyti; 2. visų JT narių nusiginklavimo vykdymo kontrolė; 3. priežiūra visos atominės energijos taikingsiems ir kitiems tikslams. Šioje svarbioje įstaigoje vyrauja augšto rango komunistai — 1 iš Jugoslavijos ir 7 iš Sovietų Sąjungos.

Iš šių kelių užuominų apie komunistų subversyvią veiklą Jungtinėse Tautose matyti kokios reformos šioje organizacijoje turi būti padarytos. Dėlto senatorius P. Yazyk, turėdamas galvą bei ir ypač komunistinės Rusijos pastangas suvaryti visas laisvas tautas į sovietinį bloką, priminė Kanados parlamentui ir vyriausybei, kad "...laisvos tautos turi labai sutartinai sekti visą Jungtinių Tautų sekretoriato veiklą ir ji taip pertvarkyti, kad būtų pajėgus vykdyti teisės šios organizacijos principus". Siekiant apsaugoti pačias augščiausias demokratines vertybes, kultūrą, religiją ir tikrąjį žmoniškumą nuo komunizmo naikinančių pastangų, reikia panaudoti visu laisvų ir oaverių tautų materialinius ir dvasinius išteklius.

Kam neskauda, tas nedejuoja

Ryšius su šia kalba parlamente nekilo jokių diskusijų. Lyg ir atrodytu, kad komunizmo grėsmė šiam kraštui nepavojinga ir su ja neverta nė susi-

pažinti. Tiesa, keletą nereikšmingų klausimų pateikė sen. P. Martin ir gana šiltai padėjojo sekantis kalbėtojas sen. W. Roebuck. Tarp kita ko, pastarasis senatorius, kaip nelabai vykusį palyginimą, papasakojo ištrauką iš vienos neseniai skaitytos knygos: "Dar prieš civilinį karą vienas Pietų Amerikos ponas, aptardamas laisvės sąvoką bendrais bruožais, pasakė, kad, jo manymu, laisvė esanti žmogaus teisė elgtis su savo negru taip, kaip jam patinka." Jo įsitikinimu, šiuo samprotavimu vadovaujasi ir Maskva. A. K.

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS SULAITIS

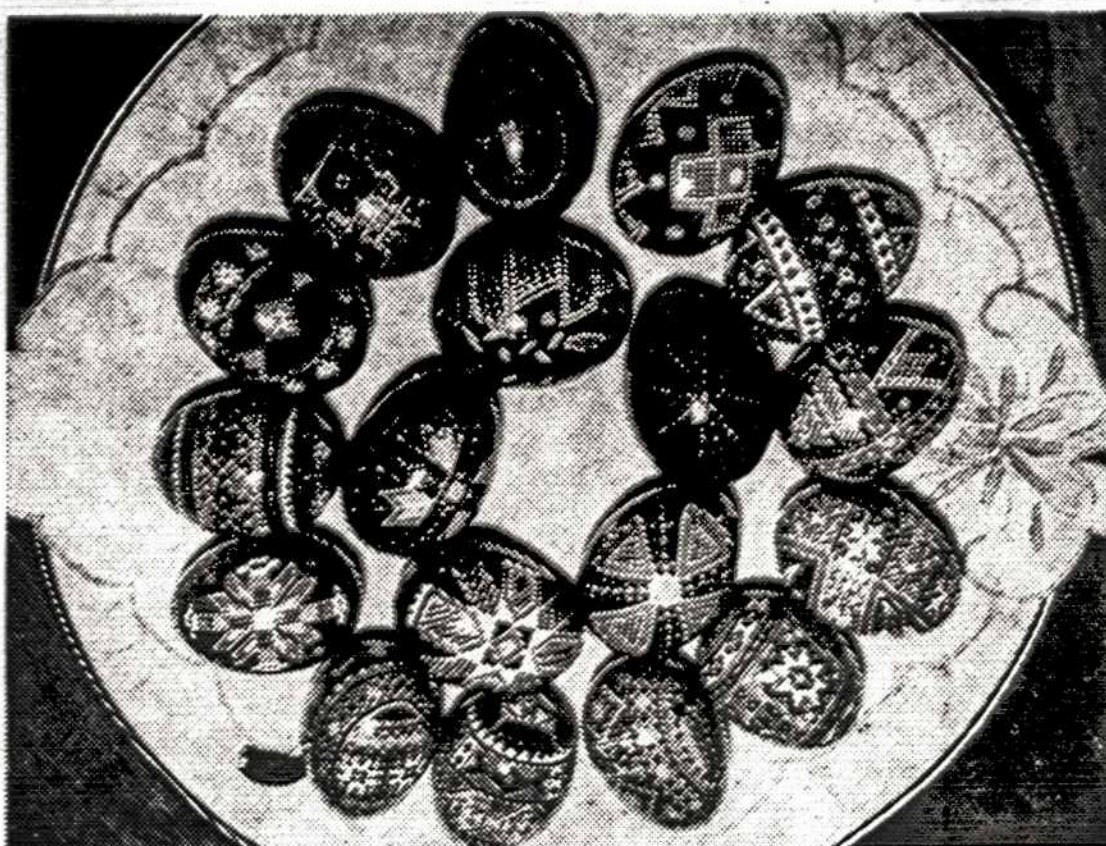
"GRAŽINKIT LAISVĘ MŪSŲ TĖVŲ ŽEMEI", / prašiviskit saulėmis veidai aptemę / žvejai, jūreiviai, pakelkite bures! / Gražinkit Nemuną ir Baltijos marias." Taip dainavo Cicerio lituanistinių mokyklų (aukštesniosios ir pradinės) choras LB Čikagos apygardos lit. mokyklų moksleivių koncerte kovo 15 d. Jaunimo Centre. Čia pasirodė 10 Čikagos ir apylinkių lit. mokyklų. Geriausiai pasirodė marquetteparkiečiai ir cicegiečiai. Ši kartą pirmieji atvyko su gana skoningai paruošta ir įvairia programa: tautiniais šokiais, dainomis, deklamacija ir skudutinkinių palyda. Šokių paruošėjai — S. Bacevičienė ir I. Smieliauskienė bei chorą vadovus V. Gutauskas bei gerokai padirbėjo. Cicerio stiprybė, kaip ir ankščiau, buvo mokinių choras, vadovaujamas J. Kreivėno (jis paruošė ir Brighton Parko lit. mokyklos chorą). Be augščiau cituotos Br. Budriūno dainos, ciceriečiai išplėdė kitą to paties kompozitoriaus kūrinį "Tėviškėlė", J. Bertulio, St. Simkai ir J. Svedo gana sudėtingas dainas.

Koncertą surengė LB Čikagos apyg. valdyba, kurios pirm. A. Juškevičius tarė atidaromąjį žodį. Programa buvo surengta Seimos ir Švietimo Metams baigti, todėl ilgesio kalba pasakė JAV LB c. v. pirm. Bronius Nalins, kuris gana pesimistiškai žvelgė į lietuviškojo švietimo bei lietuviybės padėtį Amerikoje. Jis nusiškundė, jog salėje šalia vaikų ir senimo nėra studentų ar neseniai mokslius baigusiujų. Kalbėtojas pažymėjo, kad lietuviškuose parengimuose matomi tie patys veidai, kaip ir prieš 20 metų, tik jie gerokai nesene. Kvietė visus į vienąją veiklą, nes "nėra dviejų Lietuvių, bet tik viena už savo laisvę ir egzistenciją kovojanti lietuvių tauta".

DAIL. VANDA KANYTE-BALUKIENĖ jau antrą kartą prisistato savo individualia darbu paroda Čikagos lietuviams. Kovo 14 d. Čiurlionio Galerijoje atidaryta jos tapybos paroda atskleidė šios dailininkės subrandimą ir tvirtą žingsnį į priekį. 49 kūrinių, dauguma jų didelio formato, sukurti per paskutinius trejus metus, yra ir dailininkės darbštumo pavyzdys. Meno studijas pradėjusi Lietuvoje, ji jas tęsė Freiburge ir Čikagoje (neseniai baigė Čikagos "Academy of Fine Arts"). Atidarymo metu kalbėjo jos pirmasis tapybos prof. dail. A. Valeška, kun. J. Borevičius, SJ, o atidarymo programai vadovavo Čiurlionio Galerijos dir. dail. Petras Aleksa. Dailininkė savo kūryboje yra pagėmusi figūras ir ryškias spalvas, kurios traukia publikos aki. Jos kūrinių nėra brangūs — pigiausias \$75, brangiausias — \$400, nors vidurkis siekia apie \$200. Lankytojų tarpe jos darbai susilaukė gana didelio susidomėjimo ir per pirmąsias dvi dienas buvo parduota 10 kūrinių. Dailininkė pasisakė turinti kvietimą atvykti su paroda į Toronto, tačiau vargu ar tai galės įvykdyti, nes didelio formato paveikslus pervažinti nėra lengva, o, be to, ir su muilinė gali būti keblumų.

LIETUVIŲ FOTO ARCHYVAS kovo 15 d. buvo surengęs dail. Žibunto Mikšio, gyv. Paryžiuje, kūrybos parodą skaidrėse. Buvo matyti nemaža šio dailininko sukurty ekslibrisų, kuriuos apibūdino Paryžiaus meno istoriją studijavusi Dalia Kolbaitė. Ji kalbėjo ir apie dail. Mikšio kūrybą aplamai. Liet. Foto Archyvo pirm. kun. A. Kezys, SJ, dalyvis (jū buvo apie 40) supažindino su išleistoju dail. Mikšio skaidrių albumu, kuriame yra 40 darbų. Numačius šį albumą plėsti, išleidžiant pridedinius lapus. Jis pranešė, jog prie archyvo yra steigama ir biblioteka, kuriai pradžia davė tas pats dail. Z. Mikšys, atsuntęs nemažą dalį leidinių, kurių daugumą sudaro dartinėse Lietuvoje išleisti.

Šia proga buvo paskelbti ir Lietuvių Foto Archyvo II foto konkurso laimėtojai. Konkurso vedėjas A. Grigaitis pranešė, jog pirmąją premiją skaidrių grupėje gavo Jurgis Prapuolenis iš Cicerio už vaizdą "Kaledonas". Tas pats J. Prapuolenis pirmuoju buvo ir nuotraukų grupėje ("Zuvėdros"). Skaidrių grupėje, be Prapuolenio, buvo atžymėti: A. Jėlionis, J. Sablauskas, K. Daugėla, G. Vailūnienė. Nuotraukų grupėje įvertintųjų tarpe buvo V. Kaulius,

Velykų margučius turi ne tik lietuviai, bet ir kitos tautos. Nuotraukoje — ukrainiečių margučiai

CALGARY, Alta.

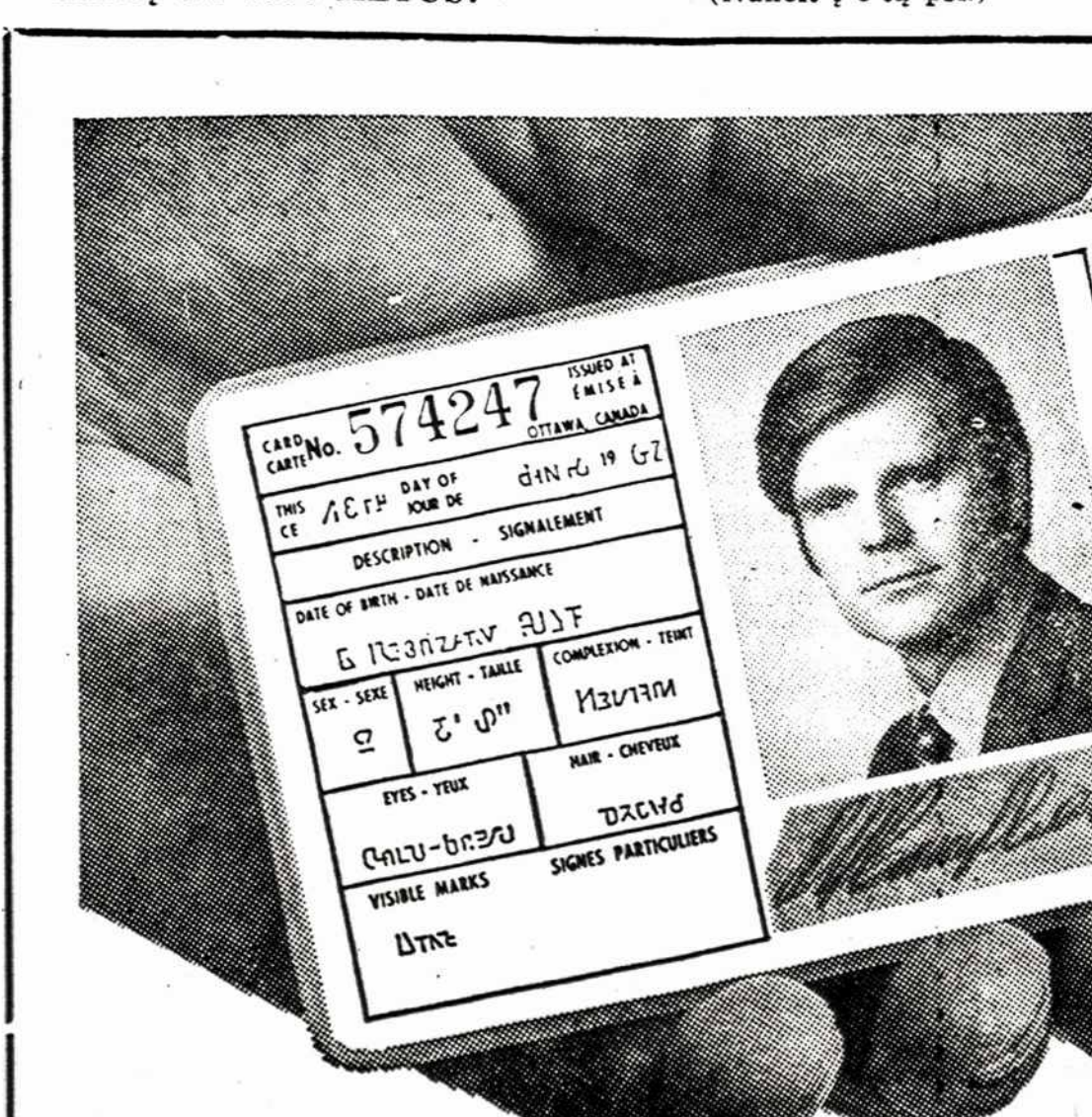
VANKUVERIO "ATZALYNAS" atvyks į Kalgarį š. m. balandžio 11 d. ir atliks tautinių šokių programą Bridgeland Community Hall (Memorial Dr. ir 8 St. N. E.). Pradžią — 7 v.v. Po meninės programos, nuo 9 v.v., bus susipažinimo šokiai, grojant "Knopik" orkestrui. Šią programą sutarė Kalgario apyl. pirm. A. P. Nevada ir Vankuverio tautinių šokių grupės "Atžalyno" vadovė A. Smiltienė. Kalgario apylinkės valdyba ruošiasi iš anksto gražiai priimti svečius. Šokėjai ir šokėjos bus apnakvydinti lietuvių šeimose. Norima parodyti jiems žymesnes Kalgario vietas ir universitetą. Tuo žadėjo pasirūpinti prof. Salkauskas. Kadangi iš Rytų Kanados lietuvių negalima sulaukti jokios kultūrinės paramos, nors visos mūsų valdybos per eilę metų maldavo, šis Vankuverio jaunimo žygis yra ypač pagirtinas ir sveikintinas. Gal Vakarų Kanados lietuvių galų gale suras stipresnę jungtį ir artimesnį bendradarbiavimą lietuviškos lietuvių reikalo.

TRUMPAI IS ČIKAGOS. "Lietuvių švietimas Vokietijoje" — stambi knyga apie lietuvių mokslo ištaigas pokario metais Vokietijoje jau atspausdinta ir parduojama Čikagoje. Jos kaina \$12. Knygos paruošėjas — Vincentas Liulevičius. — Kun. Vaclovas Martinkus, BALFO c.v. pirm. mininkas, buvo atvykęs į Čikagą ir kovo 16 d. Jaunimo Centre padarė pranešimą šalpos klausimais. — Kauno operos buv. solistės A. Dičiūtės-Trečiokienės nauja dainų plokštelė "Dainos" atkeliavo pas muzikos mėgėjus. Vienoje šios plokštelės pusėje yra liaudies dainos, o kitoje — lietuvių kompozitorių sukurto dainos. Ji ankščiau yra išleisusi trijų plokštelių albuma su 20 arių. Šiuo metu solistė turi dainavimo studiją Tinsley Parke prie Čikagos. — Vladas Rask-Pasčiauskas, turintis kelionių agentūrą, išvyksta mėnesio kelionėn į Afriką. Iš ten važiuos Europon ir pasaulinėm parodon Japonijoje. Grįžęs į namus leis ekskursiją į Lietuvą su pirmąja šių metų turistų grupe.

Winnipeg, Manitoba
ALOYZAS IR HILDA SARAUSKAI vasario 5 d. susilaukė sūnaus, kuriam numatyti vardas Tomas. Kovo 8 d. Judita Barkauskaitė ir Ona Demereckienė surengė naujagimiui šaunias sutiktuves. Kleb. kun. J. Bertasius davė nemokamai salę ir (Nukelti į 9-tą psl.)

AR JAU SUMOKEJOTE "TEVISKĖS ŽIBURIŲ" PRENUMERATĄ UŽ 1970 METUS?

AR JAU SUMOKEJOTE "TEVISKĖS ŽIBURIŲ" PRENUMERATĄ UŽ 1970 METUS?

"Nereikėjo čia gimti, kad galėčiau jausti pasididžiavimą bei pasitenkinimą Kanados pilietybe."

"Kai gavau savo pasirinktos šalies pilietybę, žinojau, kad turiu teisę pilnai dalyvauti šio didelio laisvės ir galimybių krašto ateities kūrimė."

"Kanados vėliava dabar yra mano vėliava, ir aš džiaugiuosi tikra galimybių ir pareigų lygybe kartu su visais, kuriems ji plevėsuoja."

Ar turite teisę į privilegijas ir ar esate pasiruošę priimti Kanados piliečio pareigas? Pasiteiraukite artimiausiame Kanados piliečių teisime. Jie pasiruošę Jums padėti šiose vietovėse: Halifaxe, Monkton, Montrealyje, Otavoje, Sudbury, Toronte, Hamilton, St. Catharines, Kitchener, Londone, Windsor, Winnipeg, Regina, Saskatoone, Kalgary, Edmontone ir Vankuveryje. Taip pat galite rašyti: Registrar of Canadian Citizenship, Secretary of State Department, Ottawa.

GOVERNMENT OF CANADA

Mielai seseriai mirus Shenandoah, JAV, ONAI

ROPIENEI reiškiamo giliausių užuojautų —

O. A. Tamošauskai

N. J. Šimkai

A. T. Žiliai

DELHI-TILLSONBURG, ONTARIO

APYLINKĖS KATALIKES MOTERYS dar kartą maloniai prašo turinčius padėvėt, bet dar gerų drabužių, paaukoti juos tautiečiams Suvalkų trikampyje ir atvežti juos sekmadieniais po pamaldų parapijos salėn arba pranešti kat. moterų valdybos narėms — bus paimta iš namų.

SV. KAZIMIERO PARAPIJOS klebonas ir komitetas nuširdžiai kviečia apylinkės ūkininkus užsisakyti trašas per parapiją, nes tai pats geriausias būdas visiems vienodai prisidėti prie jos išlaikymo. Praėjusį sekmadienį parapijos salėje įvykęs tuo reikalu ūkininkų susirinkimas tam beveik visuotinai pritarė. Laisvę pasirinkti kokios firmos ir per ką užsisakyti trašas, tačiau 3% komiso turėtų tekti parapijai. Tik visi prisidedami, bendrom jėgom išlaikysime tą mūsų religinį ir tautinį židinį. P. A.

PADEKA

Nuširdžiai dėkoju visiems, kurie mane sergančią lankė ar kitaip pareiškė savo nuširdumą.

Monika Povilaitienė

PADEKA

Nuširdžiai dėkojame mūsų bičiuliams už įkurtųjų staigmeną, vertingas dovanas ir gėles. Ypatinga padėka rengėjams p. p. Balaišiams, Guleckams ir Skodienė. Taip pat dėkingi dalyvavusiems pokyly ir pri-

sidėjusiems: p. p. Augačiams, St. Augustinavičiams, Ambraziejams, Aleliūnams, Fr. Balniui, Budriams, Budreikai, Beržiniams, Dambrauskams, Gurkliams, Gindrenams, Jurėnams, Jauneikams, Klemkai, Liutkams, Lingačiams, Lorren, Mačiuliams, Mikėnams, Mikelėnienei, Nemurams, Onaičiams, Pečiuliams, Povilačiams, Rekščiūnams, Alf. Rudokams, Rugieniams, Rutkauskams, Seduikienėi, Sulcems, Tamošauskai, Usvaltams, P. Vindašiams, Vyšniauskams, Zebertavičiams, B. Dirsnams, Šiurnoms ir Ratavičiams.

Jūsų visų nuširdumą ilgai prisiminsime —

Marytė ir Petras Ozolai

SUDBURY, ONT.

REKOLEKCIJOS, kurias skėmėgai vedė kun. J. Gaudzė, praėjo gražiai ir sutraukė daug tautiečių. Šiemet lietuviška klebonija išlaikė J. L. Remeikiai, P. M. Venskevičiai ir M. A. Prancūnai. Sudburiečiai

PADEKA

Už padarytą man staigmeną bei suruošimą priešvestuvio pobūvio taurių nuširdų ačiū: rengėjams p. p. Gataučiams, p. p. Prancūnams ir visiems dalyviams bei prisidėjusiems prie parengimo, taip pat visiems linkėjusiems visokeriopos laimės mano vedybiniam gyvenime.

Algis Remeikis

EKSKURSIJA EUROPON

1970 metų birželio 4 - 20 dienomis,

įskaitant 10 dienų Vilniuje

bei jo apylinkėse.

Registruotis iki šių metų balandžio 15 dienos.

Tikslesnių žinių apie kelionės išlaidas ir kelionės formalumus teirautis kelionių įstaigoje

V. Bačėnas, tel. 278-7261 (Toronto)

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 LAKESHORE ROAD EAST,

PORT CREDIT, ONTARIO

"Tapau Kanados piliečiu savo pasirinkimu!"

Vytauto Didžiojo pareiškimo prasmė

Pastabos prie dr. M. Anyso straipsnio ir "atitaisytinų klaidos"

J. JAKSTAS

Dr. M. Anyso straipsniu "Prūsų kalbos paminklai", "T. 2." 2, 3 nr. (1970. I. 8 ir 15) gražiai supažindino savaitraščio skaitytojus su sovietinėje Lietuvoje išleistu veikalu "Prūsų kalbos paminklai". Iš pat pradžių recenzentas perrašo iš veikalą į žangos garsų Vytauto pareiškimą vokiečių ordino maršalui: "Prūsai yra buvę taip pat mano tėvų žemė ir jos, kaip savo tėvų palikimo, aš reikalauju net iki Osos upės". Čia pat daromas knygos autoriui priekaištas, kad jis Vytauto pareiškimo sumaišys su Salno derybomis 1398 m. Priekaištas, manding, nevisai teisingas. Juk autorius prie šio pareiškimo mini 1413 m. ir sako jį padarytą po Zalčio mūšio. Vadinasi, jis nemašomas su 1398 m. Salno sutartimi. Autoriaus klaida, kad jis 1413 m. derybas deda į Salno salą. Daktaras čia visai teisingas, kai kalba apie 1413 m. derybas tarp Vytauto ir ordino imperatoriaus tarpininkui dalyvaujant. Šiose derybose Vytautas ir pasakė tuos žodžius ordino maršalui.

Kalbamos derybos įvyko Kaune 1413 m. sausio mėnesį ir Vytauto pokylio metu išlejo rūšybę maršalui anais žodžiais. Leidejui neistorikui liko nepastebėti ta detalė ir suklysta. Jis būtų klaidos lengvai išvengęs, jei būtų pasižiūrėjęs į veikalą "Lietuvių karas su kryžiuočiais", išleista Vilniuje porą metų anksčiau. Jame (270 p.) būtų skaitęs prof. B. Dundulio visai teisingai išdėstytas aplinkybes, kuriose tie žodžiai tarti.

Kas buvo Osos?

Kitas daug sudėtingesnis dalykas, dėl kurio dr. M. A. kritiškai pasisako, yra Vytauto pareiškime minimas žodis Osos. Iki šiol manyta, kad jis reiškė vieną iš dviejų Prūsijos upių, kurių kiekvienai duotas Osos vardas. Viena jų įteka į Vyslos augštupį, kita yra M. Lietuvoje (jei kapočiaus išleistame žemėlapyje vadinama Uosa), prie upės didesnės Nemunyno upės, įtekančios į Kuršių marias netoli Gilijos. Kuria tu dviejų upių turėjo siekti Vytauto Prūsiją? Tai klausimas, į kurį istorikai pradžioje vieno atsakymo neturėjo. Rodos, vyravo ištikimimas, kad Vytautas, toks blaivus politikas, negalėjo vaikytis perdėm fantastinio plano ir kėsintis į visus Prūsus iki Vyslos. Esą jis tenkinęsis Klaipėdos miestu su gabalėliu M. Lietuvos iki Osos upės.

Panašus ir tuos kukiulus istorikus yra ir dr. M. A. Tik jis samprotauja pagal visai naujojišką, savitą prielaidą. Jis mano, kad Osą (Osos vokiškai originalo) reikškus ne upę (mat, prie vardo nėra žodžio "upė"), bet Baltijos jūrą (Ostsee). Iš čia jis ir veda, kad Vytautas reikalavęs tik Zemačių pajūrio su Klaipėda. Jam rodosi, kad Vytautas neturėjęs pagrindo siekti Prūsų iki Vyslos upės dėlto, kad "nei Kestutis, nei ankstyvesnieji Lietuvos arba Zemačių kunigaikščiai niekuomet nevaldė senprūsų krašto iki Vyslos". Tvirtinimas visiškai teisingas. Vytauto pirmtakai Gediminaičiai Prūsijos iki Vyslos niekuomet nevaldė.

Tačiau iškeltam naujoviškam teigimui pagrįsti reikia įrodyti, kad Baltijos jūra tada vokiškai vadinta Osse-Ostsee. Tiesa, jai tas vardas duotas Kasparo Hennerbergerio 1576 m. sudarytame žemėlapyje, kurio miniatiūrinė nuotrauka pridėta prie recenzuojamos knygos. Klausimas, ar ji taip vadinta jau prieš pusantro šimto metų dar kryžiuočių valstybės metu? Kaip tik mūsų kalbamui metu viename lotyniškame dokumente jį pavadinta "mare salsum" (sūrioji jūra. Cod. epist. Vitoldi, 898 n.). Sakoma, kad ir vokiškuose to laiko dokumentuose ji vadinta "Salzige See".

Jei ir sutiksime, kad Baltijos jūra tada turėjo Osos vardą, tai kalbamose deklaracijos turinys bei prasmė neleistu spresti Vytauto reikalavus tik Zemačių iki Baltijos jūros. Pirmiausia tokiame siauram Vytauto reikalavimui priešatruoja jo su ironija maršalui pateiktas klausimas: "Kur yra ordino tėvonių (vėtirlich erbe)?" Šiuo klausimu tegalėjo būti menama tik visa Prūsija. ordino užkariauta, bet nepavaldėta, atseit, ne jo tėvų žemė. Vytautas (kaip ir Jogaila) toje dideleje byloje vis neigė kryžiuočių teises į Prūsiją, skelbdami, kad jie yra ateiviai ir krašto nukariautojai; jų teisės yra niekai palyginus su Vytauto ir Jogailos teisėmis. Kai imperatoriaus Zigmantas 1420 m. Vroclavo sėrendimu paskyrė ordinui Zemačius ir Sūdava. Vytautas garsiai protesto rašte tvirtino, kad kryžiuočiai yra ateiviai iš Vokietijos, užkariavę Prūsiją ir dabar nori iš jo atimti tėvonių (Cod. epist. Vitoldi, 861 n.). Apie neteisėtą ordino

valdžią Prūsijoje kalbėjo ir Jogailos skundas Konstancos sinodui, kur reikalauja išskirti ordiną į totorių pasienį, kad jie galėtų savo paskirčiai tarnauti, atseit, krikščioninti pagonis. (Žiūr. V. Gidžiūnas, Zemačių byla Konstancos susirinkime, Lituanistikos darbai, 11, 1970).

Suminėti liudijimai gali būti laikomi tikru įrodymu, kad Vytauto deklaracija taikyta visai Prūsijai, o ne kokias jos mažai daliai. Dėlto ir ją įpinta Osos upė buvo minėtasis Vyslos intakas.

"Aš reikalauju iki Osos"

Kokia prasmė yra tu Vytauto žodžių, kur jis tėvonių Prūsiją riboja tuo Vyslos intaku? Kiek kam gali kilti klausimas: kam Vytautas, jei jis reikalavo visos Prūsijos, rado reikalo pridurti "iki Osos"? Geriau būtų buvę sakyti "iki Vyslos", kurią maždaug Prūsija siekė. Jei Lietuvos didysis kunigaikštis ją paminėjo, tai ji turėjo turėti kokią prasmę. Ta prasmė nėra paslaptis istorijos mokslui.

Osos upė paminėta dėl jos ypatingos geografinės padėties: ji buvo pirmą kartą siena tarp Prūsijos ir lenkiškos Kulmijos žemės. Konradas Mozūrietiškis įkurdino joje pakviestus kryžiuočius (1230) ir jiems ją dovanavo. Kai ordinas užkariavo prūsus, Kulmija pasidarė viena iš vienuolikos Prūsijos provincijų. Pirmasis jas išskaičiavo Petras Dusburgietis apie 1336 m. su jose gyvenimais vien prūsų giminingis. Tuo būdu ir Kulmijos gyventojai Dusburgui buvo viena prūsų giminių. Pagal Dusburgą ir net iki šiol suminimos prūsų giminės, kaip daro ir "Prūsų kalbos paminklai" leidejas (jis visai teisingai iš prūsų išskiria tik kulmiečius). Tačiau Kulmijos etnografinis (lenkiškas) savitumas buvo visą laiką žinomas ir kariais net įsakmiai pabrėžiamas. Ji nelaikytą perdėm prūsiska sritimi. Turime vieną dokumentą, rodos, XIV a., kur Kulmijos siena nurodytos dvi į Vyslą tekančios upės Drevencas pietuose ir Osą šiaurėje; čia pat priduriama: "Osos upė augstyn iki Prūsijos" (Codex diplomaticus Prussicus, 105 n.). Kulmijos žemė aiškiai išskiriamas iš Prūsijos. Turime idomų lenkų liudinių parodymą iš kalbamų diplomatinę kovą laikų, kur jie kalbėjo, jog vienoje Osos upės pusėje kalbama lenkiškai, kitose — dar prūsiskai.

Iš čia suprantama, kodėl Vytautas išskyrė Kulmijos kraštą, kai pareiškė pretenzijas į Prūsiją. Jis paliko jį reikalaujanti lenkam. Lenkai tuo metu ir kėlė savo naudai Kulmijos klausimą. Jų paveiktas imperatoriaus atstovas Benediktas Makra nusprendė, jog ordino magistras mokesio Vladislavui Loketkai ir Kazimierui D. mokesčius už valdytą Kulmiją.

Patrimonijos teisė

Be abejonės, Vytautas gerai žinojo, kad jo pirmtakai niekuomet Prūsijos nevaldė ir ne iš faktinės jų valdžios jis savo teises į Prūsiją rėmė. Teisiniu pagrindu jam buvo feodalizmo laikotarpio valstybės samprata, pagal kurią ji laikyta valdančios giminės paveldėta nuosavybe. Ši iš paveldėjimo gauta teisė valdyti žinoma lotyniškai pavadinimu "patrimonium". Vytautas tą žodį vartojo, kai laiške imperatoriui pabrėžė savo teises į Zemačius ir Sūdava. Jo pareiškime "vėtirlich erbe" ir yra to lotyniško žodžio vertimas. Pagal tą patrimonijos teisę, kuri lietuviškai vėrčiama "tėvonių", karaliaus ir kunigaikščio paveldėta valstybė laikyta tarsi dvaru ar dvarų telkiniu, kurio jis yra vyriausias šeimininkas. ūkvedys (rusų caro gosudar, pedirbtas iš hospodar, ūkininkas, išlaikė tą seną pažiūrą į valstybę ir jos valdovą). Feodalinių laikų valdovams dvarai ir buvo jų valdžios atrama. Juo daugiau jų turėjo, juo stipriau valstybė valdė. Jie plėtė ją, dauginami ir dalydami tuos dvarus įpėdiniams (ar įpėdiniai patys dalijosi). Žinomas viduramžių valstybių susikaldymas dalinant ar dalijant buvo žymiausias tos patrimoninės teisės reiškinys. Tuo keliu buvo suskilusios Kievo Rusės ir Lenkijos valstybės. Ir Lietuvos valstybės susikaldymas po Gediminio mirties irgi patrimonine teise tepaaiškinamas.

Kryžiuočių valstybei patrimoninė teisė negalėjo būti taikoma. Jų valstybė — užkariauta atėjųjų kolonija, atseit, išgyta ne paveldėjimo keliu. Be to, patrimoninė teisė nesiderino ir su kryžiuočių vienuolyse. Dėlto Vytautas ir galėjo pašiepiamai klausyti maršalą, kur yra ordino tėvonių.

Kai ordinas valdė kraštą be tada prižiūrimos valstybinės teisės, tai vietinės giminės valdovs, paveldėjimo keliu įsigi-

jęs valdžią, galėjo dėtis į turįs. Kurčimosi pradžioje, atrodo, ir kryžiuočiai kiek paisė vietinių valdytojų teisės. Tai rodytų pvz. ir išgauti Mindaugo dovanojimo dokumentai, kur pirmasis ir vienintelis Lietuvos karalius perdavė jam sritis net ir tiesiog jam nepriklaususias: skalvius (gal ir nadruvius), sūdavius (Dainavą), sielius, net ir žemačius. Jei tie dovanojimo dokumentai ir būtų ordino suklustoti, šiuo atveju patvirtintu Mindaugui pripažintą patrimoninę teisę.

Žinomas Algirdo ir Kęstučio reikalavimas Lietuvos sienų iki Alnos ir Priegliaus upių Rytprūsiose ir iki Dauguvos Livonijoje, kai imperatorius Karolis IV siūlė jiems krikštytis. Lietuvos kunigaikščiai pateikė ir antrą reikšmingą krikšto sąlygą: ordinas turi išskirti į pietų steles ir kovoti su pagonimis totoriais. Tą pat pakartojo, kaip matėme, ir Jogailos skundas Konstancos santarybai. Kai Vytautas minėtame protesto rašte tvirtino imperatoriui, jog kryžiuočiai yra atėjujai ir Prūsijos užkariautojai, netiesiogiai paneigė jiems teisę būti krašto valdovais. Prūsija turėjo būti iš vietos giminės kilusių valdovų paveldimas kraštas (patrimonija). Pagal Vytauto turėtų aiškiu giminiu vienybės sampratą (jis tai įrodė tame pačiame skunde imperatoriui apie žemačius), Prūsija turėjo būti valdoma tu pačiu kunigaikščiu, kurie valdė ir Lietuvą, t.y. jo pirmtakų Gediminaičių. Vytauto pareiškimo žodžiuose "Prūsai yra buvę taip pat mano tėvų žemė" ir slypi ta patrimoninė jam priklausanči teisė.

Gražiai parėmė Vytauto (ir Jogailos) laikyseną ordino atžilgiu ir imperatoriaus tarpininkas Benediktas Makra, kuris pareiškė: "Karaliai ir kunigaikščiai turėtų valdyti šį kraštą, o kryžiuočiams pakaktų duonos kasnio" (A. Sapoka, Jogaila. Kaunas 1935, 164 p.).

Baigiamoji pastaba

Pasvartant Vytauto deklaraciją, tas, su dainiumi Maironiu kalbant, "gyvas žodelis iš senovės laikų", kaip pasako apie mūsų senosios Lietuvos santykius su kaimynu, lėmusiu jos likimą per porą šimtų metų. Bet ji atskleidžia kaip tik ištatytą ir savo laiko rėmus, t.y. laikoma tam tikro istorinio momento balsu. Kartais ir nežymiose praieities įvykiuose, a s m e n u veiksmuose ar pareiškimuose atsiveria laiko idėjos, visuomenės galvosena. L. Rankės žodžiu tarant, laiko tendencijos. Šiuo kukiulu straipsneliu bandyta parodyti, kad tuose atsitiktinai Vytauto tartuose žodžiuose atsispindi platesnis dalykas — Lietuvos ir vokiečių ordino santykiai.

Visuomenės veikėjas: "Rodos, visai neseniai buvo 1940 metai, o dabar — 1970-ti!" Kas pasikeitė — aš ar kiti? A. Vekterytė ir A. Malkauskas

Atsiųsta paminėti

Lituanus No 3, Fall 1969. Kultūrinis žurnalas anglų kalba. Adresas: Lituanus, P. O. Box 9318, Chicago, Ill. 60690, USA.

Pasaulio Lietuvis nr 9(45), 1970 m. sausis-vasaris. PLB valdybos biuletenis. Administracijos adresas: 18021 Hiller Ave., Cleveland, Ohio 44119, USA.

Saltinis nr. 1, 1970 m. vasaris. Religinės ir tautinės minties žurnalas, leidžiamas Šv. Kazimiero Sąjungos, 16 Hound Rd., West Bridgford, Nottingham NG2 6AH, Britain.

Lietuvos Pajūris nr. 4, ketvirtasis 1969 m. ketvirtis. Leidėjas — Kanados Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos centro valdyba, 5260 10th Ave., Montreal 405, Que.

Filatelistų draugijos "Lietuva" biuletenis nr. 2, 1970 m. vasaris. Adresas: E. Petrauskas, 7742 So. Troy

Dail. Jurgis Juodis

Velykų rytą prie Niagaros

Solistė, kompozitorius ir orkestras

A. Stempuzienės ir D. Lapinsko nauja muzikos plokštelė

Per praėjusį dešimtmetį iševijoj išleista daugybė įvairaus žanro muzikos plokštelių. Vienos jų — paprastos dainelės, įdainuotos mėgėjišku grupių, kitos — rimto pobūdžio. Pastarosios jau gali atstovauti lietuvių kultūrai. Ši kartą paminėtina nauja solistės Aldonos Stempuzienės plokštelė "Les sept solitudes" (septynios vienatvės) — ainių dainos" ir ainių rinkinys "Aldona Stempuzis".

Po pirmosios A. Stempuzienės plokštelės "Dainos" klausytojams susidarė įspūdis, kad solistė yra gera, malonaus, muzikalaus balso lietuviškos muzikos interpretatorė. D. Lapinsko ir A. Stempuzienės jungtinės pastangos paruošė lietuviškos muzikos mylėtojų puikų, neužmirštamą, reprezentacinį leidinį — plokštelę. Dėlto ir ateityje iš jų tikėtasi daug.

Minėta naujoji plokštelė "Les sept solitudes" yra taip pat verta rimto dėmesio. Reikia siveikinti kompozitorių D. Lapinską ir solistę A. Stempuzienę už pasirinktą muzikinį kelią, vedantį ne į pigų populiarumo įsiekojimą, bet į augstą lygį, į bandymą pateikti lietuvių ir nelietuvių visuomeni originalių dalykų. Plokštelė "Les sept solitudes" įdomi tuo, kad joje ypač išryškėja D. Lapinsko, kaip kūrejo, veidas. Jis čia pasirodo kaip kūrėjas — spalvų dėstytojas, ekspresionistas, kuris nėra išvėles ir melodijų grožį, bet harmoninį, ritminį bei spalvinį nuotaikos sudarymą. Čia ir dainininkas iškyla daugiau kaip bendros muzikinės spalvos sudarytojas nei žodžio perteikėjas. Todėl nėra labai svarbu kurti kalbą šis kūrinys atliekamas, bet kaip jis atliekamas. D. Lapinskui šis bandymas pavyko nepaprastai gerai. Solistės A. Stempuzienės dainavimas taip pat pasigėrėtinas — lygus, pilnas draminių momentų ir techniški bei priekaištų. Žinoma, ši plokštelė nesulauks populiarumo premijos, bet bus maloniai sutikta muzikos mėgėjų.

Antroje plokštelės pusėje yra "Ainių dainos". Jas, t. y. liaudies dainas, sol. A. Stempuzienė dainuoja palydinti D. Lapinskui pianinu, kitiems — fleita ir mušamaisiais instrumentais. Čia A. Stempuzienė yra pagrindinė dainų interpretatorė, o D. Lapinsko muzika tik papildoma ir sustiprina niuansus. Solistės dainavi-

mas techniškai stiprus, nors pasigendama nuosirdaus paprastumo, gilesnio įžvelgimo į dainų pobūdį bei struktūrą. Liaudies dainoms niekad netinka lygus, vienodas balso pastatymas. Nors visos dainos skirtingos, bet dėl balso vienodumo darosi šiek tiek nuobodžios. Paprastesnis priėjimas padarytų dainas patrauklesnes, ypač puikiame fleitose ir mušamųjų instrumentų fone.

Antroji sol. A. Stempuzienės plokštelė skirta operų arijoms. Tuo būdu mūsų solistai įgalinami pasireikšti ne tik lietuvių, bet ir tarptautinėje muzikoje. Vis dėlto čia gali būti dvi pažiūros. Viena jų skatina mūsų solistus nesiriboti lietuviškąja sritimi, kita gi — priešingai. Pastaroji sako, esą norint pasiklausti tarptautinių operų arijų, galima nusipirkti pirmąjį lietuvių tarptautinių solistų plokštelių ir jomis grožėtis. Nesą reikalo klausyti žemesnio lygio dainininkai. Kaip į tai žiūri kitataučiai, ta pažiūra neužsimena. Ir viena ir kita pažiūra turi savo motyvus, tačiau lietuviškoji publika bus linkusi domėtis tomis plokštelėmis, kurios įdainuotos lietuvių kalba. Kiekvienam juk idomu palyginti, kaip skamba tarptautinės arijos lietuvių kalba ir turėti ją savo rinkinyje.

Sioje arijų plokštelėje solistės balso koloritas gana vienodas, visi charakteriai turi tą patį balsinį ir vidinį pergyvenimą. Nuo Habaneros iki Una voce jos balsas sklinda be didelių pasikeitimų — anvalus, tamsus, lygus, monotoniškas.

Abi plokštelės išleistos skoningai ir gražiai apipavidalintos techniškai. Solistė akompanuoja Stuttgarto, Vokietijoje, simfoninis orkestras, diriguojamas D. Lapinsko. Abi plokštelės vertos išgity. Pirmąją patartina padovanoti muzikinėms institucijoms, rimties muzikos mylėtojams, antrąją — operu mėgėjams. Abi plokštelės pirkeju nepavils.

Enigma

O. B. AUDRONĖ

Šviesiau už saulę

Ačiū Tau, ačiū —
Už visą —
Tiek saulės, vėjo
Gaivumos.
Jau coverlė žemę ari —
Pavasario žuvas pas mus.

Šviesiau už saulę
Žydi siela,
Kancijos šaltinį
Nuplautai.
Gyventi gera, būti miela —
Ir bunda žemė
Ir gamta.

Kas,
Jei papūs
Lėdinis kovas,
Su žeme dangų sumaišys —
Pavasario žirgų
Jau pakinkyti stovi
Ir tulpsės saulėmis sužys.

Tai lekime
Jauku jaunystės!
Ir bus net kovas nebaugus.
Sirdis
Prisiminimais švystels
Ir kelsis Dievas,
Ir žmogus.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

STASYS BARAS, čekietis tenoras, iš savo pirmąjį koncertą Adelaidėje, Australijoje, vasario 28 d. sutraukė 570 dalyvių, kurių tarpe buvo ir tarptautinio meno festivalio rengėjai. Dainininkas, pianinu palydimas Shirley Hicks, koncertą pradėjo Donaudy, Haendel, Giordano kompozicijomis, M. Petrausko, S. Simkaus, J. Tallat-Kelpšos, A. Kačanausko dainomis. Antroji dalis buvo skirta lietuvių kompozitorij, o taip pat ir Ponchielli, Bizet, Halevy operų arijoms. Su Australijos lietuvių soliste G. Vasiliauskiene, sopranu, svečias iš Čikagos padainavo G. Bizet operos "Carmen" Mikaelo ir Don Jose duetą. Teigiamos recenzijos Adelaidės dienraščiuose "The Advertiser" ir "The News" skatina mintį į 1972 m. tarptautinį festivalį. Adelaidėje įjungti lietuvių dainininkus. Koncertinę S. Baro išvyką sutrukdė dėl staigaus klimato pasikeitimo (Čikagoje — žiema, Adelaidėje — vasara) solistą lovon paguldęs laringitis. Dėl ligos teko atidėti Melburne, Sidnėjuje ir Kanberoje numatytus koncertus.

DAIL. VANDOS KANYTES-BALUKIENĖS 23 akirijos ir 25 aliejaus darbų paroda įvyko Čikagos Čiurlionio Galerijoje. Tai jos paskutiniųjų dvejų metų kūrybinis kraštis, kurio dėmesio centre yra žmogus bei jo nuotaikos spalvų ir šešėlių žaidimai. V. Balukienė, studijas pradėjusi Vilniaus meno akademijoje, jas tęsė Freiburgo meno mokykloje ir užbaigė Čikagos dailiojo meno akademijoje. Taigi, jos kūrybai turi įtakos net trys skirtingos mokyklos.

DAIL. ŽIBUNTO MIKŠIO, Paryžiaus gyvenančio grafiko, darbų parodėlė ir skaidrių albumo pristatymą Čikagos Jaunimo Centre kovo 15 d. surengė Lietuvių Foto Archyvas. Paskaitą "Ž. Mikšys — ekslibristas" skaitė Dalia Kolbaitė, meno istorija studijavusi Paryžiaus garsiajame Sorbonos universitete ir studijas dabar gilinanti Čikagos meno institute. Lietuvių Foto Archyvas šia proga paskelbė seniai lauktus meninės fotografijos ir skaidrių konkurso rezultatus. Nuotraukų grupėje I premiją laimėjo J. Prapuolenio "Žuvdėdys", II ir III — K. Daugėlos "Planas", "Ryto migla". Už skaidres I premija paskirta J. Prapuoleniui ("Kaledos"), II — A. Jeliūniui ("Ramybė") ir III — K. Daugėlai ("Ruduo").

LILIJOS SUKYTĖS, Niujorko Metropolitan operos solistės, dėl ligos atidėtas koncertas Čikagoje įvyks balandžio 7 d. 7 v. v. Orchestra Hall salėje. Koncertą rengia JAV Lietuvių Fondas. Pelnas skiriamas lietuvių kalbos kurso išlaidoms Čikagos universitete. Prieš atvykdamą Čikagon. L. Sukytė kovo 31 ir balandžio 2 d. d. Metropolitan operoje atliks pagrindinį Violetos vaidmenį G. Verdi operoje "La Traviata". Tai yra sveikintinas jaunosios dainininkės laimėjimas, nes lig šiol Metropolitan teatre ji turėjo tenkintis antraeiliais vaidmenimis. Matyt, tikrojo turėjo L. Sukytės labai sėkmingas debiutus Miuncheno operoje, kur jos dabar laukia antrosios gastrolės.

KOMPOZ. JUOZO STROLIOS pirmosios mirties metinės buvo atžymėtos jo kūrinį koncertu kovo 8 d. Čikagos Jaunimo Centre. Velionies harmonizuotas lietuvių liaudies dainas bei jo originalias kompozicijas atliko solistai Prudencia Bičienė, Roma Mastienė, Valentinas Llorenas. Fausto Stroliaus vadovaujamas Lietuvos Vyčių choras, A. Stephens-Steponavičienės "Aidutės", jungtinis "Dainavos" ir Lietuvos vyčių choras, diriguojamas Petro Armono ir Vytauto Strolios. Velionies sūnus Herkulis Strolia, smuikininkas, atliko "Sceną prie šulinio" ir Lietuvos atminimui skirtąjį kūrinį "Souvenir de Lithuania". Sceną puses proektoriai tautinių spalvų šviesos ir P. Jurkaus sukurtas velionies J. Strolios portretas. Koncerto leidinyje buvo ne tik pažymėti atliekami kūriniai, bet ir suregistruotas visas velionies palikimas: 44 dainos solistams su fortepionu, 3 giesmės solistams su fortepionu, 11 dainų dviem balsams su fortepionu, 42 dainos mišriam chorui, 61 daina vyčių chorui, 17 giesmių chorui su vargonais, 49 dainos lygiems vaikų ar jaunimo balsams, 28 instrumentinės muzikos kūriniai, 19 kompozicijų scenai, 23 knygos ir stambesnieji rašiniai. Koncerto rengėjų gretoms priklausė trys velionies J. Strolios sūnūs muzikai — Faustas, Herkulis ir Vytautas. Koncerto pelnas bus panaudotas Juozo Strolios kūriniais išleisti. Koncerto klausėsi Vilniaus operos sol. Vaclovas Daunoras.

DAIL. ADOMO GAIKIDIO MONOGRAFIJA yra pasiryžusi išleisti velionies žmona Magdalena. Monografijos leidimo reikalus tvarkyti, jos prašomas, apsiėmė Tėv. Leonardas Andriekus, OFM. Jam talkina dailininkai — Viktoras Vizgirda, Aleksandra Kašubienė ir Telesforas Vadas. Jie visi, vasario 28 ir kovo 1 d. d. susirinkę Gaidikiu namuose Niujorko, susklausifikavo velionies kūrinius, numatė monografijos pobūdį, teksto autorių, leidinį ir kitus dalykus. Monografija bus plačios apimties, anglų kalba ir pateiks kiek galint daugiau spalvotų iliustracijų. Monografijos tikslas: pagerbti dail. Adomą Gaidiką ir su jo kūryba supažindinti ypač kitataučius.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

VILNIAUS DAILĖS PARODŲ RŪMUOSE atidaryta trijų dailininkų paroda — tapytojų Sofijos Veiverytės, Antano Martinaičio ir grafiko Stasio Krasausko. S. Veiverytės didžioji eksponatų dalis yra figūrines kompozicijas ir portretai, A. Martinaičio — spalvingi peizažai ir portretai, S. Krasausko paskutiniojo dešimtmečio kūrybai atstovauja apie 170 graviūrų, sukurtų įvairiems leidiniams.

VILNIAUS OPEROS TEATRAS buvusios solistės ir dabartinės konservatorijos profesorės Aleksandros Staškevičienės amžiaus septyniadesimtmetį atžymėjo šventiniu koncertu. Programa atliko jos dainavimu klasės mokiniai: Kauno muzikinio teatro solistai S. Repeckaitė, A. Mikšytė ir A. Kunčius, Vilniaus operos sol. M. Aleškevičiūtė ir Vilniaus filharmonijos sol. T. Slankauskaitė. Patį suakutvininkę, palydima R. Genišo diriguojamo operos ir baletų teatro orkestro, padainavo P. Tamuliūno "Lietuva" ir keletą kitų dainų. S. Nėries eilėraščių deklamavo dramo aktorius L. Noreika.

MARTYNIU MAŽVYDUI skirtą vakarą surengė Vilniaus universiteto studentų kraštotyrininkų klubas "Ramuva". Programa buvo pradėta M. Mažvydo žodžiais: "Braile seseris, imkiet mani ir skaitykiet..." Apie jo darbų reikšmę lietuvių literatūrai kalbėti žodį tarė filologijos mokslų dr. J. Palionis, M. Mažvydo laikų ištraukas skaitė prof. J. Lebedys. Mocarto kūrinius ir nežinomų senųjų autorių giesmes atliko svečiai iš Vilniaus konservatorijos.

GILINTI STUDIJŲ užsienin išvyko Kauno politechnikos instituto vibrotechnikos laboratorijos skyriaus viršininkai V. Zareckas ir K. Nainys. Pirmasis tobulinsis Grenoble universitete, Prancūzijoje, antrasis — Ryto Vokietijoje.

LENINGRADO KOMPOZITORIŲ NAMUOSE įvyko Eduardo Balsio kūrinų koncertas, kurio programoje dainavo Vilniaus operos solistai R. Siparis, V. Adamkevičius, N. Ambrozaitis, smuikininkas A. Livontas ir berniukų choro "Ąžuoliukas" mažasis solistas A. Malčienas. Leningradiečiams buvo atliktas "II koncertas smuikui su orkestru", baletas "Eglė žalčių karalienė" ištraukos, eilė dainų ir oratorijos "Neliesskite mėlno gaublio" fragmentas.

PROF. DR. PRANĖ DUNDULIENĖ, etnografinių lobų įieškojoja, atžymėjo amžiaus šešiasdešimtmetį. Sukautuvinėkė yra Vilniaus krašto lietuvių, gimusių netoli Švenčionių, etnologija ir etnografija studijavusi Vilniaus S. Batoro universitete pas profesorius K. Mošinskį ir H. Lovmianskį. Filologijos magistro laipsnį ji gavo 1939 m. už "Marcinkonių apylinkės monografijas". Pradėjusi dėstytojos darbą Vilniaus universitete 1944 m., su prof. J. Baldužiu suorganizavo etnografijos katedrą ir išugdė gausų būrį jaunosios kartos etnografų. Apie savo veiklą prof. dr. P. Dundulienė pasakoja: "Mokslo darbe daugiausia skyrėsi dėmesio Lietuvos žemdirbystės istorijai, istoriniu-etnografiniu požiūriu nagrinėjama žemdirbystė ir jos technikos raida. Be to, daug dėmesio skyrėu tradicinėms lietuvių agrarinėms ir kalendorinėms šventėms bei apeigoms". Šią darbo kryptį atskleidžia jos 1963 m. parašyta stambi monografija "Žemdirbystė Lietuvoje nuo seniausiu laikų iki 1917 m.", kurios pagrindu 1968 m. prof. dr. P. Dundulienė apgynė istorijos mokslų doktorato disertaciją. Pradėjusi rašyti etnografinėmis temomis prieškarinėje "Naujojoje Romovėje", "Jaunimo Kelyje", "Jaunimo Drauge", suakutuvinėkė yra paskelbus daugiau kaip šimtą įvairaus pobūdžio mokslinių straipsnių.

LIEUTUVOS CENTRINIS ARCHYVAS Vilniuje yra gaves apie 80.000 mikrofilmų vienietį XVI—XIX š. senųjų dokumentų iš Varšuvos ir Krakovo archyvų. Varšuvos valstybinės bibliotekos ir Osolinskių bibliotekos Vroclave. Didžiąją nufilmuotų dokumentų dalį sudaro Radvilų, Tyzenhauzų, Pšezdeckių ir Sanguskių šeimų dvarų, miestelių, rūmų inventorialiniai aprašymai, bylos dėl žemės valdų ribos nustatymo, bet taipgi yra ir šiek tiek medžiagos apie politinius įvykius, mokslo vystymąsi, vietovardžius. Ypač gausūs — Biržų kunigaikštystės, palivarko, valsčiaus, miesto, dvaro ir pilies inventorialiniai aprašymai. Kitos dokumentuose liečiamos vietovės — Dubingių kunigaikštystė, dvaras ir kaimai XVII—XVIII š., Kėdainių grafystė ir dvaras XVIII š., Maišiagala XVI š., Alytaus ekonomijos revizija 1649 m. Mikrofilmuose taipgi yra dokumentų, liečiančių dabartines Gudijos sritis — Mogiliova, Brestą, Nasvyžiaus miestą ir pili, spaustuves įsteigimą Gardine, botanikos sodą, kuriam vadovavo Vilniaus universiteto prof. Žilbertas. Literatūrinės temoms gali būti vertinga būitinė medžiaga — didikų drabužių aprašymai, laidotuvių išlaidų ataskaitos. Idomi yra Radvilų, Tyzenhauzų, Pšezdeckių. Sangusų šeimų korespondencija valstybiniais reikalais ir Lietuvos Didžiosios Kuniaikštystės etnografinio paviljo Jono Sapiegos 109 Radviloms rašyti laiški, liečiantys XVII š. vidurio Lietuvos istorijos paslapius.

V. Kst.

MANN MARTEL

REALTOR

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

HIGH PARK, \$3,900 įmokėti, 6 kambarių, 2-jų aukštų mūro namas su garažu ir plačiu įvažiavimu. Moderni virtuvė, įrengtas rūšys, kilimai, arti požeiminio ir parko.

SWANSEA, \$4,900 įmokėti, 6 kambarių, 2-jų aukštų mūro namas, 2 garažai, moderni virtuvė. Arti susisiekimo ir krautuvio. Tuoju galima užimti.

WINDERMERE AVE., \$5,900 įmokėti, 7 kambarių, 2-jų aukštų mūro namas, garažas ir įvažiavimas, 2 modernios virtuvės, dideli kambariai, atvira skola, naujas šildymas. Arti požeiminio ir parko.

RONCESVALLES - GEOFFREY, 7 butų mūrinis pastatas su 5 garažais ir privačiu įvažiavimu. Didelis sklypas, patogi vieta. Viena atvira skola. Prašo \$35,000 įmokėti. Si vieta turi įvairių galimybių.

OLD MILL - BLOOR, \$15,000 įmokėti, 7 kambarių, gero mūro namas su privačiu įvažiavimu ir garažu. Vandenių, alyva šildomas, dideli kambariai. Arti požeiminio ir krautuvio.

HIGH PARK, \$15,000 įmokėti, 12 kambarių dvibutis (duplex), 2-jų aukštų mūrinis namas, 2 garažai, privatus įvažiavimas, didelis sklypas (50 x 160). Viena atvira skola.

GLEN AGAR, \$12,000 įmokėti, 6 kambarių, 3 miegamųjų vienaaukštis namas. Moderniai įrengtas rūšys su židiniu. Viena skola iš 5%. Arti centro.

KINGSWAY, \$5,000 įmokėti, 5 kambarių vienaaukštis, mūro namas, garažas ir privatus įvažiavimas, moderni virtuvė, kilimai. Arti požeiminio.

Reikalingi namai pardavimui.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255

Namų telef. 766-8479

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiam skelbime sau tinkamo namo ar būsto, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

KASOS VALANDOS:

Pirm. 10-3
Antr. uždaryta
Treč. uždaryta
Ketv. 10-3 ir 4:30-7
Penkt. 10-3 ir 4:30-8
Šešt. 9-12
Sėkm. 9:30-1

MOKA:

už term. indėlius 3 metams.....8%
už term. indėlius 2 metams.....7½%
už term. indėlius 1 metams.....6½%
už depozitus-čekių 5-10%.....5%
už šėrus numatoma.....6%

IMA:

už asmenines paskolas.....9%
už nekiln. turto paskolas.....8½%

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santaupų dydį iki \$2000 ir asmeninių paskolų — iki \$5000. Pilna čekių sistema padeda atlikti finansines operacijas. Parduodame American Express kelionių čekius ir pinigines perlaides. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS LIETUVIAMS.

PROGRESS REAL ESTATE LTD.

REALTOR

1072 Bloor Str. W.

Tel. 534-9286

NEW TORONTO — 27th ST. \$26,500 prašoma kaina už atskirą vienaaukštį (bungalow). 6 kambariai — 3 miegamieji, naujai atremontuotas, naujas šildymas. Sklypas 50x212, garažas su privačiu įvažiavimu, įmokėti tik \$3,500.

HIGH PARK — ANNETTE, gražus plytų atskiras namas. 8 kambariai per du aukštus, 2 modernios virtuvės, garažas su privačiu įvažiavimu. Įmokėti \$6-8,000, skubus pardavimas, galima tuoj užimti.

JANE — BABY POINT, mūrinis, 6 gražūs kambariai, alyva šildomas, privatus įvažiavimas. Įmokėti apie \$10,000, prašo \$26,500.

LAKEHORE BLVD. — 6th ST. Modernios statybos 5 metų senumo, atskiras namas, 8 kambariai per du aukštus, 2 modernios virtuvės ir prausyklos, atskiras įėjimas. Garažas su privačiu įvažiavimu. Įmokėti apie \$15,000, atvira skola iš 8½%.

MARMADUKE — RONCESVALLES, 10 kambarių, mūrinis, atskiras, 5 kambariai pirmame aukšte, dvi prausyklos, dvigubas garažas, arti krautuvio ir susisiekimo. Įmokėti apie \$12-15,000, atvira skola iš 8½%.

S. JOKUBAITIS

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

JIESKOTE GERŲ EUROPIETISKŲ DEŠRŲ — KUMPIŲ — SVIEŽIOS MĖSOS — IMPORTUOTŲ SKANUMYNŲ? visa tai rasite tik

tip-top MEATS

delicatessen
krautuvėse

SEKITE SAVAITGALI SPECIALIUS PIRKIMUS!

1727 Bloor St. West (Prieš Keele St. požeiminio stoti)
Yorkdale Shopping Centre ir nuo rugpjūčio mėn. — Fairview Mall (Don Mills ir Sheppard)

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. . Tel. 533-4414

Extra Realty Ltd.

(NAUJAS ADRESAS)

758 DOVERCOURT RD., TORONTO 4. TEL. LE 1-1161

JANE — ANNETTE, \$15,000 įmokėti, mūro, atskiras, 3 butų po 2 miegamuosius, 10 metų senumo. Kaina \$50,000.

AVENUE RD. — EGLINTON, \$12,000.00 įmokėti, mūrinis, atskiras, 4 butų pastatas, butas po 5 kambarius, 4 rūšiai ir skalbyklos, 4 mūro garažai, prie geriausio susisiekimo ir prekybos centrų. Prašoma kaina \$78,000.00.

SWANSEA, \$20,000 įmokėti, atskiras mūrinis 2-jų butų, 6 metų senumo, modernus pastatas. Užbaigtas rūšys, trys modernios virtuvės, trys keturių gėlių prausyklos, garažas, privatus įvažiavimas. Gražus dekoratyvinis kiemas. Prašoma kaina \$50,000; viena atvira skola.

ST. CLAIR — BATHURST, \$15,000.00 įmokėti, mūrinis, atskiras, geltonų plytų, priekis tikrų akmenų, visi butai po 5 kambarius, privatus įvažiavimas, 9 metų senumo. Prašoma \$95,900.00.

BLOOR — DOVERCOURT RD., \$8,000 įmokėti, mūrinis, 8 kambarių per 3 aukštus, 2 garažai, prie pat požeiminio susisiekimo, geras pajamų namas.

Geri pirkiniai. Skubiai telaukites.

J. KUDABA

Toronto Real Estate Boards narys.

LE 1-1161, namų 783-2105

TORONTO

Metropolinio Toronto Darbo Tarybos etninis reikalų komitetas (Ethnic Labour Committee) kreipėsi į minėtąją tarybą, prašydamas imtis iniciatyvos, kad Kanados vyriausybė atsauktų taisykles imigrantams, apskundžiančias pilietybės gavimą. Pagal esamas taisykles, imigrantai, tapę dėl ligos ar neturto visuomenės našta, įrašomi į deportuojamųjų sąrašą. Kai pasveiksta bei susitvarko, gali prašyti išbraukti iš deportuojamųjų sąrašo, bet tasai laikotarpis neskaitomas buvimu Kanadoje ir pilietybei gauti reikia pradėti "gyventi" Kanadoje iš naujo.

Žinutė "T2" 12 nr. apie dr. K. Oželę mirtį kovo 3 d. Čikagoje pasirodė netiksliai. Turėjo būti: mirė prieš 10 metų kovo 3 d.; dabar būtų turėjęs 84 m. amžiaus. Si žinutė buvo paimta iš JAV lietuvių spaudos, kur ji buvo pateikta klaidinančioje formoje.

Lenkai studentai Toronte sukruto organizuoti. Iniciatorių grupė išsiuntinėjo keletą šimtų kvietimų ir nustatė dieną į International Students Centre susirinko apie 300 lenkų kilmės studentų. Buvo svarstomas reikalas steigti Toronto lenkų studentų sąjungą. Diskusijos buvo gana karštos, bet pagaliau balsų dauguma nutarė steigti minėtą sąjungą, kurios tikslas — ne tik pramoginis, bet ir kultūrinis. Pasak organizatorių, reikia susipažinti su lenkiškąja kultūra ir ją puoselėti. Išrinkta laikinė valdyba, kurią sudaro daugiausia studentės: pirm. Barbara Mederska, vicepirm. M. Pilacinska, E. Brylowski, sekr. K. Tindorf, izd. R. Prociuk. Valdyba jau surengė susipažinimo vakarą International Students Centre. Dabar ruošia sąjungos įstatus.

Ontario tautinių grupių spauda (Ontario Ethnic Press Association) kovo 3 d. "Mayfair" viešbutyje (sav. ukrainiečiai) turėjo metinį susirinkimą. Pradžioje parodytas filmas apie ankščiau įvykusią etninės spaudos darbuotojų ekskursiją Ontario šiaurėje. Po įprastinių pranešimų išrinkta nauja valdyba, kurios kandidatų sąrašą pasiūlė nominacijų komisija. Pirmininku išrinktas V. Mauko, slovenas, vicepirmininkas — ukrainietis J. Boyko, lenkas B. Heydenkorn, japonas K. Mori, sekretorium — slovakas J. Ihnat, izdininke — lenkė M. Brodzka; nariais — kun. Pr. Gaida, estas E. Sallurand, latvis B. Noritis, ukrainietis M. Hawrysz ir vokietis A. Matern. Revizijos komisijon išrinkti — slovenas P. Ceka, vengras T. Szekely ir lenkas M. Nedza. Šiame susirinkime "T. Žiburiams" atstovavo A. Rinkūnas ir V. Matulaitis.

Irena Kovalskytė kovo 20 d. atskrido lėktuvu iš Stettino (Lenkijoje) į Torontą, kur numatoma jos pasitikti. Kanadoje gyvena jos sesers — D. Bajornienė ir A. Kėžnaitienė. Maltone viešnia pasitiko būrelis artimųjų.

"T. ŽIBURIAMS" AUKOJO

\$10: KKK Motery Dr. J. Hamiltono skyrus; \$5: J. Misevičius, V. Tamošiūnas; \$4.50: S. Gaidauskienė; rėmėjo prenumeras po \$10: J. Matijonaitis, I. Andžiulienė, P. Zulus, A. Rukšys, A. Urnavičius, D. Razulevičius, J. Pažemėnas, J. Liutima, V. Grabauskas, Pr. Radzevičiūtė; \$3: I. Sventoraitienė; \$2: J. Gataveckas, A. Galdutienė, V. Bartusėvičius, M. Welke, M. Kupris; \$1: V. Sabaliauskas, A. Gailiūsis, J. Janušas, P. Gluoksnys, A. Bekintis, S. Bakšys, J. Černiauskas, F. Svabauskas, S. Juozapavičius.

SPORTAS

KANADOS LIETUVIŲ KREPŠINIO VARŽYBOS Londone, Ont., kovo 21 d. visų klasių pirmasias vietas laimėjo Toronto klubas Aušra. Vyrų klasėje II vieta teko Hamiltono Kovui, III — Londono Taurui, IV — Toronto Vėžiui. Jaunių I klasėje II v. teko Toronto Vėžiui, III — Hamiltono Kovui, IV — Londono Taurui. Mergaičių I klasėje oficialiai dalyvavo tik dvi komandos. Rungtynės laimėjo Toronto Aušra, II vieta teko Toronto Vėžiui. Smulkiau — kitame "T2" nr.

SPORTAS LIETUVOJE

J. Giedraitis, pirmasis lietuvis iškėlęs 500 kg. žalgirio sunkiosios atletikos pirmenybėse trimis veiksmais iškėlė 512,5 kg.

Moteryų krepšinio turnyras įvyko Vilniuje. Dalyvavo Vilniaus Kibirkštis, Lietuvos mergaičių rinktinė, Maskvos Dinamo ir Kievo Dinamo. Turnyrą laimėjo Kibirkštis baigėme įvykusi Maskvos Dinamo 67:57. Kauno žalgirio rankininkės pralaimėjo pirmąsias Europos pirmenybių pusbaigines rungtynes prieš Kievo Spartaką. Rungtynių pasekmė 8:7. Antrosios rungtynės bus žaidžiamos Kieve.

Lietuvos stalo tenisininkės dalyvavo tarptautiniame stalo teniso turnyre Rusijos mieste Bulgarijoje. Lietuvių komanda laimėjo II vietą. Asmeninėse varžybose lietuvaitės sukeršė dar blogiau — nepasiekė nė vieno reikšmingesnio laimėjimo.

I Sov. Sąjungos stalo teniso rinktinę pasaulinėms pirmenybėms pakviestos dvi lietuvaitės — Asta Giedraitis ir Aldona Skaruliene.

SPORTAS VISUR

Sokiai ant ledo į tarptautinę varžybų programą buvo įtraukti tik 1952 m. Pirmosios Europos sokų ant ledo varžybos įvyko 1954 m. Anglijoje srityje vyravo iki 1962 m., kai pasaulio pirmenybės laimėjo gabi čekoslovakų pora Eva ir Pavel Romanovai. Jie šį titulą išlaikė iki 1966 m. Po to ketverius metus vėl vyravo anglai. Šiais metais pirmą kartą pasaulio pirmenybės laimėjo rusai.

Europos stalo teniso pirmenybės šiais metais rengiamos Maskvoje. Komandinės vyrų ir moterų varžybos įvyks balandžio 14 d., o individualinės pirmenybės — 6-8 d.

VYČIO ŽINIOS

Kanados lietuvių krepšinio pirmenybėse Londone dalyvavo trys Vyčio krepšinio komandos — vyrų, jaunių A ir mergaičių A. Ypatinį pergalį nelaimėta, tačiau matėsi džiuginančių vilčių atečiai. Teko žaisti trejas rungtynes iš eilės. Vyčio vyrų komanda, kuri sudaryta daugiausia iš jaunių A klasės žaidėjų, atsilaikė prieš Hamiltono Kovą. Vyčiaičiai visą laiką spaudė daugiau aptyrimo turinčią Kovą komandą. Rungtynėse pralaimėta 91:94 (37:45).

P. Sprogis tose pačiose pirmenybėse sumetė daugiausia krepšius. Dveju rungtynių metu jis įmetė 68 (43:25) krepšius. Po jo sekė Minota (Aušra) 62 (25:37), Brikmanis (Tauras) 55 (25:30) ir Tatti (Kovas) 52 (30:22).

(Nukelta į 9-tą psl.)

"TAURO" ir kitų siuntinių bendrovių atstovas

St. Prakapas (tel. 767-9088)

18 BROOKSIDE AVENUE, TORONTO 9, ONTARIO

priima užsakymus iš visur į LIETUVĄ ir kitus kraštus.

Tekstilės gaminiai, drabužiai ir avalynė — pasirinkimas iš pavyzdžių. Išsiunčiama iš Anglijos nepakilus kaina.

MAISTO, MUZIKOS INSTRUMENTAI — IS DANIJOS IR ŠVEDIJOS.

Vietos gamybos AUTOMOBILIAI, SALDYTUVAI ir kt. Turu didelį pasirinkimą LIETUVIŠKŲ plokštelių, odinių albumų ir lietuvišku raidynų rašomųjų mašinelių. Greitas ir garantuotas pristatymas.

KOVA CONSTRUCTION COMPANY LIMITED

ATLIEKA VISUS STATYBOS DARBUS.

Stato naujus namus, įmones, garažus pagal sutartis. Remontuoja senus namus.

IRENGIA: virtuves, prausyklas, šėimos ir žaidimų kambarius, židinius ir t.t.

Skambinti: Andrius Tamošaitis, telefonas 278-1972

HOME OWNERS CENTRE

Statybinės medžiagos ir remontai

2742 Dundas St. W. Tel. 769-5171

- Įvairios medžiagos namų tolymams
- Lentos, fanera, stogams dengti medžiagos
- Grindų, lubų ir sienų plytelės
- Atliekam visus statybos darbus ir remontus

Ateitininkų žinios

Vyr. moksleiviai kovo 22 d. suorganizavo bendrąsias Mišias su tėvais. Jas atnaušavo kun. Ant. Prakapas, O. F. M., Priskelimo par. parodų salėje. Vietoje pamokslą apie Kristaus kančią skaitė 3 moksleiviai ir vienas iš tėvų. Mišios visiems paliko gilų įspūdį. Po Mišių visiems buvo bendri pusryčiai, kuriuos suorganizavo patys moksleiviai.

Egzaminai įdodį duodantiems vyr. moksleiviams įvyko kovo 21 d. Kurie dėl kokių nors priežasčių negalėjo atvykti į egzaminus, prašomi kreiptis į K. Manlią.

Ateitininkų stovykla Wasagoje bus liepos 26 — rugpjūčio 8 d. kartu su jaunaisiais nuo 7 m. amžiaus. Pastarieiems bus sudaryta atskira vadovybė ir programa. Stovyklos metu, liepos 29 d., bus ekskursija į Stratfordo festivalį — "School for scandal" veikala.

Studentų ateitininkų susirinkimas buvo atvykęs inf. Paulius Alšėnas iš Columbus, Ohio. P. Alšėnas yra SAS c. v. vicepirmininkas.

Šie metal yra ateitininkų jubilėjiniai metal — 60 metų nuo įsikūrimo.

Kristaus Priskelimo šventės progai visiems ateitininkams, tėvams ir visiems lietuviams linkime tyro džiaugsmo, meilės artimui ir dvasinio prisikėlimo.

Naujoji ateitininkų sendraugijų valdyba, kuriai pirmininkauja prof. dr. Ant. Sužiedėlis, susilaukė sveikinimų iš studentų ir moksleivių sąjungų. MAS valdyba rašo: "Valio! Priskelė sendraugiai! Linkimas diena nušviito! Su tikrai dideliu džiaugsmu sveikiname Jūsų valdybą visos Moksleivių Ateitininkų Sąjungos vardu. Jūsų parodytas ryžtas išsklaidyti apatiškas miglas sendraugijų tarpe liudija viltingą ateitininkiškos dvasios liepsną Jumyse. Šios gyvybės ženkla yra skatinantis pavyzdys visiems, ypač moksleiviams, kuriems įrodot, kad nevisi ateitininkai apalsta po gimnazijos laikotarpio ir visiškai numiršta pabaigę universitetą. Linkime jums ryžto, ištvermės, jaunatviško entuziazmo ir Augščiausio palaimos. — Su šypsena Kristuje, MAS c. v. — Al. Puteis — pirm., G. Juozapavičiūtė — vicepirm., R. Kryžauskaitė — užsienio reik. ved., L. Gustainytė — sekr., Al. Juzukonis — izd.

Skautų veikla

• Lietuvos prisikėlimo viltis tęsėsi visus ilgo ir prasmingo žygio bendrakačius — seses, brolius, tėvelius, rėmėjus. Šv. Velykų proga sveikiname ir linkime ištvermingai budėti.

• Dėl vykstančių kat. bažnyčiose kolektyvų "Rambynų" tuntu vadijos posėdis buvo atšauktas. Jis įvyks balandžio 2, ketvirtadienį, 7.30 v. v. skautų būkle.

• Mindaugo dr. vės sueiga, turėjusi įvykti kovo 23 d., dėl kolektyvų ir mokyklų atostogų buvo atšaukta. Sueiga įvyks kovo 31, antradienį, 7 v. v., skautų būkle. Skautai prašomi pakartoti sueigos išmoktus dalykus ir atlikti užduotus namų darbus.

• Dviejų spalvų viršelius pasipuošę. Torontą pasiekė pirmasis Čikagoje surengtas ir atspausdintas "Skautų Aido" numeris. Sveikiname vyr. red. S. J. Toliušį ir visą redakcinę skiltį!

• LSS tarybos pirmosios pirm. v. s. A. Saulaitis bendraraštyje tarybos nariams tarpe kitų dalykų prašė, kad susitarta leisti LSS biuletenį "Skautija", kurin jais "Gabijs", "Kriulė", ASS biuletenis ir iš dalies "Skautybė". LSS tarybos pirmosios pirm. adresas: A. Saulaitis, Old Colonial Rd., Oakville, Conn. 06779, USA.

• Vyriausių skautininkų adresai: seserijos — L. Milukienė, 111 Grohman Lane, Plainview, N.Y. 11803; brolijos — P. Molis, 72 Topsfield Circle, Shrewsbury, Mass. 01545, USA.

• Nuo š.m. vasario 1 d. Kanados rajono vadėvės pareigas pradėjo eiti S. D. Gautauskienė Hamiltono Sveikiname.

• Penktasis JAV Atlanto rajono vadovų-vių sąskrydis įvyks balandžio 25-26 d. Kennenbunk Port, Maine. Tėvų pranešimų centre. Į šį suvažiavimą kviečiamas ir Kanados rajono skautiškas jaunimas.

• Balandžio 4-5 d. Klevelande įvyksta ASD sąskrydis. Akademikės skautės iš Toronto ruošiasi vykti į šį suvažiavimą. Toronto skyrui vadovauja ps. R. Gvildytė.

• Didžiosios savaitės dienomis kat. bažnyčiose Švenčiausiojo adoracijos kviečiamos dalyvauti "Satrijos" ir "Rambynų" tuntu dr. vės joms skiriamu laiku. Pageidaujama adoruoti grupėmis po 4 ar daugiau. Dalyvaujame uniformuoti. Č. S.

City Driving School

Pripažinta Ontario Safety Lygos. Baigę šią mokyklą gauna pigesnę autovežimio draudą. Nemo-kami nurodymai klaseje ar namuose turintiems laikinai leidimus. Mokome vairuoti standartinis ir automatinius automobilius. 1076 BATHURST ST. Tel. LE 2-3656. Rytose HO 6-1331

PLUMBING AND HEATING

J. LISAUSKAS. VALDŽIOS PRIPAŽINTAS PLOMBERIS, ATLIEKA ĮVARIUS VAMZDŽIŲ IR APSILYDYMŲ DARBUS. Darbas sąžiningas ir nebrangus. 148 Westminster Ave., Toronto Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

Telefonai: LE. 6-2738

LE. 6-2664

1611 Bloor St. W.

Toronto, Ontario

INDIAN TRAIL — BLOOR, \$31,900 prašoma kaina; mūrinis namas, 8 kambariai per 3 aukštus, 2 garažai, moderni virtuvė, viena atvira skola.

INDIAN RD. — BLOOR, 15 kambarių atskiras peltinas namas, 4 virtuvės, 4 prausyklos, dvigubas garažas, privatus įvažiavimas, 7½% skola.

HUMBERCREST BLVD., \$35,900 pilna kaina, gražus 8 kambarių vienaaukštis, vandenių šildomas, 2 prausyklos, puikus didžulis kiemas su vaismedžiais, garažas su privačiu įvažiavimu, 7½% morthgijus, arti Bloor ir požeiminio.

KENNEDY — BLOOR, apie \$15,000 įmokėti, 8 dideli kambariai per du aukštus, balkonas, vandens apšildymas, garažas su privačiu įvažiavimu, arti Bloor gatvės, vienas iš gražesnių namų tame rajone.

BLOOR — RUNNYMEDE — KRAUTUVĖ, moderniai įrengta, dviejų aukštų pastatas, gauna \$500 pajamų į mėnesį, labai geroje — judrioje vietoje; prašoma kaina \$54,900.

DURIE — BLOOR, \$27,500 pilna kaina, atskiras 6 kambarių namas platus privatus įvažiavimas, modernus iš lauko ir vidaus, neaugštas įmokėjimas, puikus pirkinys.

BABY POINT, \$47,900 prašoma kaina, 8 kambariai per du aukštus, centrinis planas, privatus įvažiavimas su dvigubu garažu, didelis kiemas, namas išmokėtas, geroje vietoje.

Al. Garbenis, ARBA Pr. Kerberis,

namų tel. HU 9-1543

namų tel. LE 5-1584

Mūsų tikslas visų pirmiausia pasitarnauti savo tautiečiams.

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

**BALIO MASKELIŪNO
DRAUDOS ĮSTAIGA**

Tel. 251-4864

Namų tel. 279-0814

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUA NARYS

Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

A. CIZIKAS ALFA RADIO & TV

PARDUODAM IR TAISOM TV IR RADIO APARATUS • STATOM IR TAISOM ANTENAS • DIDELIS PASIRINKIMAS LIETUVISKŲ PLOKSTELIŲ.

672 Lansdowne Ave.

Tel. 531-6165

Dirbtuvė

NAUJAS SKYRIUS:

295 Roncesvalles Ave.

Tel. 536-1373

Atidaryta: Kasdien 9—6 val.

Ket. ir penkt. 9—9 val.

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS!

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir S.S.S.R. PAPRASTU BEI ORO PASTU

DOVANOS BE MUITO:

Motociklai, automobiliai, automobiliai motorai, skalbiamosios mašinos, siuvamosios mašinos, televizijos ir radijo prietaisai, šaldytuvai ir t.t.

Norint pasiūti automobilį, prašome pirmą pasiteirauti, nes automobilį skaičiuoja ribotas.

Be to siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19% svarų gryno svorio.

Turime parduoti įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Gyveną ne Toronto, prašome savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums pašto ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.

Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

Prieš pradedant ruošti siuntinį prašome rasti laiko ir pasiteirauti kiek ko galima viename siuntinyje siųsti, nes nuo 1969 m. spalio mėn. daiktų ir ypač medžiagų kiekiai yra sumažinti. Be to, jei turima neaiškumų, prašome klausyti, telefonuoti bei rašyti — mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.

Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasirodėsi patarnauti ateičiai.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p. p.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

486 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.

Telefonas LE 1-3098

Savininkai A. ir S. KALUZA

**LIETUVIAI STALIAI
maloniai kviečia**

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis

2160 DUNDAS Street West • Tel. LE 3-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

K. Striaupis Res. tel. LE 6-5363

A & B TAILORS

Sav. A. B. BERESNEVIČIUS

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3

Tel. 531-1432

VYRISKŲ IR JAUNIMO

MODERNIŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

**UŽSAKYKITE TIK PER
DOMESTIC FUEL OIL CO. LTD.**

NAMAMS ŠILDYTI ALYVĄ

C. (Chuck) ROE tel. įstg. 255-3900 Atst. St. Prakapas

Sales Manager namų 741-9065 tel. 767-9088

Nemokamas krosnių išvalymas.

Greitas, sąžiningas patarnavimas dieną ir naktį.

Vienintelė lietuviška Toronte PARKDALE

GULF SERVICE CENTRE benzino stotis

1181 Queen St. W. Tel. 535-9468

Benzinas, alyvos keitimas, tepimas, padangos, baterijos ir t.t. Automobilų vilkimas (towing).

Autovežimį taisymas, elektrinis (Alen Scop) patikrinimas. Po darbo valandų skambinti tel. RO 6-8503.

Kiekvieno mėnesio pirmą savaitę (kovo 1—8) atidaryta visa parą — 24 valandas.

Firchuk Textiles Ltd. Siuntiniai į Europą

Pagrindinė įstaiga: 670 Queen St. W., Toronto 3, Ont. Tel. EM 4-5036.

Hamiltono skyrius:

293 Ottawa St. N., Hamilton, Ont. Tel. 549-2005

Čia gausite tekstilės gaminius pigiausiomis kainomis; didelis pasirinkimas skarelų, megztinių ir kitų dalykų, kuriuos gavę giminės ir draugai Europoje tikrai džiaugsis.

P. T. SERVICE CENTRE

(Buvo — A. P. Garage)

5320 DUNDAS ST. W., ISLINGTON (priešais Canadian Tire)

Kviečiame visus klientus aplankyti mūsų naują garažą ir garolinio stotį. Garolinis, tepalai, padangos, baterijos ir visi automobilių remontai. Darbas atliekamas kuo sąžiningiausiai. Garantuoti naujos dalys, geras patarnavimas, nuosavas vilkikas ir t. t.

Savininkai: Antanas Paškevičius ir Juozas Tamošiūnas, oficialiai pripažinti mechanikai

Telefonas 239-6601. DARBO VALANDOS — nuo 7 v.r. iki 8 v.v.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

DUNDAS AUTO BODY

MAX KANE AUTO BODY

Darbas sąžiningas ir garantuotas

Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas

430 BATHURST ST.

Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS

BALDAI IR KT.

Vežamas turtas pilnai apdraustas

Skambinti tel. LE 4-1403

30 Dewson St., Toronto, Ont.

Pasaulio įvykiai

KAMBODIJOS PARLAMENTAS VIENBALSIAI NUTARĖ PASALINTI IS vyriausybės vado pareigų daugiau kaip 20 metų kraštą valdžiusį prokomunistinį pазіūrų princą N. Sihanuką. Laikiniu Kambodijos prezidentu buvo išrinktas parlamento pirm. Cheng Heng, o tikruoju krašto valdovu padarytas ligšiolinis premjeras ir krašto apsaugos ministras gen. Lon Nol. Jis suspendavo pusmečiui gyventojų konstitucines teises, atleido iš pareigų du princą N. Sihanuko šalininkus — užsienio ir vidaus reikalų ministrus. Pagrindinė N. Sihanuko nuvertimo priežastimi tenka laikyti jo flirtą su komunistais, kurio dėka Kambodijos pasienyje bazes išsirengė keliasdešimt tūkstančių Hanojaus karių ir komunistų partizanų, kovojančių P. Vietname. Nors naujasis Kambodijos šeimininkas premjeras gen. L. Nol žadėjo testų krašto neutralumą, bet pasienyje jis jau telkia savo kariuomenę. Pirmą kartą Vietnamo karo istorijoje kambodijiečiai puolė pasienio zonoje esančius komunistus ir radijo bangomis dirigavo P. Vietnamo artileriją, kurios pasirodė sprogimo tarp Kambodijos žemėje įsitvirtinusių komunistų. Princą N. Sihanuką nuvertimas amerikiečiams buvo labai naudingas, nes visas Mekong žemupyje esančių komunistų dalinių tiekimas buvo vykdomas per neutralios Kambodijos Sihanukville uostą. Tiekimo sustabdymas paralyžuos komunistų karo veiksmus Mekong žemupyje. Dėl šios priežasties tenka laukti Vietnamo karo užbaigos arba tiesioginio S. Vietnamo kariuomenės įsiveržimo į Kambodiją. Galutinį sprendimą turės padaryti Maskva ir Pekinas. Princas N. Sihanukas Pekinge pasiūlė praversti Kambodijoje referendumą vyriausybės vado klausimui išspręsti. Šią vilį palaikydavo premjeras gen. L. Nol griežtas atsakymas, jog princas N. Sihanukas bus teisiamas už krašto išdavimą, jeigu Kambodijon jis mėgintų grįžti kaip vyriausybės galva. Kol kas N. Sihanukas gyvena Pekinge ir Maskvoje bei kovos už savo sosto atgavimą.

SONG MY BYLA

Gen. ltn. W. Peers praveistas Song My kaimelio gyventojų P. Vietname žudynių tyrimas ir kaltinamųjų suola pasodino net 14 karininkų. Augščiausio laipsnio apkaltinti karininkai yra Americal divizijos buvęs vadas gen. mjr. S. W. Koster, jo pavaduotojas brigados gen. G. H. Young ir buvęs divizijos štabo viršininkas plk. N. A. Parsons. Jie kaltinami ne žmogžudystė, bet sąmoningų bandymų nuslėpti įvykų žudynių faktą. Gen. mjr. S. W. Koster šis kaltinimas užklupo West Point garšiosios karo mokyklos vadovo pareigose, iš kurių jis buvo priverstas atsistatydinti. Žmogžudystės kaltinimo susilaikė žudynės dalyvausios kuopos vadas kpt. E. Medina, pareikalavęs milijonines dolerių sumos už vardo suteisimą iš "Times" žurnalo, kuris stebėjosi, kad žudynėmis yra kaltinamas būrio vadas ltn. W. Calley, o jo tiesioginis viršininkas kpt. E. Medina lieka nekaltu avineliu. Dabar jam priklausi keturi įrodyti žmogžudystės atvejai. Britai taip pat buvo priversti tirti prieš 21 metus Malajijos Batang Kali kaimelyje įvykdytus savo karių nusikaltimus.

SUTARTE TARTIS

V. Vokietijos kanclerio W. Brandto ir R. Vokietijos premjero W. Stoph pirmasis susitikimas Erfurte, kaip ir buvo galima tikėtis, nedavė jokių konkrečių rezultatų, išskyrus susitarimą susitikti gegužės 21 d. Kassel mieste, V. Vokietijoje. Grįžęs Bonon, W. Brandtas prisipažino, jog pokalbio metu išryškėjo labai dideli nuomonių skirtumai, kuriuos nelengva bus įveikti. R. Vokietijos geležinkelio stotyse vokiečiai su gėlimis sutiko W. Brandto traukinį ir kėlė jam ovačijas prie "Erfurterhof" viešbučio. Šį nemalonų faktą komunistai mėgino atšverti paskubomis suorganizuotomis demonstracijomis prieš V. Vokietiją. Kai W. Brandtas ir W. Stoph grįžo iš Buchenvaldo koncentracinės stovyklos, padėję vainiką Hitlerio aukų atminimui, prie "Erfurterhof" W. Brandtas pasveikino komunistinei propagandai skirti šūkiu. Tačiau ši demonstracija vis dėlto neatšvertė natūraliai išsiliesusio pirmosios grupės entuziazmo, liudijancio vokiečių tautos vienybės troškimą.

SOVIETAI EGIPTE?

Izraelio naikintuvų nuolatinių įsiveržimų į Egipto oro erdvę privertė Sovietų Sąjungą pradėti tiekti naujas priešlėktuvinės "SAM 3" raketas, kurios yra gerokai veiksmingesnės už lig šiol Egipte ir S. Vietname naudotas "SAM 2" raketas. Raketoms aptarnauti sovietai planuoja Egiptan atsiųsti apie 1.500 savo technikų. Izraelio krašto apsaugos ministras M. Dayan raketų pristatymą pavadino karinių jėgų pusiausvyros sugriovimu, nors iš tikrųjų priešlėktuvinės raketos tėra defenzyvinis ginklas. Kol Izraelio lėktuvai neskraidys virš Egipto, raketos jiems nesudarys jokio pavojaus. Į defenzyvinį ginklą Izraelis nori reaguoti ofenzyviųjų ginklų stiprinimu — naujais amerikiečių naikintuvais. Prez. R. Niksonui daromas vis didesnis spaudimas parduoti Izraeliui daugiau amerikiečių naikintuvų. Tuo tarpu prez. Niksonas atsisako parduoti daugiau lėktuvų Izraeliui. M. Dayan nuogastauja, jog sovietų technikai Egipte gali išsirengti savo aviacijos bazes ir mesti į oro kautybes sovietų lakūnus.

SUSPENDAVO A. DUBČEKĄ

Čekoslovakų kompartijos oficioze "Rude Pravo" politbiuro narys V. Bilakas pranešė, kad A. Dubčeką priklašymas komunistų partijai esąs suspenduotas, kol bus praveistas pilnas jo veiklos tyrinėjimas kompartijos sekretoriaus pareigose 1968-69.

ATLANTIC

valgykla

1330 DUNDAS ST. W.,

TORONTO 3.

Tel. LE 3-6045

LIETUVIŠKI PATIEKALAI

V. ir V. IVANAUSKAI

SPORTAS

(Atkelta iš 8-to psl.)

Mūsų rėmėjams — Kaknevičiui ir Dagilui nuširdžiai dėkojame. A. S.

AUSROS ŽINIOS

Aušros klubas dėkotas Prisikėlimo par. ir "Paramos" bankeliams už piniginę paramą.

Mergaitė Jaujūnė C krepšinio komanda kovo 21 d. antrą kartą pralaimėjo prie Wellandą 46:22 rezultatu, tuo užbaigdamas savo "play off" Ontario Church lygoj. Aušros mergaitės kovojė už kiekvieną tašką, bet Wellando komanda savo žaidėjų ūgiu ir vikrumu sugebėjo įmesti daugiau. A. Plučaitė įmetė 8 ir pasirodė gerai gnyime ir puolime. P. Siutis įmetė 2. B. Plučaitė — 8. I. Paškauskaitė 4; be jų žaidė — D. Vaskėvičiūtė, B. Užbalis, N. Čižikaitė, V. Vingelytė, S. Zenkevičiūtė, A. Klibingaitė.

"Aušros" klubo valdyba sveikina visus savo sportininkus rėmėjus ir bendradarbius su Šventom Velykom.

WINNIPEG, MAN.

(Atkelta iš 6-to psl.)

dar asmeninę dovana. Dalyvavo 75 moterys, kurios suaukojo \$155. P. nigitai išeiti naujagimio vardu. Ši tikrovė buvo geriamas tik vynes, kurį parpinio senelis Mevas Sauskas. Asmenines dovanas įteikė: S. Bartininkienė, Eug. Kalasauskai, Kristiūnai ir kt. Išlaidas padengė Judita Barkauskaitė ir Ona Demereckienė.

APIPLĖSĖ DEMERECKŲ KRAUTUVĖ kovo 16 d. 11.30 v.r. Nepažįstamas asmuo nusipirko butelį "pepsi", atsiėmęs ir šaldytuvą emę gerkūniti. Po to pirmo degtukų ir sekė iš kur O. Demereckienė duos gražą. Pamatęs, kad pinigai laikomi popierinėje dėžutėje, pripuolęs nuostimė parduotėją ir griebė pinigų. O. Demereckienė mėgino prieštintis, bet gausi porą smūgių pargriuvo, o plėšikas pasigriebęs \$100 pasisailino. Tuo metu krautuvėje nebuvo nė vieno žmogaus, o J. Demereckas buvo išvykę prekių parvežti. Policija tiria įvykį. K. Str.

Thunder Bay, Ont.

VASARIO 16 MINEJIMAS įvyko p. Jokūbauskio namuose. Pritaikytą žodį tarė apylinkės pirmininkė, o angliška paruošta tekstą paskaitė M. Andriūšienė. Po to sekė vakarienė. Pelnė liko \$44.03. Jis bus panaudotas International Friendship Gardens lietuvių skyriaus įrengimui.

TAUTOS FONDIUI suaukota \$30. 25. Auškojo \$10; J. Oscila; po \$5: dr. E. Jasevičiūtė, H. Poška; \$3: J. Erslavas; po \$1: Lietuvius, Debesys, Jokūbauskas, Jakis, Zukauskas, W. Bružas, P. Ramonas. Šie pinigai persiūti Tautos Fondui. Vakariene paruošė p. Jokūbauskienė, p. Giedraitienė, p. Kristiūnienė, p. M. Ciechan. Skana pyragą atnešė p. Bagdonienė, p. Drukenienė. Loteriją tvarkė p. Debesys, pinigų rinko p. Erslavas. Tautos Fondui aukas rinko H. Poška. Gražiai armonika grojo p. Savickas. Įėjimo prizą — paveikslą dovanojo E. Jasevičiūtė; ji laimėjo F. Drukenis. Labai dėkojame visiems, prisidėjusiems darbu, auksa ir savo atsilankymu. Taip pat padėkoto mūsų draugams-svečiams, kurie visada remia mus savo atsilankymu. Didelė padėka p. Jokūbauskams už jų patalpas ir malonią talką.

BANDOME GAUTI Otavos sutikimą, kad aukos mūsų projektui būtų atleistos nuo mokesčių.

ITEIKEM RASTA mūsų miesto planavimo direktoriui, prašydami, kad nors vieną gatvę pavadintų lietuviams brangiu vardu. Pasitarus su angliška kalbančiais senais kanadiečiais, ištarimo atžvilgiu pasiūlyti sekančys vardai: Vilnius Street, Kauras Place, Street, Ave., Kudrikas Crescent. Gavome atsakymą, kad jie laikys šiuos pasiūlytus vardus atleities planuojamam gatvėm. E. J.

Turner & Porter

laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave.,

Toronto 3, Ont.

Tel. 533-7954

TEL. CHURCH 2180 HURONTARIO ST. 379-7954

RECEIVED CHURCH 436 RONS. AVE. 533-7954

TEL. CHURCH 2180 HURONTARIO ST. 379-7954

TEL. CHURCH 2180 HURONTARIO ST. 379-7954

TEL. CHURCH 2180 HURONTARIO ST. 379-7954

TEL. CHURCH 2180 HURONTARIO ST. 379-7954

TEL. CHURCH 2180 HURONTARIO ST. 379-7954

TEL. CHURCH 2180 HURONTARIO ST. 379-7954

TEL. CHURCH 2180 HURONTARIO ST. 379-7954

TEL. CHURCH 2180 HURONTARIO ST. 379-7954

TEL. CHURCH 2180 HURONTARIO ST. 379-7954

TEL. CHURCH 2180 HURONTARIO ST. 379-7954

TEL. CHURCH 2180 HURONTARIO ST. 379-7954

TEL. CHURCH 2180 HURONTARIO ST. 379-7954

TEL. CHURCH 2180 HURONTARIO ST. 379-7954

TEL. CHURCH 2180 HURONTARIO ST. 379-7954

TEL. CHURCH 2180 HURONTARIO ST. 379-7954

TEL. CHURCH 2180 HURONTARIO ST. 379-7954

TEL. CHURCH 2180 HURONTARIO ST. 379-7954

TEL. CHURCH 2180 HURONTARIO ST. 379-7954

TEL. CHURCH 2180 HURONTARIO ST. 379-7954

TEL. CHURCH 2180 HURONTARIO ST. 379-7954

TEL. CHURCH 2180 HURONTARIO ST. 379-7954

TEL. CHURCH 2180 HURONTARIO ST. 379-7954

TEL. CHURCH 2180 HURONTARIO ST. 379-7954

TEL. CHURCH 2180 HURONTARIO ST. 379-7954

TEL. CHURCH 2180 HURONTARIO ST. 379-7954

Paguoda

Baimės apimtą lėktuvą kelei-

vę patarnautoja ramina:

— Noverta taip jaudintis, po-

nia. Dar nebuvo tokio atsitiki-

mo, kad lėktuvas negrįžtų į žė-

mę.

Girtas šuo

Atėnuose, Graikijos sostinėje,

policininkui Domininkui Liades

teko sumti policijos šunį Mili-

ją, kuris prisilakė langams va-

lyti skysčio ir pasigėrė. Jis buvo

uždarytas išspagioti.

ŠYPSENOS**Viskas susiderino**

Madride, Ispanijoje, viena me pastate įsikūrė įdomūs nuomininkai. Vieną kambarį ten išsinuomojo šokių mokykla, kitą — pianino mokytojas, trečią — dainavimo mokytojas, ketvirtą — populiariųjų dainininkų grupės būgnininkas, penktą — trambronistas. O viename apačinių tu paties pastato kambarių įsikūrė draugijos kovai su triukšmu sekretorius Felipe Luizas.

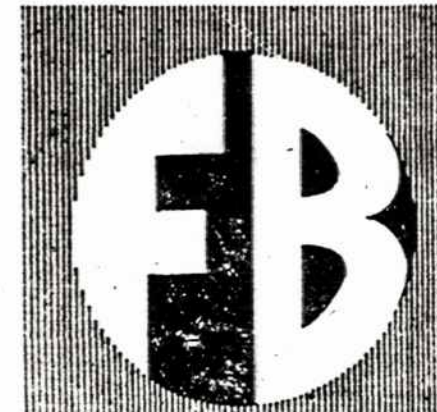
Užmiršta žmona

Australiėtis Brockas nutarė su žmona pavažiuoti iki Sidnė.

jaus. Kelio jiems apie 350 mylių. Brockas — užuomarsa, dėl to išvažiuodamas užmiršo ir benzino prisipilti, ir maisto pasiimti. Pavažiavo, ir jau tuščias benzino tankas. Palikęs automobilį lyje žmogų, pėsčias išėjo į šokių mokytoją, prašė užtikti kaimelį, ten pavalgė, išgėrė, su naujais pažįstamais sulosė kortom ir dar išgėrė. Tik po 30 valandų prisiminė, kad paliko paleiui žmoną ir automobilį. Šis įvykis buvo "sensacija" Australijos laikraščiams. Jie apie tai rašė pirmuose puslapiuose.

Irgi paminklas

Brazilijos imperatorius Don Pedro II, kuris valdė šį kraštą 1840-1889 metais, pardavinėjo aristokratų titulus po 10.000 dolerių. Už surinktuosius pinigų jis pastatydino beprotnamį, ant kurio vartų įsakė užrašyti: "Garbės pamišėliams".

Parinko Pr. Alš.**FRANK BARAUSKAS**

INSURANCE AGENCY LIMITED

& REAL ESTATE BROKER

231-2661; 231-6226

3828 Bloor St. West, Islington

(PRIE SIX POINTS PLAZA)

CLEAR-VISION T.V.-Hi-Fi

TAISOM IR PARDUODAM T.V. ir Hi-Fi

STATOM IR TAISOM T.V. ANTENAS.

532 - 7733

1613 Dundas St. W.

Sav. R. Stasiulis

780 Queen St. W.

prie Gore Vale

Tel. EM. 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos

Meniškos vaikų nuotraukos

Portretai ir kt.

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisom televizijos, Hi-Fi ir radijo aparatus. Parduoame

lentes ir baterijas. Pritykę specialistas su ilga praktika

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbai

TORONTO

Šv. Jono Kr. par. žinios

Velykos — Kristaus prisikėlimo ir kartu visos žmonijos atpirkimo ir malonės didžioji šventė. Pasidžiaugti džiaugsmo aliejumi kiekvienam lietuviui išeivijoje ir tėvynėje!

— Didžiąją savaitę pamaldų tvarka: D. Ketvirtadienį — Paskutinės Vakarėnės prisiminimas — Mišios 7.30 v. vak.; D. Penktadienį — Viešpaties kančios ir mirties pamaldos 3 v. p.p.; D. Šeštadienį — Velykų vigilijos pamaldos 7.30 v. v.; sekmadienį — Prisikėlimas 7 val. ryto. Dienos metu pamaldos 10 ir 11 val.

— Dėkotiame mons. dr. V. Balčiūnui už Gavėnos susitelkimą — rekolokaciją.

— Prašome pranešti klebonijai ligonius ir senelius; norima prieš šventes juos aplankyti.

— Verbių sekmadienį Staynery atlaikytos pamaldos apylinkės lietuviams.

— Velykų dieną 11 val. pamaldos už a.a. Stasę Bardžiūskienę.

K. L. K. MOTERŲ DRAUGIJOS PRISIKELIMO PAR. SKYRIAUS

susirinkimo kovo 15 d. dalyvavo gausios būrys narių ir viešnių. Susirinkimą atidarė pirm. A. Kuolienė, paskaitė pamoką „Kas yra moteris“, sekretoriauti F. Urbonienė. Pirm. A. Kuolienė pranešė apie centro valdybos šaukiamą suvaizdavimą balandžio 18 ir 19 d.d., į kurį susirinkimas greitai ir sklandžiai išrinko 14 atstovų. Ypatingai gerai pasivysio Užgavėnių baltaus finansinę apyskaitą pateikė I. B. Vaitiekienė, o pirm. A. Kuolienė padėjo visoms už įdėtą darbą jį ruošiant. Aptarus velykinį ligonių lankymą, pasidžiaugta sėkmingai pavykusia dirbtinių plaukų perukų paroda, kuri skyrėsi davė \$45 pelno. Šio susirinkimo loterijos pajamos paskirtos vienai pagalbos reikalingai šeimai. Toliau sekė dr. A. Užupienės-Lukienės paskaita: „Moters pasikeitimo laikotarpis“, kuri patį daktarę palygindama su gamtoje besikeičiančiais metų laiku pavadino „Moters ruduo“. Buvo gausu klausimų, kuriuos prelegentė mielai aiškino. Po paskaitos dr. A. Užupienė-Lukienė iškėlė gėlių puokštę. Susirinkusių vardu padėkojo D. Kersienė. Dalyvės pavasintis kavute. Susirinkimas baigėsi malda. Narė

Gen. konsulas dr. J. Zmuidzinas dalyvavo min. pirm. John P. Roberts ir Ontario ministro rūstosios vakarienių Albany Club kabineto ilgamečiui reikalų vedėjui bei sekretoriui W. M. McIntyre pagerbti. Kalbas pasakė min. pirm. J. Roberts, buv. min. pirm. Frost ir J. Yaremko. P. W. McIntyre balandį išleis į pensiją.

Kanados etninės spaudos federacijos suvažiavimas šaukiamas Toronto King Edward Sheraton viešbutyje balandžio 10, 11 ir 12 d.d.

Akademikų Draugija rengia simpoziumą tema „Karo ir taikos kryžkeleje“ balandžio 18 d. Lietuvių Vaikų Namų salėje. Simpoziumo vadovas — prof. dr. A. Musteikis iš Buffalo.

Vienintelė KANADOS VALDŽIOS REGISTRUOTA NATŪRALUS GYDYMOSIŠKAS KLINIKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydymėlių jūdės, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.P. R.N.A. natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

10 AKRŲ SKLYPAS (336'x1303') prie Kleinburgo miestelio ir rytus nuo 27 vieškelio, tik 12 mylių nuo metropolinio Toronto raud. Prašoma kaina \$35,000 su \$10,000 įmokėjimu. Viena skola 10 metų. Savininkas nori skubiai parduoti.

25 AKRŲ labai gražus miškas į šiaurės vakarus nuo Boltono miestelio. Tai gražiausia vieta Albion valdijai. Brangių namų rajonas. Prašo \$2,000 už akrą ir \$15,000 įmokėti.

150' x 200' SKLYPAS į rytus nuo Caledon East bažnytkaimio. Tai didelis gražus miškas, kuris, pasak ūkininko, jam sukelia malonių jaunystės prisiminimų. Sako: „Jei ne tas miškas, tai taip ir būčiau likęs nevedęs. Nenoriu to miško kapti, bet pinigų reikia, turiu parduoti.“ Prašo tik \$2,500 įmokėti.

9 AKRAI netoli Loretto Ski Resort. Dydis: 480' x 880'. Ateity, atrod, bus galima sklypą skelti per pusę. Prašo \$11,500.

Dėl apžiūrėjimo skambinti St. Dargiui 231-6226 arba 231-2661, Frank Barauskas Real Estate Broker.

Lietuviška baldų dirbtuvė

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys. Tel. WA 2-7981, 261-0537

BARONESSA BEAUTY SALON

Sav. Alė Korberienė Tel. 762-4252

2265 BLOOR St. W., kampas Bloor-Durie gatvių

Įvairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t. t. Priėmamos kainos

Fleet Electric Co. Ltd. ELEKTROS RANGOVAS

Atlieku visus elektros įrengimo darbus Toronto 923-7194. Sav. A. Čeponis

PARKSIDE MEAT MARKET

Sav. E. Punkris ir A. Matulaitis

335 Roncesvalles Avenue, Toronto. Tel. LE 5-1258

Prisikėlimo par. žinios

— Tvirtoti tikėjimo ir pastovios vilties mūsų pačių gyvenime ir Lietuvos laisvinimo darbe linkime Prisikėlimo šventės progą.

— Parapijos rekolokacijos tęsimas ir baigsis per Prisikėlimą. Vedėjas — kun. Vyta. Zakaras. Rekolokacijų tvarka — kaip ir pirmąją savaitę; paskutinėmis D. Savaitės dienomis jos įsijungia į apeigas: D. Ketvirtad. — 7.30 v. vak. ir D. Penktad. — 3 v. p.p. Išpažintys ir Komunija; D. Penktad. — rinkliava katalikų institucijai Šv. Žemėj. Prisikėlimas — 11.45 val. naktį. — Paskutinėmis D. Savaitės dienomis parapijos ir kolonijos jaunimo organizacijos budi prie švenč. Sakramento par. biuletenyje nurodyta tvarka. Ačiū už talką.

— Mišios Velykų dieną — 8, 9, 10, 11.15 ir 12.15 val. Priėmus Komuniją naktį per Prisikėlimą, leidžiama ją antrą kartą priimti Velykų dieną.

— Velykų dieną, 8 v. — Mišios už a.a. J. Dubininką, užpr. p. Dubininką; 11.15 v. — už a.a. P. ir O. Sakavičius, užpr. p. Mazlaveckienės; 12.15 v. — už a.a. J. Vaitiekienę, užpr. šeštad. mokyklos tėvų komiteto kaip užuojauta mokytojai A. Vaitiūnui, Lietuvoje mirus jo mamytėi.

— Per Velykas religijos pamokų nebus; per Atvelykį jos bus įprasta tvarka. Po Atvelyko pirmosios Komunijos pamokos sudaromos — be sekmadienio, jos bus dar kas antradienį, 7 v. vak. Tėvų pasitarimas pirmosios Komunijos iškilnių reikalu — antradienį, 7 v. v., pamokų metu.

— Lituanistikos seminaras neveiks nei D. Penktadienį, nei balandžio 3 dieną.

— Švenčių metu lankomos šeimos anksčiau skelbtose, bet dar nelan-kytose gatvėse ir vietovėse.

— Suaugusių choro repetitija — penktadienį po apeigų bažnyčioje (apie 4 v.); studentų ir vaikų choro repetitijos bus tęsiamos po Atvelykio.

— Toronto arkivyskupas parapijai nuosirdžiai dėkoja už duosnią \$1007.18 rinkliava kun. seminarajai ir neturtiejiems kraštams padėti.

— Per Velykas par. biblioteka ne-veiks; kavinė — veiks. Šią savaitę par. sale nenaudojama — skutamos, tvarkomos ir lakuojamos grindys.

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas Velykų švenčių proga bus uždarytas Didįjį Penktadienį, kovo 27 d., ir pirmąją Velykų dieną, kovo 29 d. Po švenčių, pirmadienį ir antradienį, kovo 30 ir 31 d.d., kredito kooperatyvas bus atidarytas nuo 10 v. ryto iki 3 v.p.p. Vedėjas

ISNUOMOJAMI DU KAMBARIAI ir virtuvė be baldų dviem suaugusiems. Yra plyta (viryklė) ir šaldytuvai. Savaitėi prašoma \$25. Skambinti tel. RO 7-4750.

PARDUODAMAS 211 AKRŲ ŽEMES ŪKIS — 90 akrų dirbamos, 75 akrų gero miško; geri pastatai, modernus blokų namas; ūkio mašinos su gyvuliais, bei pagėdaijama. 22 mylios nuo Pembroke, Ont., prie 60 kelio. Kreiptis: E. Raeder, R. R. 1, Golden Lake, Ont.

NEBRANGUS ORKESTRAS, mažesnės ar didesnės sudėties, įvairiems rengimams. Tel. 767-7084, A. Zarembo.

ATLIEKU VISUS NAMŲ MEDŽIO REMONTO DARBUS. Darau virtuvės spinteles ir įrengiu poilsio kambarius. Tel. 535-4724.

JIESKAU GYVENIMO DRAUGES vedybinių tikslu. Esu našlys, 56 metų amžiaus. Moteris gali būti mano amžiaus ar vyresnė. Rašyti „Tėviškės Žiburių“ administracijai 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont., Canada. Ant voko pažymėti „NASLIUP“.

JIESKAU VEDYBŲ TIKSLU sąžiningo gyvenimo draugo. Esu lietuvaite, 49 metų amžiaus. Atsiliepiantius prašau pažymėti savo amžių. Rašyti: „Tėviškės Žiburių“ administracijai, 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont. Ant voko pažymėti Oiga.

ATLIEKU GRINDŲ ATNAUJINIMO (sanding) poliravimo ir blizginimo darbus. Skambinti Alfonsui LE 6-2805.

Fleet Electric Co. Ltd. ELEKTROS RANGOVAS. Atlieku visus elektros įrengimo darbus Toronto 923-7194. Sav. A. Čeponis

Maloniai kviečiame Jus atsilankyti į Toronto

“RAMBYNO” ir “SATRIJOS” skautų tėvų komiteto

RENGIAMĄ

POBŪVĮ — ŠOKIUS

balandžio 4, šeštadienį, 7 v. vakaro,

PRISIKELIMO PARAPIJOS SALEJE

• Turtinga loterija • D'Amico orkestras

• Įvairūs gėrimai

Suaugusiems įėjimas — \$2.50 studentams — \$1.00

SKAUTŲ TĖVŲ KOMITETAS

VELYKŲ BOBUTĖS

KARNAVALAS

JAUNIEMS IR SENIEMS PIRMĄ KARTĄ TORONTE

balandžio 5, sekmadienį, 12 valandą,

PRISIKELIMO SALEJE

* Išlių teatras * kiškučiai * juokdariai * burtininkė

* koldūnai * kugelis * pyragai * karnavalo lošimai

* loterija * žaidimai * šokiai mažiesiems

Prisikėlimo parapijos salė taps karnavalo palapine!

(apsimokės ateiti vien į salę pasižiūrėti)

Rengia — seselių rėmėjų būrelio valdyba

Linksmų šv. Velykų linkime visiems šalpos geradariams. Ypa-tingą padėką reiškiamė abiejų Toronto parapijų gerb. klebonams — kun. P. Azubaliui ir kun. Placidiui Barui, OFM, už leidimą rinkti aukas ir visiems gausiai aukojusiems. Jūsų gera širdis įgalino mus pasiūsti didesnės dovana Velykų stalui seneliams ir ligoniams, likusiems Vokietijoje.

Šia proga prašome neužmiršti atsilankyti “Dainos” rengiamame pavasario suknų baliuje, kuris įvyks balandžio 18 d. Prisikėlimo parapijos auditorijoje.

T. L. M. Šalpos Grupė “Daina”

Dail. Leono Urbono naujau- sių paveikslų paroda atidaryta kovo 20, penktadienį, Picture Loan Gallery, 3 Charles St. W. Atidarymo vakarą galerija bu- vo pilnutėlė lankytojų, ypač lie- tuvių. Paroda bus atidaryta iki balandžio 4 d. Lankymo valan- dos: nuo antradienio iki šešta- dienio kasdien 12-6 v.v., ketvir- tadieniais 12-9 v.v.

Antikomunistinė demonstra- cija rengiama balandžio 3, penk- tadienį, 6 v.v., prie North To- ronto Memorial Gardens, 168 Eglinton Ave. W. Ten kanadie- čio-sovietų draugija ruošia dide- lį balių Lenino 100-jo gimtadi- nio sukakties proga. Tarp įvai- rių svečių bus Sov. Sąjungos ir Čekoslovakijos ambasadoriai. Demonstracijai rengti komite- tas sudarytas iš įvairių tautybių atstovų. Jis kviečia visas tau- tybes dalyvauti demonstracijoje su savo pasigamtintais ir progai pritaikytais plakatais.

Kredito kooperatyvas “Para- ma” Velykų savaitę dirbs šia tvarka: D. Ketvirtadienį — nuo 10 v. iki 7 v. vakaro; D. Penk- tadienį — uždaryta; šeštadienį — nuo 9 v. iki 1 v. p.p. Vedėjas

Nuosirdžiai dėkojame mūsų geradariui p. Rūtėnui, kuris jau per eilę metų mums aukoja kas savaitę. Dėkojame Jam ir tuo pačiu sveikinam su šv. Velyko- mis, linkėdamos jam Viešpaties palaimos.

Nek. Pr. Marijos seserys

Kanados lenkų kongreso To- ronto skyrius organizuoja Katy- no žudynių 30-jų metinių prisiri- minimą balandžio 12, sekmadie- ni. Programoje: 12 v. Mišios Šv. Mykolo katedroje; 4 v.p.p. su- sirinkimas Harbord Collegiate Institute, 286 Harbord St. Da- lyvauti kviečiamos visos tau- tybės su vėliavomis. Pasak rengė- jų, tai būsimanti demonstracija, kuri priminsianti ne tik 15-000 sovietų nužudytų lenkų ka- rininkų, bet ir kitus rusų oku- puotus R. Europos kraštus.

Kiek atvyko Kanadon iš Bal- tijos kraštų? Pagal darbo jėgos ir imigracijos biuletenį, pa- skelbtą 1969 m. gruodžio mė- nesį, 1969 metais atvyko Ka- nadon: 5 estai, 2 latviai, 4 lie- tuviai. Skačiuojant atvykusius pagal pilietybę, 1969 m. Kana- don imigravo 8 baltiečiai (1968 m. — 18). Jei nebūtų rusiškosios okupacijos, aišku, tie skaičiai būtų visai kitoki.

P A D Ė K A

Nuosirdžiai dėkojame mūsų geradariui p. Rūtėnui, kuris jau per eilę metų mums aukoja kas savaitę. Dėkojame Jam ir tuo pačiu sveikinam su šv. Velyko- mis, linkėdamos jam Viešpaties palaimos.

Nek. Pr. Marijos seserys

Velykų stalui pas mus galima gauti: tortų — Napoleonų

šviežių kalakutų, antienos ir kitos paukštienos

Lietuviški, gerai rūkyti kumpiai, tinkami virti arba jau paruošti valgyti, įvairios rūkytos mėsos, dešros. Importuotos įvairių rūšių silkės, šprotai, kiltos, kaviaras, šviežiai rūkyta lašiša ir kiti skanėstai. Importuoti ir gerai žinomi lietuviški sū-riai. Augštos kokybės šviežių mėsų pasirinkimas.

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ VISIEMS LINKI

EUROPEAN MEAT & DELICATESSEN

LAUKIAM ATSLILANKANT. NEMOKAMAS PRISTATYMAS.

Sav. Albina ir Justas Krasauskai

2899 Bloor W. (KAMPAS PRINCE EDWARD DR.) Tel. 233-9783

Jau galima gauti Velyku šventėms:

šviežių kalakutų, ančių,

viščiukų, žąsų, paršiukų ir kt.

Mielai kviečiame atsilankyti į krautuvę, kur rasite didelį pasi- rinkimą įvairių savo patalpose rūkytų mėsų, dešrų, importuotų produktų, jaunų paršiukų, liet. sūrių, silkų, ungurių ir didelį pasirinkimą šviežių mėsų ir kt.

UŽSAKYMAI PRIIMAMI IR TELEFONU — NEMOKAMAS PRISTATYMAS

PARKSIDE MEAT MARKET

Sav. E. Punkris ir A. Matulaitis

335 Roncesvalles Avenue, Toronto. Tel. LE 5-1258

Šv. Kazimiero par. žinios

— Visi ruošiasi tradicinei Marga- čių vakarienei, kuri įvyks balandžio 11 d. par. svetainėje. Rengėjai pra- šo parapijiečius dovanų — laimikių loterijai. Visų aukotojų pavardės bus paskelbtos vakarienos metu. Marga- čių vakarienos metu bus \$25 laimi- kis, kuris teks loterijos būdu pagal įėjimo bilietus.

— Jaunimo Mišios sekmadieniais populiariai. Jaunuoliai, kurie moka groti gitarą arba akordeonu, kvie- čiami dalyvauti. Kreiptis į kleboną.

— Pirmoji vaikų Komunija bus pirmąjį gegužės sekmadienį. Tėvai prašomi registruoti savo vaikus pas kleboną tel. LA 1-9930.

— Užpraėjusio sekmadienio rink- liava — \$164.61.

TORONTO, ONT.

Kanados tautinių grupių klau- simą parlamente judina ukrai- niečių kilmės senatorius Paul Yuzyk iš Winnipeg. Savo kal- boje senatė P. Yuzyk pareiškė, kad įvedimas dviejų oficialių kalbų visame krašte reikšia dau- gelio tautinių grupių diskrimi- naciją. Esą, jeigu dabartinė gy- ventojų sudėtis proporciškai iš- liks ir toliau pastovi, tai 1981 m. Kanadoj bus trečdalis britų, trečdalis prancūzų ir trečdalis — kitos grupės. Dauguma pas- tarosios grupės asmenų gimė Kanadoj ir piktinasi vardu “naujieji kanadiečiai”. Jie jau- čiasi tokiais pat kanadiečiais, kaip ir prancūzai su angliais. Prerijų provincijose kitos grupės esančios net gausesnės už anglus ar prancūzus. Tautinės grupės, kaip žydai, graikai, ita- liai, lenkai, slovakai, ukrainie- čiai, lietuviai ir kiti, esą giliai lojalūs Kanadai, demokratiniams institucijoms, tačiau nori išlai- kyti ir savo kultūrą, kuri esan- ti Kanados gyvenimo dalis. Vi- sos tautinės grupės sutinka, kad būtų dvi oficialios kalbos — anglų ir prancūzų, bet krašto kultūra esanti daugiatautė. Ap- gailėtina, kad Otava mažai dė- mesio rodo kitom tautinėm gru- pėm. Sen. P. Yuzyk nuomone, turi būti sudarytas patariama- sis tautinių grupių organas, ku- ris padėtų vyriausybei spresti kultūrinius klausimus. Sen. P. Martino pasiūlymu sudaryta parlamentinė komisija iš 30 na- rių (10 senatorių, 20 atstovų). Jos uždavinys — studijuoti konstitucinius klausimus, jų tarpe ir tautinių grupių.

Kanados lenkų kongreso To- ronto skyrius organizuoja Katy- no žudynių 30-jų metinių prisiri- minimą balandžio 12, sekmadie- ni. Programoje: 12 v. Mišios Šv. Mykolo katedroje; 4 v.p.p. su- sirinkimas Harbord Collegiate Institute, 286 Harbord St. Da- lyvauti kviečiamos visos tau- tybės su vėliavomis. Pasak rengė- jų, tai būsimanti demonstracija, kuri priminsianti ne tik 15-000 sovietų nužudytų lenkų ka- rininkų, bet ir kitus rusų oku- puotus R. Europos kraštus.

Kiek atvyko Kanadon iš Bal- tijos kraštų? Pagal darbo jėgos ir imigracijos biuletenį, pa- skelbtą 1969 m. gruodžio mė- nesį, 1969 metais atvyko Ka- nadon: 5 estai, 2 latviai, 4 lie- tuviai. Skačiuojant atvykusius pagal pilietybę, 1969 m. Kana- don imigravo 8 baltiečiai (1968 m. — 18). Jei nebūtų rusiškosios okupacijos, aišku, tie skaičiai būtų visai kitoki.

MONTREAL

Montrealio jaunimo ansamblis

“GINTARAS”

KVIEČIA VISUS Į METINĮ - JUBILEJINĮ

koncertą - pobūvį

Programoje dalyvaus ir Toronto jaunimo sambūris

“BIRBYNĖ”.

balandžio 4, šeštadienį, 7 v. vakaro,

Verdun Catholic High School naujoje, puikioje auditorijoje, 6100 CHAMPLAIN Blvd., VERDUN.

Po koncerto — visiems POBŪVIS Aušros Vartų parapijos salėj. Bus puiki muzika ir skanios vaišės.

ĮEJIMAS Į KONCERTĄ IR POBŪVĮ — \$3.00 suaugusiems, \$1.50 jaunuimui.

“GINTARAS”

Laukiame visų —

Jaunimo ansamblio “Ginta- ras” metinis - sukaustuvinis kon- certas ir pobūvis rengiamas bal- andžio 4, šeštadienį, dalyvau- jant Toronto jaunimo sambū- riui, “Birbynei”. Abu sambūriai uoliai ruošiasi koncertui. Tai bus tikra jaunimo šventė. Jai gauta puiki auditorija gimnazij- oje — Verdun Catholic High School, 6100 Champlain Blvd., netoli AV bažnyčios. Daug vie- tos automobiliams. Iš miesto centro važiuoti nuo Atwater au- tobusu 107 Bennantyne; Verdu- ne prie Woodland Ave. persės- ti į autobusą 112 Lasalle ir iš- lipsti ketvirtosios stoties prie Brown Blvd. Nuo čia — vienas blokas iki Champlain Blvd. “Gintaras” kviečia visus daly- vauti. A. A.

METINIS “LITO” SUSIRINKI- MAS įvyko kovo 14 d. Šv. Kazimie- ro salėj. Pirm. J. Bernotas padėjo pasitaurinčiam ilgamečiui revizi- jos pirmininkui Juozui Lukoševičiui. Vedėjas P. Rudinskas pranešė, kad pajamų samata perviršyta \$5,000, ka- pitalas paaugo \$195,000. Pajamų gau- ta \$197,300, administracinių išlaidų turėta \$38,700, operacinių (palūkanų už santaupas ir narių sant. ir pasko- lų draudimą) \$73,800, bruto pelnas \$84,800. Pelnas paskirstytas: 18% arba \$15,268.98 paskirta į “Lito” ka- pitalą, \$68,016.41 išmokėta dividen- dų (5.5%) už šėrus ir likutis per- keltas į nepaskirstytą pelną, kurio bendra suma pasidarė \$2,644.79. Iš tos sumos valdyba pasiūlė skirti lie- tuvybės reikalams \$2,050. Pastara- sis siūlymas sukėlė daugiausia kal- bų ir susidomėjimo. Vieni lietu- vės reikalus norėjo remti, o kiti — ne. Pažymėtina, kad susirinkime pa- siūlytoji suma \$2,050, išdalinus ją nariams ant jų 2.5 mil. santaupų, te- duotų po 8 ct. nuo kiekvieno santau- pų \$100. Po diskusijų buvo priimtas valdybos pasiūlymas: Montrealio še- tad. mokyklai \$800, KLB “Baltijos” stovyklavietei \$200, Kanados Lietu- vių Fondui \$100, “Neringos” skaučių tuntui \$100, “Gėlež. Vilko” skautų tuntui \$100, Montr. moks. ateitinin- kams \$100, “Gintaro” ansambliui \$100, Marijos N. Pr. Marijos sese- rims \$100, “Nepriklausomai Lietu- vai” \$200, Vasario 16 d. gimnazijai \$100, “Tėviškės Žiburims” \$50, KLB švietimo komisijai \$50, “Lituanus” žurnalui \$50.

Siūlyta padidinti dividendus už šė- rus (šiame numatyta 6%), daryti susirinkimus su šokiais, išsiuntinėti susirinkimo protokolus nariams ir kt. Visi tie siūlymai palikti valdybos nuotžiūrai be diskusijų. Pabaigai D. L. K. Vytauto Klubas valdybos narys K. Gudžinskas pakvietė visus dalyvius iš “Lito” vakarienos persikelti į Klub- o Juozapinių vakarienę su šokiais. Daugelis taip ir padarė. Susirinkime dalyvavo 216 narių. Į valdybą per- rinktas Pr. Rudinskas, naujai išrink- tas inž. A. Kličius, į kredito komisi- ją Ig. Petrauskas ir į revizijos komi- siją J. Maskoliūnas. A. Kličius ir J. Maskoliūnas atstovauja jaunajai kartai, mokslesčius įsijusiai Kanadoje.

“Litas” duoda paskolas daug pa- lankesniais sąlygomis, negu “Trust” kompanijos. Kas nori įsigy- ti namą, pirkti automobilį ar likvi- duoti paskolas kitur, tesikreipia į “Lita”. Pr. R.

“Tėviškės Žiburiai” nuosir- džiai dėkoja “Lito” kredito koo- peratyvui už paskirtą \$500 auką.

Iš okupuotos Lietuvos pavie- šėti pas savo dėdę Kazį Baltuse- vičių atvyko dr. Algirdas Baltu- sevičius, dirbąs Kaune. Kurį laiką viešėjusi Danutė Šumskienė netrukus grįš Lietuvon.

“Baltijos” vėjus vyksta silp- nokai. Nejaugi mes, montrealie- čiai, nenorime pagerinti savo vienintelės jaunimo stovyklavie- tės? Ką reikšia lig šiol padaryta \$15,000 investicija į 25 akrų plotą, įskaitant pastatus? Dar vi- sa laimė, kad daugeli stovykla- vietės pagerinimo ir priežiūros darbų atliko pats jaunimas ir negausūs talkininkai. Į V. D. klubą į bažnyčias investavome apie tris ketvirtčius milijono, o i vienintelės jaunimo stovyklavie- tės — vos \$15,000. Kas gi tas mūsų institucijas perims, jeigu nebeliks lietuviško jaunimo? O juk gera lietuviška stovyklavie- tė yra nepamainoma vieta mū- sų jaunimui susidraugauti ir jų lietuviškai dvasiais sustiprinti.

APSIDRAUSKI!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ

P. ADAMONIS

Chartered Insurance broker

</